

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN YÜKSEK ÖĞRETİM
KURUMLARINDA UYGULANMAKTA OLAN BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ
(GİTAR) DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN
ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ**

**Hazırlayan
Engin ÖZYÖRÜK**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Ferda ÖZTÜRK**

ANKARA-2006

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

Engin ÖZYÖRÜK'ün Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri başlıklı tezi 07.12.2006 tarihinde, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/ Müzik Öğretmenliği Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye :Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞEREN(Başkan).....

Üye :Yrd. Doç. Ferda ÖZTÜRK(Danışman).....

Üye :Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN.....

**MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN YÜKSEK ÖĞRETİM
KURUMLARINDA UYGULANMAKTA OLAN BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ
(GİTAR) DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN
ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Engin ÖZYÖRÜK

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
2006 - ANKARA**

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında görev yapan gitar öğretim elemanlarının, uygulanmakta olan bireysel çalgı eğitimi (gitar) dersinin öğretim programları yönünden genel durumuna, ilişkin görüşlerini ortaya koyarak, bu alana katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada yer alan nitel veriler daha çok kaynak tarama yoluyla, nicel veriler ise öğretim elemanlarına uygulanan anket formlarıyla elde edilmiştir. Anket yöntemiyle elde edilen verilerin, betimsel istatistik yöntemleri kullanılarak çözümlenmesi sonucunda ulaşılan bulgular, araştırmanın amacına göre ele alınmış, tablolar ve grafikler yardımıyla yorumlanarak açıklanmıştır.

Araştırmanın sonucunda; kurumlarda uygulanan programların, birbirlerinden farklı olduğu, altı ögeli çağdaş öğretim programına çok az yer verildiği, ders saatinin programların sağlıklı yürütülebilmesi için yetersiz olduğu saptanmıştır. Öğretim elemanlarının, kullanılan kaynaklar, dağar, ölçme-değerlendirme şekilleri gibi temel

konularda birbirlerinden farklı uygulamalar yaptığı ve farklı kurumlardaki öğretim elemanlarının birbirleriyle iletişim içinde olmadıkları, ortak çalışmalar yürütmedikleri görülmüştür. Ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda, alana yarar sağlayacağı düşünülen öneriler getirilmiştir.

Bilim Kodu : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Anahtar kelimeler : Gitar Eğitimi, Program

Sayfa Adedi : 70

Tez Yöneticisi : Yrd. Doç. Ferda ÖZTÜRK

**A STUDY ON THE VIEWS OF INSTRUCTORS OF HIGHER
EDUCATION INSTITUTES TRAINING MUSIC TEACHERS
ON INDIVIDUAL INSTRUMENT EDUCATION (GUITAR)
TEACHING PROGRAMS**

(Thesis of Masters Degree)

Engin ÖZYÖRÜK

**GAZİ UNIVERSITY
INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES**

Ankara 2006

ABSTRACT

This study focuses on the views of the guitar instructors of the Higher Education Institutes on the general situation of individual instrument education (guitar) teaching programs and aims to make a contribution to the related field.

Qualitative data in the study were obtained by scanning sources, whereas quantitative data were obtained from the questionnaires that were answered by the teaching staff. The findings that were obtained from the evaluation of the data compiled from the questionnaires using descriptive statistics, were discussed according to the purpose of the study, interpreted and explained by tables and graphs.

The results of the study indicated that the programs used in the institutions were different from each other, six-item teaching program was rarely used and the curriculum was insufficient for a healthy execution of the programs. It was determined that teaching staff used different implementation of basic subjects such as

resources used, repertoire and measurement-evaluation methods. Teaching staff working at different institutions did not communicate with each other and execute studies together. Recommendations that would contribute to the related field were made in according to the results of the study.

Science code : Fine Arts Education Department
Music Teaching Department

Key Words : Guitar Education, Program

Number of Pages :70

Adviser : Ass.Doc.Ferda ÖZTÜRK

TEŞEKKÜR

Bu araştırmayı hazırlayabilmem için; bilgi birikimini ve emeğini esirgemeyen, danışmanım Sayın Yrd. Doç. Ferda ÖZTÜRK başta olmak üzere, isimlerini tek tek anamadığım tüm öğretmenlerime ve araştırmamın zeminini oluşturan anketleri yanıtlayarak değerli katkı sağlayan tüm gitar öğretim elemanlarına teşekkür ederim.

Akademik çalışmalarımı yürütebilmem için bana destek ve fırsat veren Antalya Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Abdullah UZ'a teşekkür ederim.

Öğrencisi olmaktan onur duyduğum, bilgeliğiyle, yalnızca gitarla ilgili değil, her konuda yol göstericim olan, değerli öğretmenim Sayın İskender ÖZÇELEBİ'ye teşekkürü her zaman bir borç bilirim.

Ayrıca, bu araştırma sırasında bana yardımcı olan tüm arkadaşlarıma, üniversite hayatım boyunca ve bugün dostluğuyla yaşamı kolaylaştıran, Özhan ÖZGÜN'e, bu çalışma sırasında büyük özveri ile gece-gündüz yanımda olan, biricik Funda ÖZNUR'a, özellikle çeviriler ve grafikler konusunda değerli yardımlarını aldığım, ablam Evşen ÖZYÖRÜK'e ve her zaman destekçim olan anneme, babama sonsuz teşekkürler...

İÇİNDEKİLER

Sayfa

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLoların LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	xii
 BÖLÜM 1	 1
1.GİRİŞ	1
1.1.Eğitim	1
1.2. Müzik Eğitimi.....	4
1.3. Gitar Eğitimi	7
1.4. Müzik Eğitiminde Program.....	10
1.5. Problem Durumu	16
1.6. Önem.....	18
1.7.Sayıtlılar.....	18
1.8. Sınırlılıklar	19
1.9. Tanımlar ve Kısaltmalar	19
 BÖLÜM 2	 22
2. YÖNTEM.....	22
2.1. Araştırmanın Modeli.....	22
2.2. Evren ve Örneklem.....	22
2.3. Veri Toplama Araçları.....	23
2.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi.....	25

BÖLÜM 3	26
3. BULGULAR ve YORUM.....	26
3.1. Kişisel Bilgiler.....	26
3.2. Durum Saptama.....	29
 BÖLÜM 4	 63
4. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	63
4.1. Sonuçlar	63
4.2. Öneriler	66
 KAYNAKÇA	 68
 EKLER	 71

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.3.1. Anket Sorularının Dağılımı	23
Tablo 2.3.2. Ankete Cevap Verenlerin Sayısal Dağılımı.....	24
Tablo 3.1.1. Anket Yanıtlarını Gönderen Öğretim Elemanları ve Üniversitelerin Dağılımı	26
Tablo 3.1.2. Araştırma Grubunun Kadro Durumunu Gösterir Dağılım	27
Tablo 3.1.3. Araştırma Grubunun Kıdemlerini Gösterir Dağılım	28
Tablo 3.2.1. Kullanılan Program Türlerini Gösterir Dağılım	29
Tablo 3.2.2. Uygulanan Programlara Ne Ölçüde Bağlı Kalınabildiğini Gösterir Dağılım	31
Tablo 3.2.3. Uygulanan Programların, İstenilen Düzeyde Gerçekleşebilmesi İçin Haftalık Ders Saatinin Yeterliliğini Gösterir Dağılım	32
Tablo 3.2.4. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Öğrencilerin Sürekli Kullanabilecekleri, Nitelikli Bir Çalgıya Ne Ölçüde Sahip Olduklarını Gösterir Dağılım....	33
Tablo 3.2.5. Uygulanmakta Olan Programlardaki, Hedeflerin Müzik Öğretmeni Yetiştirme Amacına Uygunluğuna İlişkin Dağılım	34
Tablo 3.2.6. Öğrencilerin Öngörülen Hedeflere Ne Derece Ulaştırdıklarına İlişkin Dağılım	35
Tablo 3.2.7. Öğrenciye Hedef Davranışlar Kazandırılırken, Belirtilen Yollardan Hangisini İzlediklerine İlişkin Dağılım	36
Tablo 3.2.8. B.Ç.E.(Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının, Belirli Bir Yöntem(Kodaly, Suzuki, Emil-Dalcroze) İzlemelerine İlişkin Dağılım.....	37
Tablo 3.2.9. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Öğretim Elemanlarının, Temel Gitar Tekniklerini Nasıl Bir Sıra Halinde İşlediklerine İlişkin Dağılım	38

Tablo 3.2.10. Gitar Öğretim Elemanlarının Kullandıkları Eserler Üzerinde Armonik, Formal Analiz Çalışmalarını Ne Ölçüde Yaptıklarına İlişkin Dağılım	41
Tablo 3.2.11. Deşifre Çalışmalarına İlişkin Dağılım.....	42
Tablo 3.2.12.1. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının Hangi Metotları Kullandıklarına İlişkin Dağılım	43
Tablo 3.2.12.2 B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının Hangi Albümleri Kullandıklarına İlişkin Dağılım.....	46
Tablo 3.2.13. B.Ç.E.(Gitar) Dersinde Kullanılan Eserleri Seçerken, Kronolojik Sıranın Uygulanmasını Gösterir Dağılım	48
Tablo 3.2.14. Programda Yer Alan Yapıtların/Eser-Etütlerin Müzik Öğretmenliği İçin Gerekli Dağarı Ne Ölçüde Oluşturduğuna İlişkin Dağılım	49
Tablo 3.2.15. Derslerde, Ulusal Kültür Birikimine Dayalı Dağara (THM, TSM) Ne Ölçüde Yer Verdiklerine İlişkin Dağılım	50
Tablo 3.2.16. Yarıyılık ve/veya Yıllık Ortak-Zorunlu Parçaların Belirlenmesine İlişkin Dağılım	51
Tablo 3.2.17. Öğrencilerin Kazanımları Gereken Hedeflere İlişkin Etüt ve Eserleri, Dersteki Örnekler Dışında Başka Uygulamalarla da (Konser, Kayıt) Tanıyabilmelerine İlişkin Dağılım	52
Tablo 3.2.18 Öğrencilerin Bireysel Gelişim Aşamalarının İzlenebileceği Dokümanlara (Çizelge, Düzenli Tutulan Notlar) İlişkin Dağılım.....	53
Tablo 3.2.19. Öğrencilerin Başarı Düzeyinin Belirlenmesine İlişkin Dağılım.....	54
Tablo 3.2.20 Öğrencilerin Sınavlarda Değerlendirilmelerine İlişkin Dağılım.....	55
Tablo 3.2.21. Sınavları, Belirtilen Seçeneklerden Hangisi İle Yaptıklarına İlişkin Dağılım.....	56
Tablo 3.2.22. Öğrencilerin Gitar Çalmayla İlgili Önceden Kazanılmış Davranışlarının ve Belli Özelliklerinin Göz Önünde Bulundurularak, Programın Uygun Yerine Yerleştirilmelerine İlişkin Dağılım	57

Tablo 3.2.23. Gerekli Durumlarda, Farklı Etüt ve Teknik Alıştırmalar	
vb. Çalışmaların Yapılabilmesine İlişkin Dağılım	58
Tablo 3.2.24. Uygulanmakta Olan Programların, Yenilik, Değişiklik, Düzeltme	
Yapılabilmesi Açısından Ne Ölçüde Yeterli Olduğuna	
İlişkin Dağılım	59
Tablo 3.2.25 Gitar Öğretim Elemanlarının, Diğer Kurumlarda Yapılan	
Uygulamalardan/Çalışmalardan Ne Derece Haberdar Olduklarına	
İlişkin Dağılım.....	60
Tablo 3.2.26. Farklı Kurumlardaki Öğretim Elemanlarının, Birbirleriyle Ne	
Derece Ortak Çalışmalar Yürüttüklerine İlişkin Dağılım.....	61
Tablo 3.2.27. Öğretim Elemanlarının B.Ç.E.(Gitar) Dersi Programına Yönelik	
Görüşlerine İlişkin Dağılım.....	62

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Sayfa

Grafik 3.1.1	Araştırma Grubunun Kadro Durumunu Gösterir Dağılım	27
Grafik 3.1.2.	Araştırma Grubunun Kıdemlerini Gösterir Dağılım	28
Grafik 3.2.1.	Kullanılan Program Türlerini Gösterir Dağılım	29
Grafik 3.2.2.	Uygulanan Programlara Ne Ölçüde Bağlı Kalınabildiğini Gösterir Dağılım	31
Grafik 3.2.3.	Uygulanan Programların, İstenilen Düzeyde Gerçekleşebilmesi İçin Haftalık Ders Saatinin Yeterliliğini Gösterir Dağılım.....	32
Grafik 3.2.4.	B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Öğrencilerin Sürekli Kullanabilecekleri, Nitelikli Bir Çalgıya Ne Ölçüde Sahip Olduklarını Gösterir Dağılım...	33
Grafik 3.2.5.	Uygulanmakta Olan Programlardaki, Hedeflerin Müzik Öğretmeni Yetiştirme Amacına Uygunluğuna İlişkin Dağılım.....	34
Grafik 3.2.6.	Öğrencilerin Öngörülen Hedeflere Ne Derece Ulaşabildiklerine İlişkin Dağılım.....	35
Grafik 3.2.7.	Öğrenciye Hedef Davranışlar Kazandırılırken, Belirtilen Yollardan Hangisini İzlediklerine İlişkin Dağılım	36
Grafik 3.2.8.	B.Ç.E.(Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının, Belirli Bir Yöntem(Kodaly, Suzuki, Emil-Dalcroze) İzlemelerine İlişkin Dağılım.....	37
Grafik 3.2.9.	B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Öğretim Elemanlarının, Temel Gitar Tekniklerini Nasıl Bir Sıra Halinde İşlediklerine İlişkin Dağılım	39
Grafik 3.2.10.	Gitar Öğretim Elemanlarının Kullandıkları Eserler Üzerinde Armonik, Formal Analiz Çalışmalarını Ne Ölçüde Yaptıklarına İlişkin Dağılım	41
Grafik 3.2.11.	Deşifre Çalışmalarına İlişkin Dağılım.....	42

Grafik 3.2.12.1. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının Hangi Metotları Kullandıklarına İlişkin Dağılım	45
Grafik 3.2.12.2. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının Hangi Albümleri Kullandıklarına İlişkin Dağılım	47
Grafik 3.2.13. B.Ç.E.(Gitar) Dersinde Kullanılan Eserleri Seçerken, Kronolojik Sıranın Uygulanmasını Gösterir Dağılım.....	48
Grafik 3.2.14. Programda Yer Alan Yapıtların/Eser-Etütlerin Müzik Öğretmenliği İçin Gerekli Dağarı Ne Ölçüde Oluşturduğuna İlişkin Dağılım.....	49
Grafik 3.2.15. Derslerde, Ulusal Kültür Birikimine Dayalı Dağara (THM, TSM) Ne Ölçüde Yer Verdiklerine İlişkin Dağılım	50
Grafik 3.2.16. Yarıyıllık ve/veya Yıllık Ortak-Zorunlu Parçaların Belirlenmesine İlişkin Dağılım	51
Grafik 3.2.17. Öğrencilerin Kazanmaları Gereken Hedeflere İlişkin Etüt ve Eserleri, Dersteki Örnekler Dışında Başka Uygulamalarla da (Konser, Kayıt) Tanıyabilmelerine İlişkin Dağılım.....	52
Grafik 3.2.18. Öğrencilerin Bireysel Gelişim Aşamalarının İzlenebileceği Dokümanlara (Çizelge, Düzenli Tutulan Notlar) İlişkin Dağılım.....	53
Grafik 3.2.19. Öğrencilerin Başarı Düzeyinin Belirlenmesine İlişkin Dağılım.....	54
Grafik 3.2.20. Öğrencilerin Sınavlarda Değerlendirilmelerine İlişkin Dağılım	55
Grafik 3.2.21. Sınavları, Belirtilen Seçeneklerden Hangisi İle Yaptıklarına İlişkin Dağılım.....	56
Grafik 3.2.22. Öğrencilerin Gitar Çalmayla İlgili Önceden Kazanılmış Davranışlarının ve Belli Özelliklerinin Göz Önünde Bulundurularak, Programın Uygun Yerine Yerleştirilmelerine İlişkin Dağılım.....	57
Grafik 3.2.23. Gerekli Durumlarda, Farklı Etüt ve Teknik Alıştırmalar vb. Çalışmaların Yapılabilmesine İlişkin Dağılım	58
Grafik 3.2.24. Uygulanmakta Olan Programların, Yenilik, Değişiklik, Düzeltme Yapılabilmesi Açısından Ne Ölçüde Yeterli Olduğuna İlişkin Dağılım	59

Grafik 3.2.25. Gitar Öğretim Elemanlarının, Diğer Kurumlarda Yapılan Uygulamalardan/Çalışmalardan Ne Derece Haberdar Olduklarına İlişkin Dağılım.....	60
Grafik 3.2.26. Farklı Kurumlardaki Öğretim Elemanlarının, Birbirleriyle Ne Derece Ortak Çalışmalar Yürüttüklerine İlişkin Dağılım.....	61

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1.Eğitim

Tarih boyunca insanlar belli bir toplum ve kültür içerisinde doğup, yaşamışlardır. Bu durum bireyleri, içerisinde doğup, yaşamlarını sürdürdükleri kültür ile tanışma, o kültürü benimseme, o kültür ile özdeşleşme ve o kültürün bir parçası olma döngüsünün içerisinde almıştır. Kültürlenme olarak tanımlayabileceğimiz bu süreci insan çeşitli öğrenmeler elde ederek yaşar. İlkel toplumlarda insanın kendiliğinden, kontrolsüz öğrenmeler elde ederek kültürlenmesi söz konusu iken, çağdaş toplumlarda bu durumun; eksik hatta yanlış kültürlenmelere yol açtığı fark edilmiş ve belirli bir amaç doğrultusunda yapılan daha ‘kasıtlı’ kültürlenmelere ihtiyaç duyulmuştur. Bu kasıtlı kültürlenmeleri bugün, “eğitim” olarak tanımlayabiliyoruz.

Zaman içerisinde hem bireyler hem de toplumlar için çok önemli bir alan olagelmış ‘eğitim’in çok çeşitli tanımları yapılmaktadır (Büyükkaragöz ve diğerleri,1997:2-3) :

“Kişinin yaşadığı toplum içinde değeri olan, yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümüdür.”

“Eğitim, önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesidir.”

“Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.”

Eğitim, formal olmayan (informal) ve formal eğitim olarak ikiye ayrılabilir.

İnformal eğitim; planlı ve amaçlı olmayan, yaşam içinde kendiliğinden oluşan bir süreçtir. Birey, toplum içerisinde karşılaştığı tüm durum ve olaylar içerisinde gözlem ve taklit yolu ile öğrenir. Aile, sokak, işyeri, televizyon önü, kısacası her türlü ortam bireyin farkında olmadan öğrenmesi ile gerçekleşen formal olmayan (informal) eğitim alanıdır. Bu süreç içerisinde birey, dayanışma, işbirliği, kurallara uyma gibi bir çok bilgi-beceri kazanırken diğer yandan da bir takım istenmeyen olumsuz davranışlar geliştirebilir. Sigara içmek, kopya çekmek, küfür etmek gibi örnekleyebileceğimiz bu istenmeyen davranışlar, kontrolsüz ortamda, rastlantısal olarak sürmekte olan bu eğitim biçiminin kaçınılmaz eksiklikleridir. Toplumların büyümesi ve gelişmesi ile formal olmayan (informal) eğitim insanların yetişmesinde eksik kalmış, planlı ve amaçlı bir eğitime ihtiyaç duyulmuştur (Fidan, Erden,1998:13-14).

Formal eğitim, önceden planlanmış, sürecin başından sonuna kadar özel bir çevre içinde kontrollü olarak yürütülen, sürecin belli aşamalarında ve sonunda değerlendirme işlemlerinin yapıldığı eğitim biçimidir. Formal eğitimi, örgün ve yaygın olarak ikiye ayırabiliriz.

Yaygın eğitim, “örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, bu sistemin herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden birinden ayrılmış olan kişilere ilgi veya gereksinme duydukları alanlarda yapılan eğitimidir”(Fidan, Erden,1998:13-14).

Bireylerin sahip oldukları bilgi ve becerilerini geliştirmek, geçimlerini sağlayabilecekleri yeni imkanlar yaratmak, kültürel-sanatsal ilgi ve becerilerini arttırmak gibi hedefleri olan yaygın eğitimin ülkemizde hizmet içi eğitim faaliyetleri, halk eğitim merkezleri gibi uygulama alanları bulunmaktadır (Büyükkaragöz ve diğerleri,1997:6).

Örgün eğitim ise “Belli bir yaş grubundaki bireylere, Milli Eğitimin amaçlarına göre hazırlanmış eğitim programlarıyla okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir”(Fidan, Erden,1998:13). Örgün eğitimin kapsamakta olduğu, okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kısaca şu şekilde açıklayabiliriz (Fidan, Erden,1998:13) :

“Okul öncesi eğitim, zorunlu ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların, bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimi planlanmış bir ortam içinde sağlayan ve onları ilköğretime hazırlayan bir eğitim kademesidir.”

“İlköğretim, 6-14 yaş grubundaki öğrencilere temel beceri kazandırarak onları hayata ve bir sonraki eğitim kurumlarına hazırlayan bir eğitim devresidir.”

“Ortaöğretim, 15-17 yaş grubunu kapsayan, öğrencilere bir meslek kazandırmayı ve onları yükseköğretim kurumlarına hazırlamayı amaçlayan eğitim devresidir. Bu öğretim kademesi, özel okullar hariç parasızdır. Ancak, zorunlu değildir.”

“Yükseköğretim, Milli Eğitim Sistemi içinde, ortaöğretime dayalı en az dört yarıyılı kapsayan her kademedeki eğitim-öğretimin tümüdür. Üniversiteler, yüksek okullar, konservatuarlar, meslek yüksek okulları, uygulama ve araştırma merkezleri yükseköğretim kurumlarıdır.”

Bilgi toplumuna girdiğimiz bu çağda giderek daha büyük önem kazanan yükseköğretim kurumlarında, çağdaş eğitimin üç ana boyutu olarak sayabileceğimiz bilim, teknik ve sanat alanlarının tümünde eğitim verilmektedir. Sanat alanının önemli bir kolu olan müzik, birçok boyutuyla yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilmekte, araştırılmakta, eğitimi verilmekte ve eğitimcisi yetiştirilmektedir.

1.2. Müzik Eğitimi

Sanatın önemli bir dalı olan müziği birkaç kelime ile tanımlamak kuşkusuz çok zordur. Tek tek belki hiçbiri tam olarak müziği tanımlayamayan, ancak hepsi birlikte bütünsel bir ifade oluşturabilen çok çeşitli ‘müzik’ tanımları vardır (Uçan,1996:13-14):

- Müzik, gök ve toprak arasında bir uyumdur (Konfüçyüs)
- Müzik, insanlığın ahlakını arındıran kutsal bir bilimdir (Dede Efendi)
- Müzik, Tanrının dilidir (Eflatun)
- Müzik, insanın bir zaman duymuş olduğu bir duyguyu kendinde canlandırdıktan sonra, başkalarının da duyabilmesi için sesler aracılığı ile onlara aktarmasıdır (Tolstoy)
- Müzik, sözcükler ile anlatılması olanaksız duygu ve coşkuları; sezdirecek, duyuracak biçimde düzenlenmiş sesler aracılığıyla başka gruplara yansıtma sanatıdır (Saygun)
- Müzik, düşünce ve duyguları kulağa güzel gelecek seslerle iletme sanatı; bu biçimde düzenlenmiş seslerden oluşan yapıtların okunması (söylenmesi) ya da çalınmasıdır (Resimli Türkçe Sözlük)

Konfüçyüs bundan 2500 yıl önce şu sözleriyle müziğin önemini dile getirmiştir:

“Müzik dimağdan çıkar. Dimağın çalışması dış etkilerle olur. Dış etkilerin sonu yoktur. Dimağ kederle harekete geldiği zaman müzik kederlidir; sevinçle harekete geldiği zaman neşeli... Bir toplumun müziği bozuldu mu o toplumda pek çok şey de bozulmuş demektir” (Halvaşı,1999:10-11).

Yaşantımızın her alanına etki edebilen ya da yaşantımızın her alanındaki etkilerin göstergesi olabilen müzik, bilimsel yöntemlerle, yetkin kişilerce ve uygun ortamlarda eğitiminin yapılması gereken bir daldır.

Uçan’a göre (Uçan,1997:30) “Yalın ve özlü anlamıyla müzik eğitimi, ‘bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma’, ‘bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma’ ya da bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme ve geliştirme sürecidir.”

Müzik eğitimini üç ana tür içerisinde inceleyebiliriz; genel, özengen (amatör) ve mesleki.

Genel müzik eğitimi; herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar. Bu eğitim faaliyetleri içinde öğrenciler, çeşitli çalgılarla tanışma, kendilerini müziksel olarak deneme fırsatı elde ederler. Bireylerin müziksel bilgi, görgü, ilgi, istek ve yeteneklerini geliştirmeyi amaçlayan genel müzik eğitimi, ‘genel eğitimin’ ayrılmaz bir ögesidir.

“Genel müzik eğitimi, aslında, her düzeyde, her yaşta herkes için zorunludur ya da zorunlu olmak durumundadır. Çünkü müzik her düzeyde herkese kazandırılması esas olan asgari-ortak genel kültürün başta gelen ayrılmaz öğelerinden biridir. Ancak ülkemizde ilköğretim öncesi ve ilköğretim düzeylerinde zorunlu olduğu halde, orta öğretim ve yüksek öğretim düzeylerinde henüz zorunlu hale getirilmemiştir” (Uçan, 1997:31).

Özengen Müzik Eğitimi, müziğe yada müziğin belli bir dalına özengence (amatörce) ilgili ve istekli olanlara yöneliktir. Müziksel davranışları bireyin bireysel zevk ve isteklerinden yola çıkarak kazandırmayı amaçlar. Hiç kimse için zorunlu değildir ve bireyin yetenekli olması değil, istekli olması önemlidir. Özengen müzik eğitiminin, yaygın eğitimle (resmi, özel ve gönüllü kuruluşların düzenlediği kurs, konser, yarışma vb.) sürdürülen kısmı oldukça ağırlıklıdır.

“Özengen müzik eğitimi, herhangi bir düzeyde herkes için zorunlu değildir; tam tersine, ilgi, istek ve yatkınlık ile etkin bir katılım için gerekli fırsat ve olanaklara bağlı olup seçmelidir”(Uçan, 1997:32).

Mesleki müzik eēitimi, ülkemizde niversitelerin, Eēitim Fakültelerinin Müzik Eēitimi Ana Bilim Dallarında, Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bilimleri Bölümlerinde, Konservatuarlarda ve Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde bu iēin uzmanı olan kiēilerce yürütülmektedir.

“Müzik alanının bütününü, bir kolunu yada dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir iēi meslek olarak seēen, seēmek isteyen, seēme eēilimi gösteren, seēme olasılıēı bulunan yada öyle görünen, mziēe belli düzeyde yetenekli kiēilere yönelik olup, dalın, iēin ya da mesleēin gerektirdiēi müziksel davranıēları ve birikimi kazandırmayı amaēlar”(Uēan, 1997:32).

Mesleki müzik eēitiminin, planlı, etkili, verimli ve yeterli olarak gerēekleētirilebilmesi iēin, mutlaka bu alanda yetiētirilmiē yetkin bireylerce yürütülmesi gerekir.

Müzik eēitimini ē ana boyutuyla ele alıp incelerken, bunların hepsinin bir bütün olduēunu, bir bütün olarak geliēip birbirlerinden etkilenerek ülkenin müzik eēitimi alanındaki (genel) durumunu ortaya koyduklarını unutmamak gerekir.

Türkiye’de modern anlamda amaēlı ve düzenli müzik eēitiminin, Osmanlı İmparatorluēu döneminde Islahat (Düzeltmeler) Hareketleriyle baēladıēı söylenebilir. Dönemin önemli eēitim kurumları arasında Enderun Müzik okulları (Meēkhane), Mehterhane ve Muzıka-i Hümayun ile 1917 de kurulan Darülelhan’dan söz edilebilir. Ancak gerēek müzik inkılabı Ulu nder Atatürk’ün sanat ve eēitim anlayıēı doērultusunda, Cumhuriyet döneminde gerēekleēmiētir (Say,1997: 509-539).

“Arkadaēlar, güzel sanatların hepsinde, ulus genēliēinin ne türlü ilerletilmesini istediēinizi bilirim. Bu yapılmaktadır; Ancak, bunda en ēabuk, en nde götürülmesi gerekli olan, Türk musikisidir. Bir ulusun yeni deēiēikliēine lē, musikide deēiēikliēi alabilmesi, kavrayabilmesidir. Bugün dinletilmeye yeltenilen musiki, yüz aēartıcı

değerde olmaktan uzaktır. Bunu açıkça bilmeliyiz. Ulusal ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları bir gün önce, genel, son musiki kurallarına göre işlemek gerekir; ancak bu düzeyde Türk ulusal musikisi yükselebilir, evrensel musikide yerini alabilir” (Say,1997:513-514).

Atatürk’ün müziğe ve müziğin çağdaş anlayışla geliştirilmesine verdiği önemi, 1 Kasım 1934 de Türkiye Büyük Millet Meclisi’ inde yapmış olduğu konuşmasında rahatlıkla görebiliyoruz. İşte bu anlayış ve hedeflerle gerçekleştirilmek istenen müzik inkılabının önemli boyutlarından biri de ‘müzik öğretmenliği eğitimi’ alanında yapılan düzeltmeler, değişiklikler ve yeni yapılanmalardır.

Bu kapsamda, 1924 yılında Musiki Muallim Mektebi’nin Ankara’da kurulmasıyla ilk kez ‘müzik öğretmeni’ yetiştiren bir kuruma kavuşulmuştur. Ayrıca 1942-47 yılları arasında Hasan Oğlan Yüksek Köy Enstitüsü Güzel Sanatlar Kolu’nda müzik öğretmeni yetiştirme denemesinde bulunulmuştur. 1937 yılında Musiki Muallim Mektebi, Gazi Terbiye Enstitüsü’ne bağlanmıştır. YÖK’ün kurulmasıyla Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi’ne bağlanan Bölümü, ilki 1969 yılında İstanbul’da olmak üzere ülkenin çeşitli illerinde kurulan müzik öğretmenliği bölümleri izlemiştir (Uçan, 1997:46). Son değişikliklerle Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı adını alan kurumların, bu gün itibariyle sayısı yirminin üzerindedir.

1.3. Gitar Eğitimi

Kökeni çok eskilere dayanmakta olan gitarın, tüm çalgılarda olduğu gibi, kesin bir tarihte, belli bir kişi tarafından icat edilmediği, zaman içinde evrimleşerek bugünkü halini aldığı bilinmektedir. Gitara benzeyen çalgılar, tarihsel evrimi içinde Mısırlılardan eski Yunanlılara ve Romalılara, 8. ve 9. yüzyıllarda Araplardan İspanya’ya geçerek Avrupa’ya ulaşmıştır(Elmas,2003:13). Adını, en eski telli

algılardan olarak kabul edilen lirin bir çeşidi olan eski ‘kitalarlardan’ alan gitar, köken olarak eski ‘lavta’ ve ‘pandoura’ tipi telli çalgılarla akrabadır. Bunun yanında gitara benzeyen ilk algıların, Sümerlilerde ‘kinnor’ adıyla bilindiğini belirten kaynaklar da mevcuttur (Halvaşı,1999:57).

Tarihte bilinen ilk gitar okulu 11. yüzyılda İber yarımadasında açılmıştır (Kanneci,2001:10). Gitarın, asıl yükselişi ise 16. yüzyılda başlamıştır. Bu yüzyılın ilk yarısında popülerlik kazanan dört telli gitara, yüzyılın ikinci yarısında beşinci telin de takılmasıyla algı, Guitarra Española adını almış ve özellikle İspanya’da hem sosyete hem de halk tarafından çok sevilen bir çalgı olmuştur. 16. yüzyılda tanınmaya ve sevmeye başlayan bu çalgı, 17. yüzyılda artık çoğu Avrupa ülkesinde kralların saraylarına, zengin ailelerin salonlarına girmiş, yüksek sosyeteye hitap etmeye başlamıştır. Böylelikle algı için beste yapanların, gitar yapımcılarının, gitaristlerin sayısı artmış, pek çok besteci, aryalarını, piyano parçalarını gitar için düzenlemiştir. 18. yüzyılda ‘lavta’ın teknik problemleri, icra için harcanan emeğin fazlalığı ve özellikle bazen akort işleminin alınan parçadan uzun sürmesi insanların, yumuşak tonlu, şarkılara kolaylıkla eşlik edebilen gitara iyice yönelmelerini sağlamıştır. Bu yüzyılda Alman Jakob August Otto’nun gitara altıncı teli eklemesiyle bugünkü yapısına giderek yaklaşan gitar, süslemelerin aza indirilip ses kalitesine önem verilmesi, klavyesine on iki perde konması ve ağaç burgular yerine metal dişili ve silindirlerin kullanılmaya başlanması ile yapısal gelişimi açısından da önemli gelişmeler göstermiştir. 19. yüzyılda İspanyol yapımcı Antonino Torres gitara, günümüzde de kabul edilen standart ölçülerini getirerek, kendinden sonra yapılan bir iki farklı deneme dışında bugünkü gitarın temel şeklinin oluşmasını sağlamıştır (Elmas,2003:13-19). 20. yüzyılda Amerika Birleşik Devletleri’nde yaşayan Albert Augustine tarafından ilk naylon gitar teli üretilmiş, böylelikle tellerin kullanım süresi artmış ve sazın sesi gürleşmiştir. Bu yüzyılda gitar adeta döneme damgasını vurmuş, yüzyılın algısı olmuştur. Sadece Japonya’da (1970 yılında) altı milyon kişinin aktif olarak ilgilendiği gitar, birçok yapımcı, besteci, yorumcu ve dinleyici kazanmıştır. Tarih boyunca gitar benzeri algılar ve/veya gitar adına, besteci, yorumcu yada yapımcı olarak ismi hatırlanabilecek önemli kişilerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz (Kanneci, 2001:10):

L. Milan, L. De Narvaez, A. De Mudarra, M. De Fuellana, J. Dowland, R. De Visee, J. S. Bach, S. L. Weiss, O. Chilesotti, A. Vivaldi, L. Boccerini, G.Sanz, A. Falcenhagen, G.Z.Romano, S. de Murcia, G.A.Brescianello, F. Le Cocque, F.Sor, D.Aguado, M.Giuliani, N.Paganini, F.Schubert, N.Coste, M.Carcassi, A.Diabelli, L.Legnani, F.Gagnani, L.de Call, F.Carulli, F.Molino, Antonino Torres, Albert Augustine, F.Tarrega, M.Llobet, E.Pujol, R. Sainz de la Maza, A.Segovia, M.L.Anido, A.Diaz, N.Yepes, J.Bream, J.Williams, B. Britten, F. M. Torraza, J. Turina, H. Villa-Lobos, M. M. Ponce, M. Castelnuovo-Tedesco, F. Poulenc, M.de Falla, J.Rodrigo, H.W.Henze, F.Mompou, M.Tippet, W.Walton, A.Roussel, L.Berkeley, F.Martin, L.Berio, T.Takemitsu, R.R.Bennet, E.Halfpeter, E.Sainz de la Maza, R.Gerhard, M.Arnold, Andrea Paleologos, Can Aybars, Ziya Aydıntan, Sava Palasis, Savaş Çekirge, Misak Toros, Yüksel Koptagel, Rıfat Esenbel, İrkin Aktüze, Nejat Başar, Alpkağan Taçoy, Atilla Arın, Fazıl Abrak, Ertuğrul Şatıroğlu, Ahmet Kanneçi, Turgay Erdener, İstemihan Taviloğlu, Ertuğrul Bayraktar, Ertuğ Korkmaz, Fazıl Say, Bekir Küçükay, Kaan Korad, Kürşat Terci, Soner Egesel.

Bütün dünyada popülaritesi giderek artan gitar, ülkemizde de ilgi görmüştür. Aşağı yukarı 1930'lardan beri ülkemizde varlığını gösteren çalgı, giderek yayılmış, yaygınlaşmış ve ülkemiz müzik yaşantısında kendine bir yer edinmeye başlamıştır.

Ülkemizde gitarın gelişmesine çok önemli katkılarda bulunmuş, aralarında Can Aybars, Ziya Aydıntan gibi isimlerin bulunduğu öğrenciler yetiştirmiş olan Andrea Paleologos (1911-1997), Türkiye'de gitar dersleri veren ilk gitar öğretmeni olarak kabul edilebilir. Aynı zamanda usta bir gitarist olan Paleologos, özellikle İstanbul'da yoğunlaşan konserleriyle de ülkemiz gitar yaşantısını zenginleştirmiştir. İlk kuşak gitaristlerden Fazıl Abrak ve Ertuğrul Şatıroğlu bugün gitarın duayenleri olarak anılmaktadır. Gitarın Ankara'ya gitmesini sağlayan ve ömrünü gitara adayan Can Aybars, ilk Türkçe gitar metodunu yazan, Türkiye'de ilk gitar orkestrasını kuran Ziya Aydıntan, 1 Ekim 1954 tarihinde Cremona Gitar Yarışması'nda birincilik ödülü alarak, uluslararası alanda ödül alan ilk Türk gitaristi olan İrkin Aktüze, gitar

için beste yapan ilk Türk gitaristi olarak kabul edilen Misak Toros, bir Türk gitarist tarafından kaydedilmiş ilk audio kaydı gerçekleştiren İhsan Turnagöl, ülkemizde gitarın gelişimine hayati katkılarda bulunan Savaş Çekirge, Ahmet Kanneçi, Bekir Küçükay, Türkiye gitar tarihinin ilk akla gelen isimlerindendir (Kanneçi, 2001:18-27).

Uzun süre yalnızca özel derslerle devam eden gitar yaşantısı ve eğitimi sonraları okullara girmeye başlamıştır. 1968 yılında İstanbul'da kurulan Meleknaz Müzik ve Bale Okulu'nda ilk kez gitar dersleri verilmeye başlanmıştır. 1974 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü'nde okul çalgıları adı altında gitar dersleri verilmiş, 1977 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda ilk kez gitar sanat dalı açılmasıyla, profesyonel anlamda gitarist yetiştiren ilk kurum hayata geçmiştir. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde 1983 yılında gitar ana çalgı olarak okutulmaya başlanmış, bu kurumu Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü (1985) izlemiştir (Elmas, 2003:54-55). Bu gün sayısı yirmiyi aşan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarının çoğunda gitar, 'ana çalgı' olarak okutulmaktadır.

“Bu kurumlarda müzik öğretmeni yetiştirmede, nitelikleri birbirinden az çok farklı çeşitli programlar uygulanmış, çeşitli yaklaşımlar izlenmiştir”(Uçan, 1997:46).

1.4. Müzik Eğitiminde Program

Kasıtlı kültürlenme olarak tanımladığımız eğitim, içerisinde bulundurduğu bu 'kasıtlı' olma özelliği ile bir amaç ve plan gerektirir. Bireylerde istendik bir kültürlenme oluşturmak; önceden belirlenmiş hedefler demektir. İşte bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi, ancak bir plan-program doğrultusunda işleyen sistemlerle mümkündür. Bu bağlamda eğitimin en önemli gerekliliklerinden olan 'program' kavramını daha detaylı inceleyebiliriz.

“Türkçe Sözlükteki anlamıyla program, ‘yapılacak bir işin bölümlerini ve her bölümün zamanını gösteren maddelerin topu’dur. Eğitim Terimleri Sözlüğü’nde bir eğitim terimi olarak program ise, ‘belli bir çalışmanın amacını, bölümlerini, yöntemini ve süresini gösteren plan’ olarak tanımlanmaktadır”(Uçan, 1997:61).

Eğitim alanında ‘program’ı, eğitim programı, öğretim programı, ders programı gibi farklı boyutlarda incelemek gerekir. Ders programı bir ders süresi içinde gerçekleşen etkinlikleri içerir, öğretim programı, bir eğitim basamağında çeşitli sınıf ve derslerde ele alınacak konularla ilgili öğretim etkinliklerinden oluşur, eğitim programı, belirlenen hedefler doğrultusunda (okulda yada okul dışında) planlanan tüm eğitim etkinliklerini kapsar. Görüldüğü gibi ‘eğitim programı’ aslında ders ve öğretim programlarını da içine alan bir bütündür (Demirel, 2002:7).

Yirminci yüzyıla kadar ‘konular listesi’ anlamında kullanılan eğitim programının tanımı üstüne yapılan çeşitli yorumlar şöyle sıralanabilir (Demirel, 2002:2) :

Eğitim programı; konular listesidir

ders içerikleridir

çalışmaların programlanmasıdır

öğretim materyalleri listesidir

derslerin sıralanmasıdır

hedef davranışlar grubudur

okul içinde ve dışında öğretilen her şeydir

okul personeli tarafından planlanan her şeydir.

Eğitim programları üzerine uzmanlaşmış eğitim bilimciler, daha kapsamlı tanımlar yapmışlardır (Demirel, 2002:2):

Caswell ve Campbell, eğitim programını konular listesi olarak değil, daha çok öğrencilerin, öğretmenlerin rehberliği altında kazandıkları yaşantıların tümü olarak görmektedir.

Saylor, Alexander ve Lewis programı, eğitilecek bireylere, öğrenme yaşantılarını kazandırma planı olarak tanımlamışlardır.

Ronald C. Doll eğitim programını, okul sorumluluğunda öğrencilerin değerlerini, tutumlarını tavırlarını değiştiren, becerilerini geliştiren, bilgi ve anlayış kazanmalarını sağlayan hem süreç hem de içerik olarak tanımlamış ve okul kontrolünde öğrencilerin tüm yaşantıları düzeni olarak görmüştür.

Varış'a göre (1988:18) eğitim programı, "bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitim ve kurumun amaçlarının gerçekleştirilmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar."

Ertürk'e göre (1982:14) eğitim programı, "belli öğrencileri belli zaman süresi içinde yetiştirmeye yönelik düzenli eğitim durumlarını tümü" olarak ifade edilmiştir.

Doğan'a göre (1975:36) eğitim programı, "öğrencilerde beklenen öğrenmeyi meydana getirebilmek için planlanmış faaliyetlerin tamamı" olarak ifade edilmiştir.

Demirel'e göre (2002:5) eğitim programı, "öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği." olarak ifade edilmiştir.

Oliver'in tasnifine göre eğitim programı, "geniş olarak insan tecrübelerine dayanan, dünü, bugünü ve yarını konu edinen öğretim programlarından, öğrencinin bugünkü tecrübelerine dayanan faaliyet programlarından, öğrenciyi üç zamanlı boyut içinde inceleyen ve danışma hizmeti sağlayan rehberlik programından oluşur" (Varış, 1988:18-19).

Görüldüğü gibi eğitim programı, eğitilen bireyler için ve onların üzerinde gerçekleşen 'eğitim' ile ilgili faaliyetlerin, durumların, süreçlerin tamamını, tüm boyutlarıyla kapsamaktadır. Öğrenene bilgi aşılarken, aynı zamanda belli bir yaşam deneyimi kazandırmayı, kişiliğinin gelişmesini ve bireyin kendini gerçekleştirmesini

de hedefleyen eğitim anlayışının uygulamadaki görünümü olan eğitim programını, dersleri ya da konuları alt alta sıralamak gibi dar bir bakış açısıyla değerlendirmemek gerekir. Bütüncül bir eğitimin yapılabilmesi için okul içinde ve okul dışında da aynı eğitim anlayışının sürdürülmesi gerekmektedir. Bu anlayışa göre program dışı faaliyet olamaz; ancak programı destekleyen faaliyetler vardır(Varış, 1988:15-20).

Büyükkaragöz'e göre (1997:3-4) eğitim programının yararlarını, dört başlık altında sıralayabiliriz:

- Eğitim faaliyetlerine yön verir: Okulun amaçlarını, okutulacak dersleri ve konuları belirleyerek, öğretmen ve öğrencilerin faaliyetlerini daha bilinçli ve anlamlı bir yönde yapmalarını sağlar.
- Aynı eğitim basamağındaki okullarda eğitimin aynı amaçlar çerçevesinde hemen hemen aynı yönde gerçekleşmesini sağlar: Genel-ortak eğitim anlayışının birlik ve beraberlik içinde hayata geçirilmesi ancak; eğitim programları ile mümkündür.
- Eğitimde verimi artırır: Eğitim faaliyetlerini öğretmenin düzenlemesi, yalnızca kendi görüş ve anlayışıyla sınırlı kalacaktır. Bunun yanında, önceden uzman kişilere hazırlanmış eğitim programı, gereksiz zaman, emek ve masrafı önleyecektir. Öğretmenin yükünü azaltacak ve planlı, bilinçli, düzenli bir çalışmayla eğitimde verimi arttıracaktır.
- Mesleğe yeni başlayan öğretmenlere rehberlik eder: Deneyimli öğretmenler için bile gerekli, önemli, sürekli başvurulacak bir kaynak olan eğitim programı, mesleğe yeni başlayan–deneyimsiz öğretmenler için daha da hayati, olmazsa olmaz bir kaynak olma özelliğine sahiptir.

Çağımızda artık programsız bir örgün eğitim düşünülememektedir. Bireylerin kişisel gelişimlerinde ve ülke temelinde ortak bir kültür oluşturma sürecinde önemli rol oynayan 'müzik eğitimi' de kuşkusuz, eğitimin, özellikle örgün eğitimin her alanında olduğu gibi, belli bir 'program' doğrultusunda gerçekleştirilmeyi gerektirir.

“Program, örgün müzik eğitiminin en önemli öğelerinden biridir. Programsız bir örgün müzik eğitimi düşünülemez. Çünkü program, örgün müzik eğitiminin ana öğeleri olan ‘öğrenciyi, içeriği (konu alanını), öğretmeni ve çevreyi/ortamı’ birbirleriyle buluşturur, birleştirir, bütünleştirir, etkileştirir ve eğitimsel bir sisteme kavuşturur”(Uçan, 1997:60).

Müzik ‘eğitim’ programı, müzikle ilgili öğrenmeleri veya davranış değişikliklerini gerçekleştirmeye dönük tüm düzenleme ve etkinlikleri içeren, çok boyutlu ve kapsamlı bir bütündür. Müzik öğretim programı, müzik ders programları, müzikle ilgili ders dışı çalışma, kurs ve eğitsel kol programları, bireysel ve toplu dinleti vb. etkinlik programları, müzikle ilgili danışma ve kılavuzlama programları, müzikle ilgili yönetim ve işleyiş programı, müzikle ilgili destekleyici hizmetler programı, müzikle ilgili yönetmelik ve yönergeler, müzik eğitim programının birer alt programlarıdır. Müzik eğitim programı, bütün bu programların bir bileşkesidir ancak; ‘müzik öğretim programı’ müzik eğitim programının odağını oluşturmaktadır. Diğer alt programlar, müzik öğretim programının tamamlayıcıları konumundadırlar ve müzik öğretim programında odaklaşırlar (Uçan, 1997:61).

“Müzik öğretimi, öğrenciyi, kendisi için hazırlanmış olan çevrenin öğeleriyle etkileştirerek, davranışında müzikle ilgili istendik değişmeyi gerçekleştirmeye yönelik ‘öğrenme yaşantısı oluşturma süreci’ diye tanımlanabilir. Bu tanıma göre, müzik öğretim programı, müzik öğretiminin önceden tasarlanan ayrıntılı planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür” (Uçan, 1997:62).

Bu anlamda, yalnızca bir ders dağılım çizelgesi değil, müziksel öğretim/ öğrenim etkinliklerinin bütünü olan müzik öğretim programı, hedefler, hedef davranışlar, içerik-konular, öğretme/öğrenme durumları, sınav-ölçme durumları ve değerlendirme işlemlerinden oluşmaktadır. Bu ana öğeler kısaca şu şekilde tanımlanabilir(Uçan, 1997:62-65):

- Hedefler, müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılmak yada onlarda geliştirilmek istenen özelliklerdir.
- Hedef davranışlar, müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılacak ya da onlarda geliştirilecek her bir hedefin çözümlenerek (ayrıştırılarak) gözlenip ölçülebilir ğrenci davranışlarına dönüştürülmesiyle ortaya çıkan, o hedefle ilgili kritik davranışlardır.
- İçerik-konular, müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılmak yada onlarda geliştirilmek istenen hedef ve hedef davranışlarla ilgili, tutarlı ve kenetli olarak ğretim sürecinde ele alınması, işlenmesi, üzerinde durulması ve öğrenciye kazandırılması gereken müziksel bilgilerdir.
- Öğretme-ğrenme durumları, müzik ğretim sürecinde öğrencilerin hedef davranışları kazanmaları için gerekli öğrenme yaşıntılarını geçirmelerine olanak sağlamak üzere hazırlanıp düzenlenen ve ayarlanan çevredir, ortamdır.
- Sınama-lme durumları, müzik öğretimiyle öğrencilerin hedef davranışları kazanıp kazanmadığını, bunları kazanmada yada öğrenmede eksiklik, yanlışlık ve gkleri olup olmadığını (varsa bunların niteliğini) belirlemek için gerekli verileri (bilgileri) elde etme ereğiyle hazırlanan-düzenlenen çevredir, ortamdır.
- Değerlendirme işlemleri, sınama durumlarında elde edilen lme sonuçlarını (lmleri, yani verileri) hedeflerde kapsanan yada onunla birlikte bağka ölçütlerle karėılařtırarak ğrenci, ğretim, program ve ğretmen hakkında yargıya varma sürecidir.

Gitar eğitiminde ise, ilk kez 1983 yılında müzik öğretmenliği alanında ana çalgı (gitar) dersi olarak okutulmaya başlanmıştır. Günümüzde müzik eğitimi anabilim dalı programında, sekiz yarıyıllık ve bir kredilik (teorik) ders olarak yer almaktadır. (Müzik öğretmenliği lisans programı ek 2’de, örnek olarak G.Ü. M.E.A.B.D.’nin gitar dersi içerikleri ek 3’de verilmiştir.)

1.5. Problem Durumu

Çağımızın popüler çalgılarından biri olan gitar, ülkemizde de hızla yayılmış ve iyi bir eşlik çalgısı olması, kolay bulunabilmesi gibi özellikleri sayesinde, kısa bir süre içinde eğitim alanında da belli bir yer edinmiştir. 1983 yılından beri müzik öğretmenliği alanında ana çalgı olarak okutulmakta olan gitar derslerinde, kullanılan öğretim programlarının niteliği, uygulanabilirliği ve bu programlar arasında anlamlı bir tutarlılığın olup olmadığı, aynı meslek grubuna eleman yetiştiren kurumlar arasında belli bir standardın olması gerekliliği de düşünüldüğünde, araştırılması gereken önemli sorunsallar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlamda, varolan durumun tespit edilmesi önemli bir gereklilik olarak düşünülmekte, bunun sağlanması için, alanın/konunun hem teorisyenleri hem de uygulayıcıları olan, müzik eğitimi ana bilim dallarında görev yapmakta olan öğretim elemanlarının görüşleri alınmıştır. Bu çerçevede, cevap aranan ana problem cümlesi şu şekilde oluşturulmuştur:

Problem Cümlesi:

‘Müzik eğitimi ana bilim dallarında, uygulanan bireysel çalgı eğitimi (gitar) dersinin, öğretim programları yönünden genel durumu nedir?’

Alt problemler;

1. Gitar öğretim elemanları ağırlıklı olarak hangi tür program kullanmaktadırlar ve bu programlara ne ölçüde bağlı kalabilmektedirler?
2. Uygulanmakta olan programların istenilen düzeyde gerçekleşmesi için haftalık ders saati ne ölçüde yeterlidir ve öğrenciler B.Ç.E.(Gitar) dersinde sürekli kullanabilecekleri, nitelikli bir çalgıya ne ölçüde sahiptir?
3. Uygulanmakta olan gitar öğretim programlarındaki hedeflerin, müzik öğretmeni yetiştirme amacına ne ölçüde uygun olduğu ve öğrencilerin öngörülen hedeflere ne derece ulaşabildiklerine ilişkin, gitar öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?
4. Uygulanmakta olan gitar öğretim programlarında, ağırlıklı olarak hangi kitaplar (metot, albüm) kullanılmakta ve temel gitar teknikleri genelde nasıl bir sıra halinde işlenmektedir?
5. Uygulanmakta olan gitar öğretim programlarında, ulusal kültür birikimine dayalı dağara ne ölçüde yer verildiğine ve bu programlarda kullanılan yapıtların/eser-etütlerin müzik öğretmenliği için gerekli dağarın oluşturulmasında ne ölçüde yeterli olduğuna ilişkin, gitar öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?
6. Uygulanmakta olan gitar öğretim programlarında sınama-ölçme, değerlendirme işlemlerine ilişkin gitar öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?
7. Uygulanmakta olan gitar öğretim programlarının, gerektiğinde değişikliklere açık olabilme ve öğrencilerin (birbirinden farklı) seviyelerine uygun çalışmalar yapabilme bakımından ne derece yeterli olduğuna ilişkin, gitar öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?

8. Gitar öğretim elemanları, B.Ç.E.(Gitar) dersiyle ilgili olarak, diğer kurumlardaki öğretim elemanları ile ne derece iletişim halindedirler?

1.6. Önem

Bu araştırma; Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında görev yapan gitar öğretim elemanlarının, uygulanmakta olan bireysel çalgı eğitimi (gitar) dersinin, öğretim programları yönünden genel durumuna ilişkin görüşlerini ortaya koyarak, alanın öğrenci, eğitimci ve araştırmacılarına yararlı olması, yapılacak benzer araştırmalara örnek teşkil etmesi açısından önem taşımaktadır.

1.7. Sayıtlar

1. Araştırma için seçilen yöntem ve kullanılan veri toplama aracı, araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygundur.
2. Yazılı kaynaklardan elde edilen bilgiler, bu araştırma için uygun ve gerekli bilgiler olup, gerçeği yansıtır niteliktedir.
3. Veri toplama aracı olarak hazırlanan anket, yeterince geçerli ve güveniliridir.
4. Anketi yanıtlayanların, vereceği cevaplar gerçeği yansıtmaktadır.
5. Verilerin çözümünde kullanılan istatistiksel analizler, yeterli ve güveniliridir.

1.8. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları ile sınırlıdır.
2. Araştırma, yapıldığı zaman dilimi içinde uygulanmakta olan programlarla sınırlıdır.
3. Yüksek Lisans Programı içinde tez için ayrılan süre ve araştırmacının sağlayabileceği maddi olanaklarla sınırlıdır.

1.9. Tanımlar ve Kısaltmalar

Tirando; tele vuruş gerçekleştikten sonra parmağın bir üst tele yaslanmadan avuç içine kapandığı sağ el tekniğidir.(Yeşil, 1998:7)

Apoyando; belirgin ve güçlü ses üretmek için kullanılan, tele vurduktan sonra parmağın bir üst tele yaslandığı sağ el tekniğidir. (Yeşil, 1998:7)

Legato (çıkıcı); legato bağı ile bağlanmış iki yada daha çok çıkıcı notanın, ilk nota çalındıktan sonra tele vurmada diğerlerinin sol el ile çalınmasından oluşan tekniktir. (Yeşil, 1998:36)

Legato (inici); legato bağı ile bağlanmış iki yada daha çok inici notanın, ilk nota çalındıktan sonra tele vurmada diğerlerinin sol el ile çalınmasından oluşan tekniktir. (Yeşil, 1998:36)

Staccato; notaların birbirinden ayrı, tek tek çalınması ile oluşan tekniktir. (Sözer,1996:653)

Vibrato, teller üzerindeki elin bilekten salınımıyla, seslerin dalgalı izlenimi verecek biçimde çıkarılması ile oluşan tekniktir. (Sözer,1996:735)

Tremolo; notaların çok hızlı çalınarak, kesintisiz izlenimi verecek biçimde seslendirilmesi ile oluşan sağ el tekniğidir. (Belevi, 1997:48; Sözer, 1996:707)

Rasquado; tellere, tırnakların dış tarafıyla vurulması ile oluşan sağ el tekniğidir. (Belevi, 1997:61; Sözer, 1996:573)

Suzuki; müzik öğrenbilmek için en uygun ortamların yaratılmasını, bireysel ve grup çalışmalarının bir arada yürütülmesini, sürekli tekrar yapılmasını ve iyi müzik örneklerinin yoğun olarak dinlenilmesini esas alan yöntemdir. (Cheyette, 1969:358)

Kodaly; müzik yapma ve konuşma arasındaki bağa dikkat çeken, bireylerin kendi seslerini kullanmalarının müzik eğitiminde etkin bir yol olduğunu, halk müziği kaynaklı eserlerin yoğunlukla kullanılması gerektiğini, kullanılan müziklerin türünün en iyi örneklerinin olması gerektiğini esas alan yöntemdir. (Cheyette, 1969:357)

Emil-Dalcroze; eurhythmics, solfej ve doğaçlama metodun üç önemli bileşenidir. Müzik ve hareketi birleştirerek, müziksel ifadeleri geliştirmeyi esas alan yöntemdir. (Blackborn, 1998.34)

Ç.O.S.M.Ü.	Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi
D.E.Ü.	Dokuz Eylül Üniversitesi
GO.P.Ü.	Gazi Osman Paşa Üniversitesi
G.Ü.	Gazi Üniversitesi
İ.Ü.	İnönü Üniversitesi
A.İ.B.Ü.	Abant İzzet Baysal Üniversitesi

K.T.Ü.	Karadeniz Teknik Üniversitesi
M.Ü.	Marmara Üniversitesi
M.Ü.	Muğla Üniversitesi
N.Ü.	Niğde Üniversitesi
O.M.Ü.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
P.Ü.	Pamukkale Üniversitesi
S.D.Ü.	Süleyman Demirel Üniversitesi
U.Ü.	Uludağ Üniversitesi
H.Ü.	Harran Üniversitesi
C.Ü.	Cumhuriyet Üniversitesi
Y.Y.Ü.	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
A.M.Ü.	Adnan Menderes Üniversitesi
B.Ü.	Balıkesir Üniversitesi
S.Ü.	Selçuk Üniversitesi
A.Ü.	Atatürk Üniversitesi
A.E.F.	Atatürk Eğitim Fakültesi
M.E.A.B.D.	Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
B.Ç.E.	Bireysel Çalgı Eğitimi
A.G.S.L.	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
T.H.M.	Türk Halk Müziği
T.S.M.	Türk Sanat Müziği

BÖLÜM 2

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın; modeli, evreni ve örneklemini açıklanmakta; veri toplama araçları, verilerin işlenmesi ve çözümlenmesine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından betimsel bir çalışmadır. Anket yöntemi kullanılarak, Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında görev yapan gitar öğretim elemanlarının, uyguladıkları B.Ç.E.(Gitar) dersinin, öğretim programları yönünden genel durumuna ilişkin görüş, öneri ve yaklaşımları belirlenmeye çalışılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye'deki Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları oluşturmakla birlikte; örneklemini, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Muğla Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Yüzüncü Yıl

Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada yer alan nitel veriler daha çok kaynak tarama yoluyla, nicel veriler ise öğretim elemanlarına uygulanan anket formlarıyla elde edilmiştir.(Anket formu Ek 1’de verilmiştir.) Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde kişisel bilgilere yönelik, ikinci bölümde ise durum saptamaya yönelik sorulara yer verilmiştir.

Tablo 2.3.1. Anket Sorularının Dağılımı

Kişisel Bilgiler	Durum Saptaması	Toplam
4	26	30

Tablo 2.3.1.’de ankette yer alan soruların dağılımı gösterilmektedir.

Anket, ilgili kişilerin görüşleri alınarak hazırlanmış, ön denemesi yapılmış, bu ön deneme sonuçları değerlendirilerek geliştirilmiş, uzman kişilerin ve eğitimcilerin görüşleri alınarak ankete son şekli verilmiştir.

Tablo 2.3.2. Ankete Cevap Verenlerin Sayısal Dağılımı

Araştırma Grubu	Giden Anket	Dönen Anket	Dönüş Oranı (%)
Ç.O.S.M.Ü.M.E.A.B.D.	1	1	100
D.E.Ü. M.E.A.B.D.	2	1	50
G.O.P.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
G.Ü. M.E.A.B.D.	2	2	100
İ.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
A.İ.B.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
M.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
M.Ü. A.E.F. M.E.A.B.D.	4	2	50
N.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
O.M.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
P.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
S.D.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
U.Ü. M.E.A.B.D.	2	2	100
H.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
C.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
Y.Y.Ü.M.E.A.B.D.	1	1	100
B.Ü. M.E.A.B.D.	1	1	100
S.Ü. M.E.A.B.D.	2	1	50
A.Ü..M.E.A.B.D.	1	1	100

Tablo 2.3.2.'de ankete cevap verenlerin sayısal dağılımı gösterilmektedir.

2.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi

Ankette yer alan sorular incelenmiş, elde edilen bulgular değerlendirilirken frekans ve yüzde kullanılmıştır. Kaynak tarama yoluyla elde edilen veriler, sistematik hale getirilip düzenlenmiştir.

BÖLÜM 3

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma için toplanmış verilerin yöntem bölümünde belirtilen tekniklerle çözümlenmesi sonucunda elde edilen sonuçlar, araştırmanın amacına ve alt problemlerine göre ele alınmış, tablolar halinde açıklanarak yorumlanmıştır.

3.1. Kişisel Bilgiler

Bu alt bölümde, araştırma grubunu oluşturan gitar öğretim elemanlarının, belirli kişisel nitelikleri belirlenmeye çalışılmıştır.

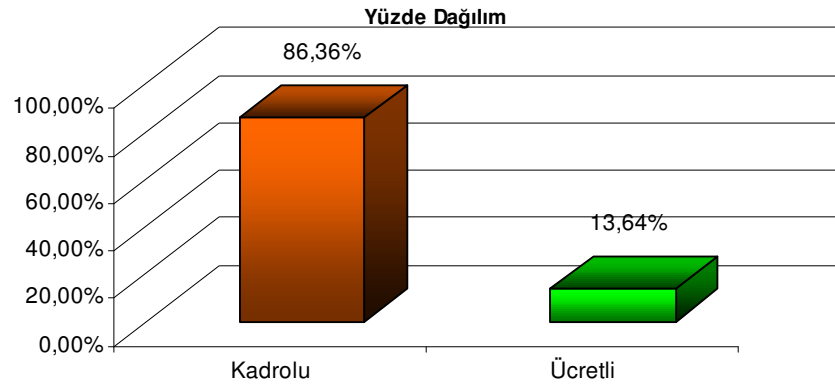
Tablo 3.1.1. Anket Yanıtlarını Gönderen Öğretim Elemanları ve Üniversitelerin Dağılımı

UNVANLAR / ÜNİVERSİTELER	Prof.	Doç.	Yrd.Doç.	Öğr.Gör.	Arş.Gör.	Okt.	Toplam
Çanakkale Onsekiz Mart Ü. M.E.A.B.D.			*				1
Dokuz Eylül Ü. M.E.A.B.D.						*	1
Gazi Osman Paşa Ü. M.E.A.B.D.					*		1
Gazi Ü. M.E.A.B.D.				*	*		2
İnönü Ü. M.E.A.B.D.				*			1
Abant İzzet Baysal Ü. M.E.A.B.D.			*				1
Marmara Ü. A.E.F. M.E.A.B.D.			*		*		2
Muğla Ü. M.E.A.B.D.						*	1
Niğde Ü. M.E.A.B.D.						*	1
Ondokuz Mayıs Ü. M.E.A.B.D.		*					1
Pamukkale Ü. M.E.A.B.D.				*			1
Süleyman Demirel Ü. M.E.A.B.D.				*			1
Uludağ Ü. M.E.A.B.D.						**	2
Harran Ü. M.E.A.B.D.				*			1
Cumhuriyet Ü. M.E.A.B.D.				*			1
Yüzüncü Yıl Ü. M.E.A.B.D.					*		1
Balıkesir Ü. M.E.A.B.D.				*			1
Selçuk Ü. M.E.A.B.D.					*		1
Atatürk Ü. M.E.A.B.D.						*	1
Toplam	0	1	3	7	5	6	22

Tablo 3.1.2 Araştırma Grubunun Kadro Durumunu Gösterir Dağılım

Seçenekler	f	%
Kadrolu öğretim elemanıyım	19	86,36
Ücretli öğretim elemanıyım	3	13,64
Toplam	22	100

Tablo 3.1.2’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 86,36’sı bulundukları kurumda kadrolu, % 13,64’ü ücretli olarak çalışmaktadır. Bu dağılım grafik 3.1.1’de de gösterilmiştir.

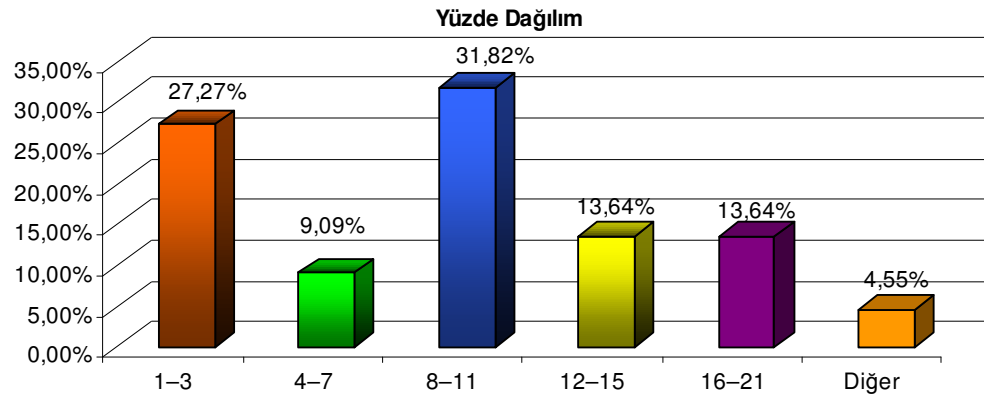
Grafik 3.1.1 Araştırma Grubunun Kadro Durumunu Gösterir Dağılım

Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu, bulundukları kurumlarda kadrolu olarak çalışmaktadır.

Tablo 3.1.3. Araştırma Grubunun Kıdemlerini Gösterir Dağılım

Seçenekler	f	%
1-3	6	27,27
4-7	2	9,09
8-11	7	31,82
12-15	3	13,64
16-21	3	13,64
Diğer	1	4,55
Toplam	22	100

Tablo 3.1.3’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 31,82’si 8-11 yıl arasında, % 27,27’si 1-3 yıl arasında, % 13,64’ü 12-15 yıl arasında, % 13,64’ü 16-21 yıl arasında, % 4,55’i ise 21 yıl üzeri (bir öğretim elemanı, 29 yıl) mesleki hizmet süresine sahiptirler. Bu dağılım grafik 3.1.2’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.1.2. Araştırma Grubunun Kıdemlerini Gösterir Dağılım

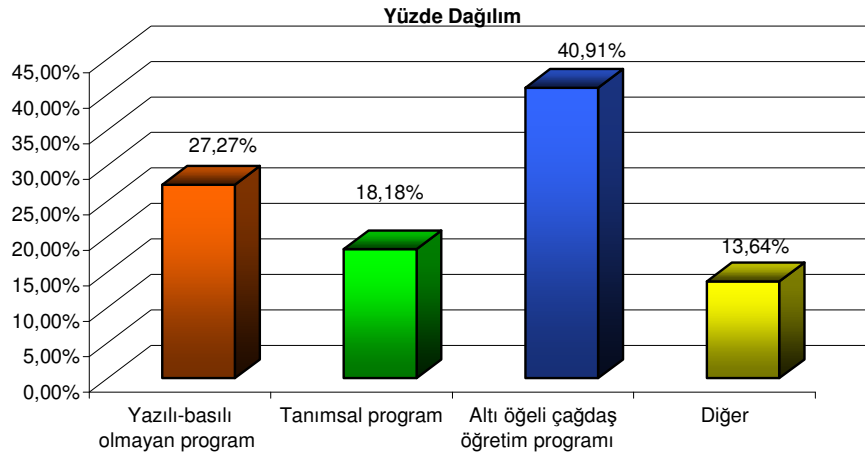
3.2. Durum Saptama

Bu bölümde, gitar öğretim elemanlarının, ‘bireysel çalgı eğitimi (gitar) dersinin, öğretim programları yönünden genel durumu’ konusundaki görüş, öneri ve yaklaşımlarını belirleyen bulgulara yer verilmiş ve bu bulgular yorumlanarak açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 3.2.1. Kullanılan Program Türlerini Gösterir Dağılım

Seçenekler	f	%
a)Yazılı-basılı olmayan program	6	27,27
b) Tanımsal program	4	18,18
c) Altı öğeli çağdaş öğretim programı	9	40,91
d) Diğer	3	13,64
Toplam	22	100

Tablo 3.2.1’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 40,91’i altı öğeli çağdaş öğretim programı, % 27,27’si yazılı-basılı olmayan program, % 18,18’i tanımsal program, % 13,64’ü ise bunların dışında bir program türü kullanmaktadır. Bu dağılım grafik 3.2.1’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.1. Kullanılan Program Türlerini Gösterir Dağılım

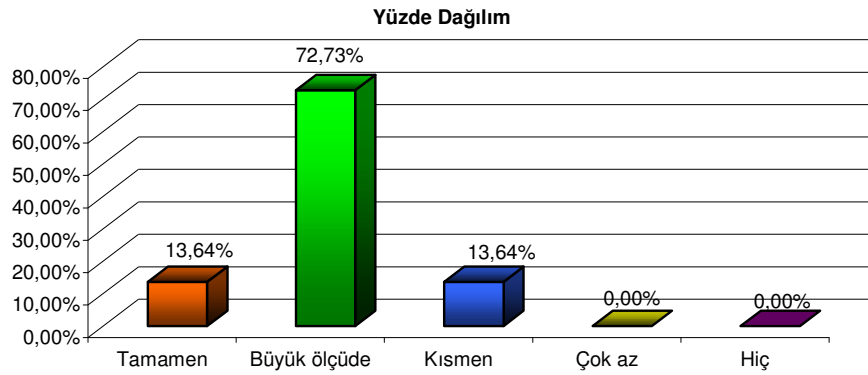
% 27,27'lik kullanım alanına sahip olan yazılı-basılı olmayan program, program türlerinden biri olarak sayılmakla beraber, çağdaş eğitim anlayışı içinde, yazılı basılı olmayan programdan yazılı-basılı olan programlara geçiş, bir ilerleme olarak görülmektedir; çünkü yalnızca bir öğretmene ait olabilme, uygulanmadan anlaşılamama gibi olumsuz özellikler, yazılı-basılı olmayan programları eksik ve yetersiz kılmaktadır. % 40,91 oranıyla altı öğeli çağdaş öğretim programının kullanıldığının belirtilmesine karşın; yalnızca bir kurumdan elde edilen programın bu nitelikte olması, diğer kurumlarda ise böyle bir program örneğinin bulunmaması, ilgili öğretim elemanlarının program türleri hakkında yeterli ve gerekli bilgiye sahip olmadıkları sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca bir tek bölümde kullanılmakta olan ve altı öğeli çağdaş öğretim programı niteliğini taşıyan bu tek program, A.G.S.L. çalgı (gitar) dersi öğretim programıdır. (Örnek olarak, A.G.S.L. çalgı (gitar) dersi 1. ve 2. sınıf öğretim programı ek 4'de yer almaktadır.) Müzik öğretmeni yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarından farklı bir öğretim kademesinde olan ve dolayısıyla, farklı öğrenci girdilerine, farklı işleyiş biçimine ve farklı özelliklerle donanık çıktı profiline sahip olan bir okulun programının, bir üniversite eğitim fakültesi müzik eğitimi ana bilim dalında kullanılıyor olması, yine bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır. İşte, tüm bu bulgular göz önüne alınarak, gitar eğitimiyle ilgili program oluşturma sürecinin henüz çağdaş gereklilikler düzeyinde olmadığı, bu konuda çalışmalar yapılarak eksikliklerin giderilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Tablo 3.2.2. Uygulanan Programlara Ne Ölçüde Bağlı Kalınabildiğini Gösterir Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	3	13,64
b) Büyük ölçüde	16	72,73
c) Kısmen	3	13,64
d) Çok az	0	0
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.2’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 72,73’ünün büyük ölçüde, % 13,64’ünün tamamen, % 13,64’ünün kısmen uygulamakta oldukları programa bağlı kalabildikleri görülmektedir. Çok az ve hiç seçenekleri için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.2’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.2. Uygulanan Programlara Ne Ölçüde Bağlı Kalınabildiğini Gösterir Dağılım

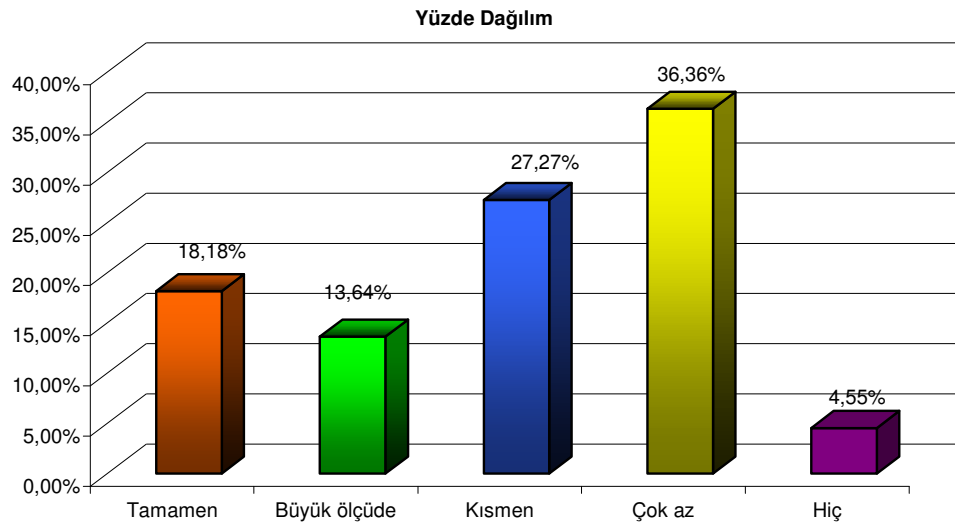
Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının % 72,73’ü büyük ölçüde, % 13,64’ü tamamen, uygulamakta oldukları programa bağlı kalabilmektedirler. Toplamda % 86,37’lik bu oran göz önüne alındığında, öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun, uygulamakta oldukları programa yeterli ölçüde bağlı kalabildikleri görülmektedir.

Tablo 3.2.3. Uygulanan Programların, İstenilen Düzeyde Gerçekleşebilmesi İçin Haftalık Ders Saatinin Yeterliliğini Gösterir Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	4	18,18
b) Büyük ölçüde	3	13,64
c) Kısmen	6	27,27
d) Çok az	8	36,36
e) Hiç	1	4,55
Toplam	22	100

Tablo 3.2.3’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 36,36’sı çok az, % 27,27’si kısmen, % 18,18’i tamamen, % 13,64’ü büyük ölçüde, % 4,55’i hiç seçenekleri ile görüş bildirmiştir. Bu dağılım grafik 3.2.3’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.3. Uygulanan Programların, İstenilen Düzeyde Gerçekleşebilmesi İçin Haftalık Ders Saatinin Yeterliliğini Gösterir Dağılım

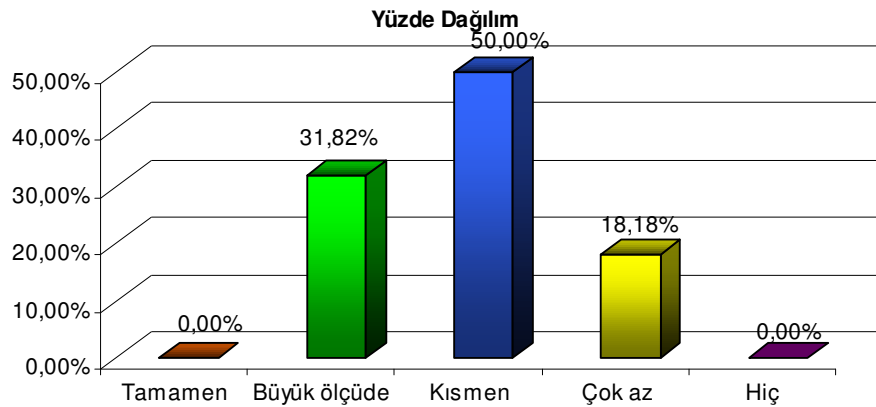
Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçenekleri olumlu iki seçenek olarak düşünüldüğünde, toplamda yalnızca % 31,82’lik orana sahip olması, buna karşın çok az ve hiç seçeneklerinin toplamda % 40,91’lik orana sahip olması göz önüne alınarak, uygulanmakta olan programların istenilen düzeyde gerçekleşmesi için haftalık ders saatinin, olması gereken-istendik ölçüde yeterli olmadığı yorumu getirilebilir.

Tablo 3.2.4. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Öğrencilerin Sürekli Kullanabilecekleri, Nitelikli Bir Çalgıya Ne Ölçüde Sahip Olduklarını Gösterir Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	0	0
b) Büyük ölçüde	7	31,82
c) Kısmen	11	50
d) Çok az	4	18,18
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.4’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 50’si kısmen, % 31,82’si büyük ölçüde, % 18,18’i çok az seçenekleriyle görüş bildirmiş, tamamen ve hiç seçenekleri için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.4’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.4. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Öğrencilerin Sürekli Kullanabilecekleri, Nitelikli Bir Çalgıya Ne Ölçüde Sahip Olduklarını Gösterir Dağılım

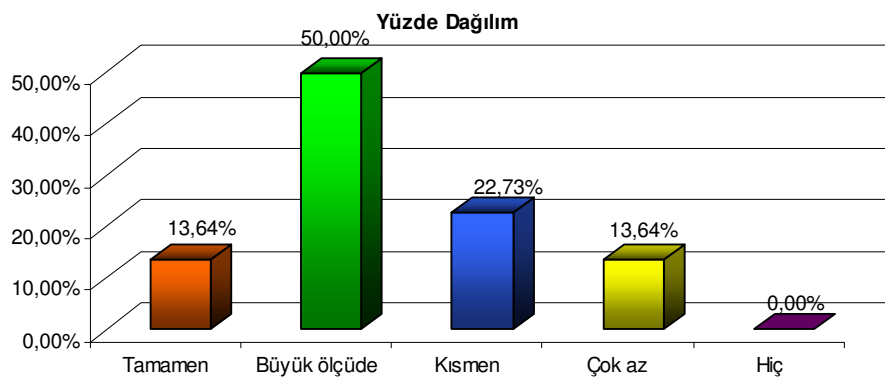
Elde edilen verilere göre, tamamen seçeneği için hiç görüş bildirilmediği ancak; büyük ölçüde seçeneği için % 31,82, kısmen seçeneği için % 50 oranında görüş bildirildiği göz önüne alınarak, B.Ç.E.(Gitar) dersinde öğrencilerin sürekli kullanabilecekleri, nitelikli bir çalgıya belli bir ölçüde sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 3.2.5. Uygulanmakta Olan Programlardaki, Hedeflerin Müzik Öğretmeni Yetiştirme Amacına Uygunluğuna İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	3	13,64
b) Büyük ölçüde	11	50
c) Kısmen	5	22,73
d) Çok az	3	13,64
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.5’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 50’si büyük ölçüde, % 22,73’ü kısmen, % 13,64’ü tamamen, % 13,64’ü çok az seçenekleriyle görüş bildirmiş, hiç seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.5’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.5. Uygulanmakta Olan Programlardaki, Hedeflerin Müzik Öğretmeni Yetiştirme Amacına Uygunluğuna İlişkin Dağılım

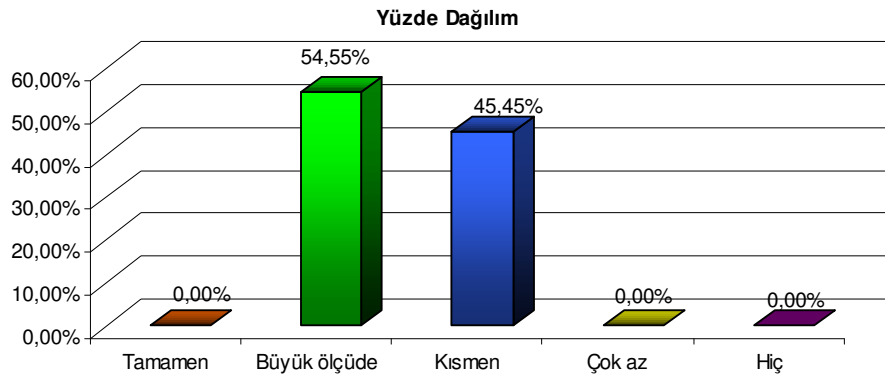
Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçeneklerinin toplamda % 63,64’lük orana sahip olması, uygulanmakta olan programlardaki hedeflerin müzik öğretmeni yetiştirme amacına uygun olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.2.6. Öğrencilerin Öngörülen Hedeflere Ne Derece Ulaştılabildiklerine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	0	0
b) Büyük ölçüde	12	54,55
c) Kısmen	10	45,45
d) Çok az	0	0
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.6’da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 54,55’i büyük ölçüde, % 45,45’i kısmen seçenekleriyle görüş bildirmiş, tamamen, çok az ve hiç seçenekleri için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.6’da da gösterilmiştir.

Grafik 3.2.6. Öğrencilerin Öngörülen Hedeflere Ne Derece Ulaştılabildiklerine İlişkin Dağılım

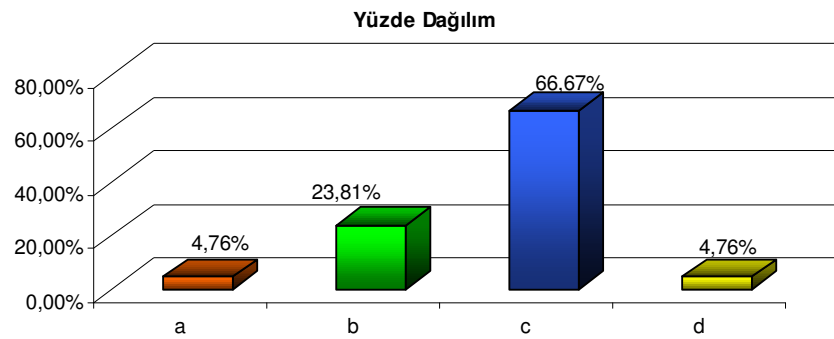
Elde edilen verilere göre, büyük ölçüde seçeneğinin % 54,55’lik, kısmen seçeneğinin % 45,45’lik orana sahip olması, olumlu bir veri olarak düşünüldüğünde, Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde öğrencilerin öngörülen hedeflere, belli bir ölçüde ulaştılabildikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 3.2.7. Öğrenciye Hedef Davranışlar Kazandırılırken, Belirtilen Yollardan Hangisini İzlediklerine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Güdüleme, açıklayıp(gösterip) örnekleme, yaptırıp uygulatma	1	4,76
b) Güdüleme, açıklayıp(gösterip) örnekleme, yaptırıp uygulatma, eksikleri giderme	5	23,81
c) Güdüleme, açıklayıp(gösterip) örnekleme, yaptırıp uygulatma, eksikleri giderme, mesleki yaşantıda nasıl kullanılabileceğine ilişkin bilgilendirme	14	66,67
d) Başka	1	4,76
Toplam	21	100

Tablo 3.2.7’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 66,67’si ‘c’ seçeneği, % 23,81’i ‘b’ seçeneği, % 4,76’sı ‘a’ seçeneği, % 4,76’sı ‘d’ seçeneği ile görüş bildirmiştir. Bu dağılım grafik 3.2.7’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.7. Öğrenciye Hedef Davranışlar Kazandırılırken, Belirtilen Yollardan Hangisini İzlediklerine İlişkin Dağılım

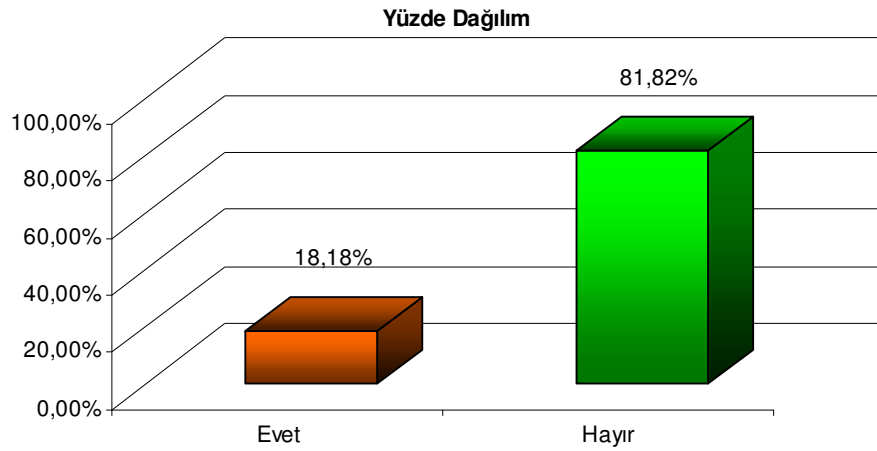
Elde edilen verilere göre, % 66,67’lik oranla ‘c’ seçeneği, (Güdüleme, açıklayıp(gösterip) örnekleme, yaptırıp uygulatma, eksikleri giderme, mesleki yaşantıda nasıl kullanılabileceğine ilişkin bilgilendirme) en büyük yüzdelik dilime sahiptir. Seçenekler içinde en çok aşama içeren, en kapsamlı ve detaylı seçenek olduğu düşünüldüğünde, ‘c’ seçeneğinin, en büyük yüzdelik dilime sahip olması, olumlu bir sonuç olarak yorumlanabilir.

Tablo 3.2.8. B.Ç.E.(Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının, Belirli Bir Yöntem(Kodaly, Suzuki, Emil-Dalcroze) İzlemelerine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
Evet	4	18,18
Hayır	18	81,82
Toplam	22	100

Tablo 3.2.8’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 81,82’si hayır, % 18,18’i evet seçenekleriyle görüş bildirmiştir. Bu dağılım grafik 3.2.8’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.8. B.Ç.E.(Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının, Belirli Bir Yöntem (Kodaly, Suzuki, Emil-Dalcroze) İzlemelerine İlişkin Dağılım

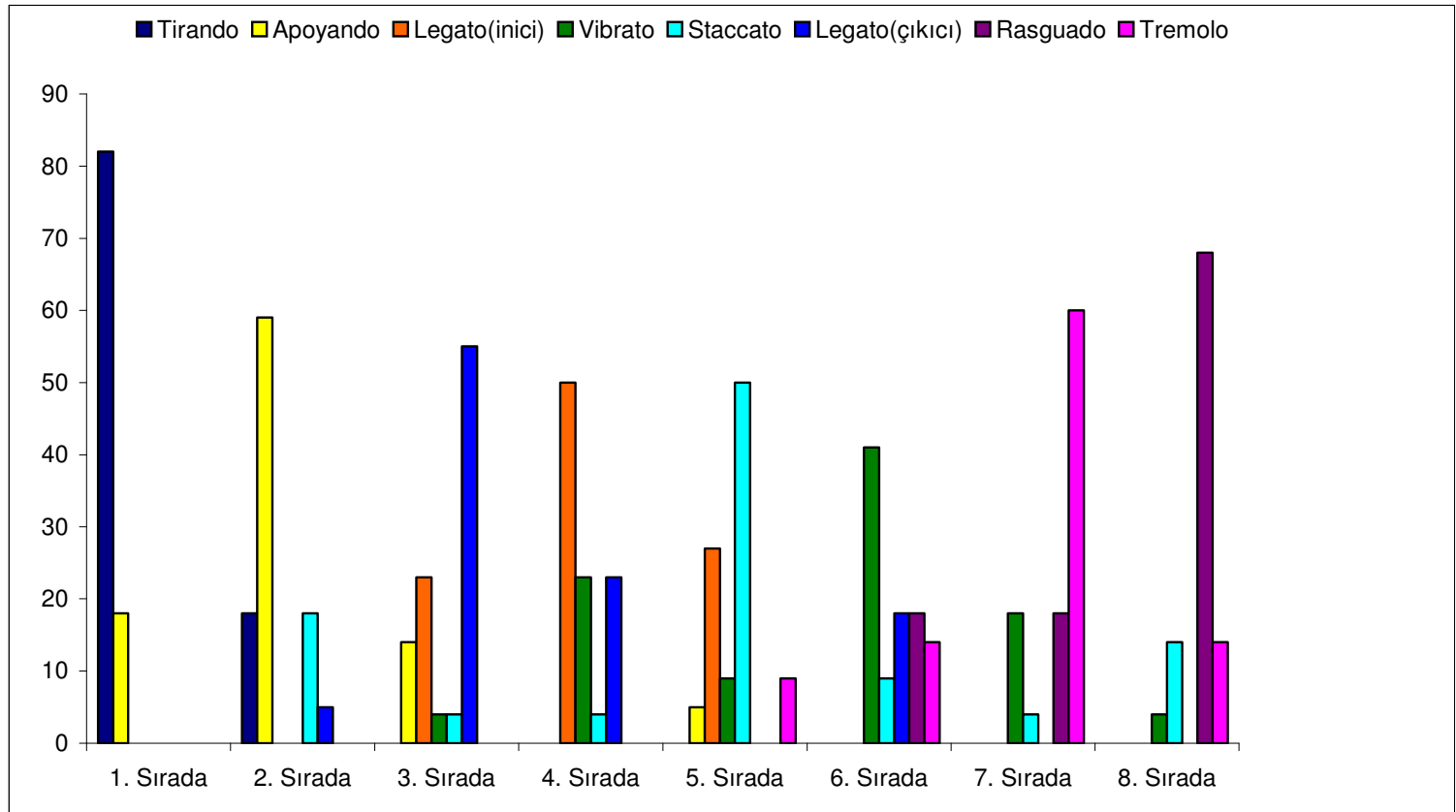

Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının % 81,82’si hayır, % 18,18’i evet seçenekleriyle görüş bildirdikleri göz önüne alınarak, öğretim elemanlarının, büyük çoğunluğunun B.Ç.E.(Gitar) dersinde belirli bir yöntem izlemedikleri saptanmıştır.

Tablo 3.2.9. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Öğretim Elemanlarının, Temel Gitar Tekniklerini Nasıl Bir Sıra Halinde İşlediklerine İlişkin Dağılım

Sıralama	1. Sırada Kullanılma		2. Sırada Kullanılma		3. Sırada Kullanılma		4. Sırada Kullanılma		5. Sırada Kullanılma		6. Sırada Kullanılma		7. Sırada Kullanılma		8. Sırada Kullanılma	
Frekans, Yüzde																
Teknikler	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Tirando	18	82	4	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Apoyando	4	18	13	59	3	14	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0
Legato(inici)	0	0	0	0	5	23	11	50	6	27	0	0	0	0	0	0
Legato(çıkıcı)	0	0	1	5	12	55	5	23	0	0	4	18	0	0	0	0
Rasquado	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	18	4	18	15	68
Tremolo	0	0	0	0	0	0	0	0	2	9	3	14	13	60	3	14
Vibrato	0	0	0	0	1	4	5	23	2	9	9	41	4	18	1	4
Staccato	0	0	4	18	1	4	1	4	11	50	2	9	1	4	3	14
Toplam	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100	22	100

Grafik 3.2.9. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Öğretim Elemanlarının, Temel Gitar Tekniklerini Nasıl Bir Sıra Halinde İşlediklerine İlişkin Dağılım

Tablo 3.2.9’da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarınca birinci sırada tirando tekniği, % 82, apoyando tekniği % 18 oranıyla kullanılmakta, diğer teknikler kullanılmamakta, ikinci sırada apoyando tekniği % 59, tirando tekniği % 18, staccato tekniği % 18, legato (çıkıcı) tekniği % 5 oranında kullanılmakta, diğer teknikler kullanılmamakta, üçüncü sırada legato (çıkıcı) tekniği % 55, legato (inici) tekniği % 23, apoyando tekniği % 14, vibrato tekniği % 4, staccato tekniği % 4 oranıyla kullanılmakta, diğer teknikler kullanılmamakta, dördüncü sırada legato (inici) tekniği % 50, legato (çıkıcı) tekniği % 23, vibrato tekniği % 23, staccato tekniği % 4 oranıyla kullanılmakta, diğer teknikler kullanılmamakta, beşinci sırada staccato tekniği % 50, legato (inici) tekniği % 27, teremolo tekniği % 9, vibrato tekniği % 9, apoyando tekniği % 5 oranıyla kullanılmakta, diğer teknikler kullanılmamakta, altıncı sırada vibrato tekniği % 41, legato (çıkıcı) tekniği % 18, rasquado tekniği % 18, teremolo tekniği % 14, staccato tekniği % 9 oranıyla kullanılmakta, diğer teknikler kullanılmamakta, yedinci sırada teremolo tekniği % 60, rasquado tekniği % 18, vibrato tekniği % 18, staccato tekniği % 4 oranıyla kullanılmakta, diğer teknikler kullanılmamakta, sekizinci sırada rasquado tekniği % 68, teremolo tekniği % 14 staccato tekniği % 14, vibrato tekniği % 4 oranıyla kullanılmakta, diğer teknikler kullanılmamaktadır.

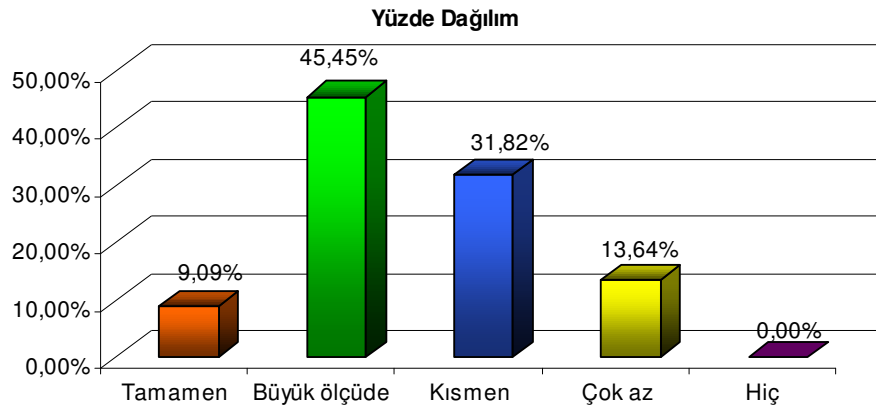
Elde edilen verilere göre, B.Ç.E(Gitar) dersinde kullanılan temel gitar tekniklerinin, öğretim elemanlarınca uygulanmasında; 1. sırada tirando (% 82’lik pay ile), 2. sırada apoyando (% 59’luk pay ile), 3. sırada legato(çıkıcı) (% 55’lik pay ile),4. sırada legato(inici) (% 50’lik pay ile), 5. sırada staccato (% 50’lik pay ile), 6. sırada vibrato (% 41’lik pay ile), 7. sırada tremolo (% 60’lık pay ile), 8. sırada rasquado (% 68’lik pay ile) olduğu görülmektedir.

Tablo 3.2.10. Gitar Öğretim Elemanlarının Kullandıkları Eserler Üzerinde Armonik, Formal Analiz Çalışmalarını Ne Ölçüde Yaptıklarına İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	2	9,09
b) Büyük ölçüde	10	45,45
c) Kısmen	7	31,82
d) Çok az	3	13,64
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.10'da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 45,45'i büyük ölçüde, % 31,82'si kısmen, % 13,64'ü çok az, % 9,09'u tamamen seçenekleri ile görüş bildirmiş, hiç seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.10'da da gösterilmiştir.

Grafik 3.2.10. Gitar Öğretim Elemanlarının Kullandıkları Eserler Üzerinde Armonik, Formal Analiz Çalışmalarını Ne Ölçüde Yaptıklarına İlişkin Dağılım

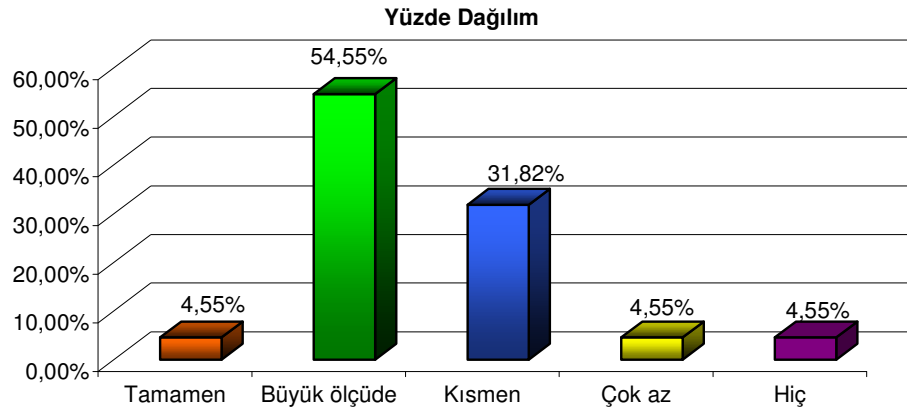

Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçenekleri olumlu iki seçenek olarak düşünüldüğünde, toplamda % 54,54'lük orana sahip olması, B.Ç.E.(Gitar) dersinde kullanılan eserler üzerinde armonik, formal analiz çalışmalarının, belli bir ölçüde yapıldığını göstermektedir.

Tablo 3.2.11. Deşifre Çalışmalarına İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	4,55
b) Büyük ölçüde	12	54,55
c) Kısmen	7	31,82
d) Çok az	1	4,55
e) Hiç	1	4,55
Toplam	22	100

Tablo 3.2.11’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 54,55’i büyük ölçüde, % 31,82’si kısmen, % 4,55’i tamamen, % 4,55’i çok az, % 4,55’i hiç seçenekleriyle görüş bildirmiştir. Bu dağılım grafik 3.2.11’de de gösterilmiştir.

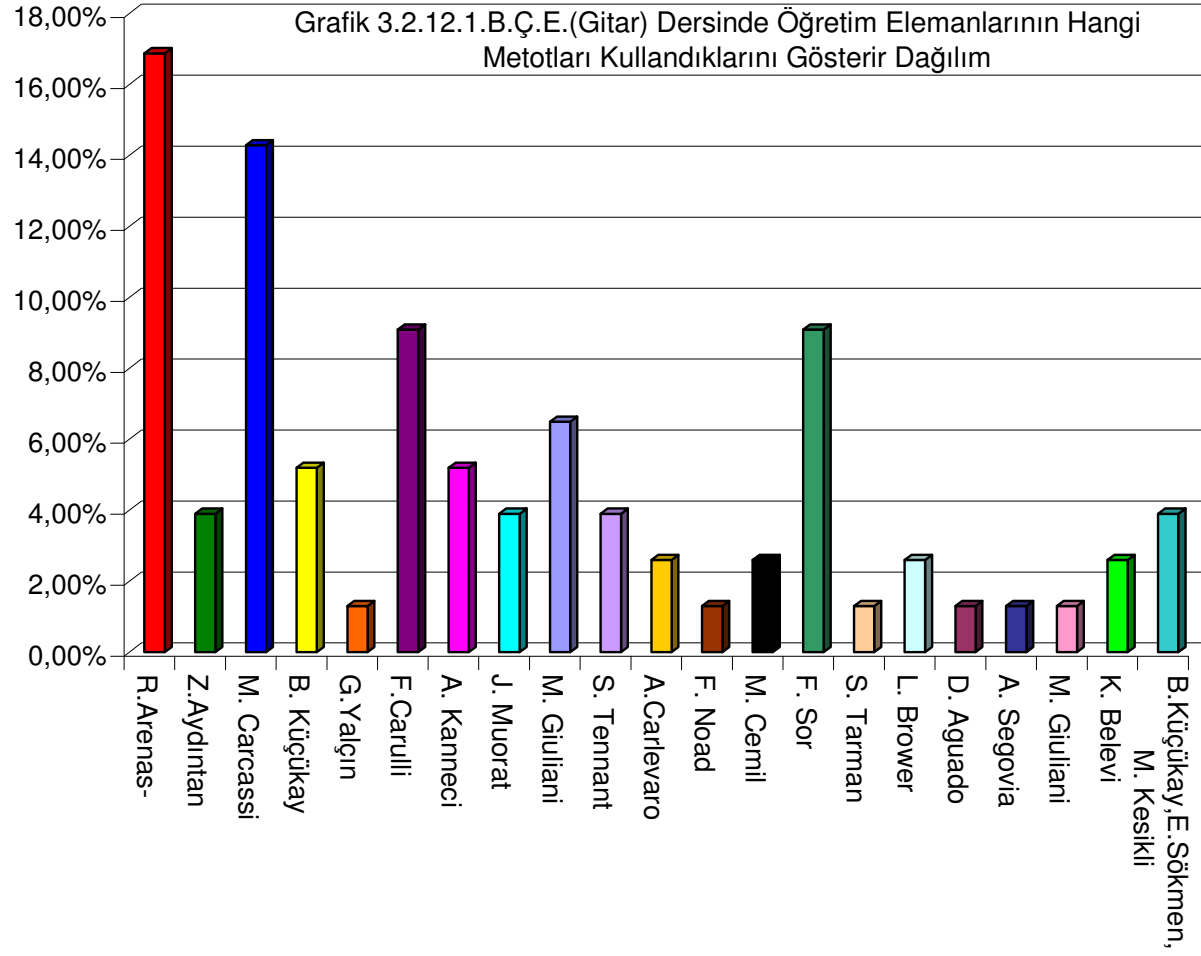
Grafik 3.2.11. Deşifre Çalışmalarına İlişkin Dağılım

Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçeneklerinin toplamda % 59,01’lik orana sahip olması, olumlu bir veri olarak düşünüldüğünde, B.Ç.E.(Gitar) dersinde deşifre çalışmalarına yeterli ölçüde yer verildiği görülmektedir.

Tablo 3.2.12.1. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının Hangi Metotları Kullandıklarına İlişkin Dağılım

Yazar	Kitap Adı	f	%
R.Arenas	Las Escuela De La Guitara 1-7	13	16,88
Z.Aydıntan	Gitar Metodu-II	3	3,90
M. Carcassi	25 Studies for the guitar	11	14,29
B. Küçükay	Klasik Gitar Metodu	4	5,19
G.Yalçın	Çevreden Evrene Klasik Gitar Metodu	1	1,30
F.Carulli	Metodo completo	7	9,09
A. Kanneçi	Klasik Gitar Metodu	4	5,19
J. Muorat	La Guitarra Clssique A-B	3	3,90
M. Giuliani	24 Studies for the guitar	5	6,49
S. Tennant	Pumping Nylon	3	3,90
A.Carlevaro	Serie Didactica Para Guitarra	2	2,60
F. Noad	Solo Guitar Playin Book 1-2	1	1,30
M. Cemil	Klasik Gitar Metodu	2	2,60
F. Sor	25 Studies for the guitar	7	9,09
S. Tarman	Klasik-pop gitar metodu	1	1,30
L. Brower	Etudes Simples	2	2,60
D. Aguado	Metodo de Guitarra	1	1,30
A. Segovia	Mastes of the guitar	1	1,30
M. Giuliani	Le Papillon op.50	1	1,30
K. Belevi	Gitar Metodu	2	2,60
B.Küçükay,E.Sökmen, M. Kesikli	Gitar Eğitimi I-II-III	3	3,90
Toplam		77	100

Tablo 3.2.12.1’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının %16,88’i R.Arenas- Las Escuela De La Guitara 1-7, %14,29’u M. Carcassi-25 Studies for the guitar, % 7’si F.Carulli- Metodo completo, % 7’si F. Sor-25 Studies for the guitar, % 5’i M. Giuliani-24 Studies for the guitar, % 4’ü B. Küçükay- Klasik Gitar Metodu, % 4’ü A. Kanneçi- Klasik Gitar Metodu, % 3’ü Z.Aydıntan- Gitar Metodu-II, % 3’ü J. Muorat- La Guitarra Clssique A-B, % 3’ü S. Tennant- Pumping Nylon, % 3’ü B.Küçükay,E.Sökmen, M. Kesikli- Gitar Eğitimi I-II-III, % 2’si A.Carlevaro- Serie Didactica Para Guitarra, % 2’si M. Cemil- Klasik Gitar Metodu, % 2’si L. Brower- Etudes Simples, % 2’si K. Belevi- Gitar Metodu, % 1’i G.Yalçın- Çevreden Evrene Klasik Gitar Metodu, % 1’i F. Noad- Solo Guitar Playin Book 1-2, % 1’i S. Tarman- Klasik-pop gitar metodu, % 1’i D. Aguado- Metodo de Guitarra, % 1’i A. Segovia- Mastes of the guitar, % 1’i M. Giuliani- Le Papillon op.50 metotlarını B.Ç.E. (Gitar) dersinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu dağılım grafik 3.2.12.1’de de gösterilmiştir.

Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının, en çok Las Escuela De La Guitara metodunu kullandıkları, B.Ç.E.(Gitar) dersinde birbirinden çok farklı metot kitapları kullandıkları görülmektedir.

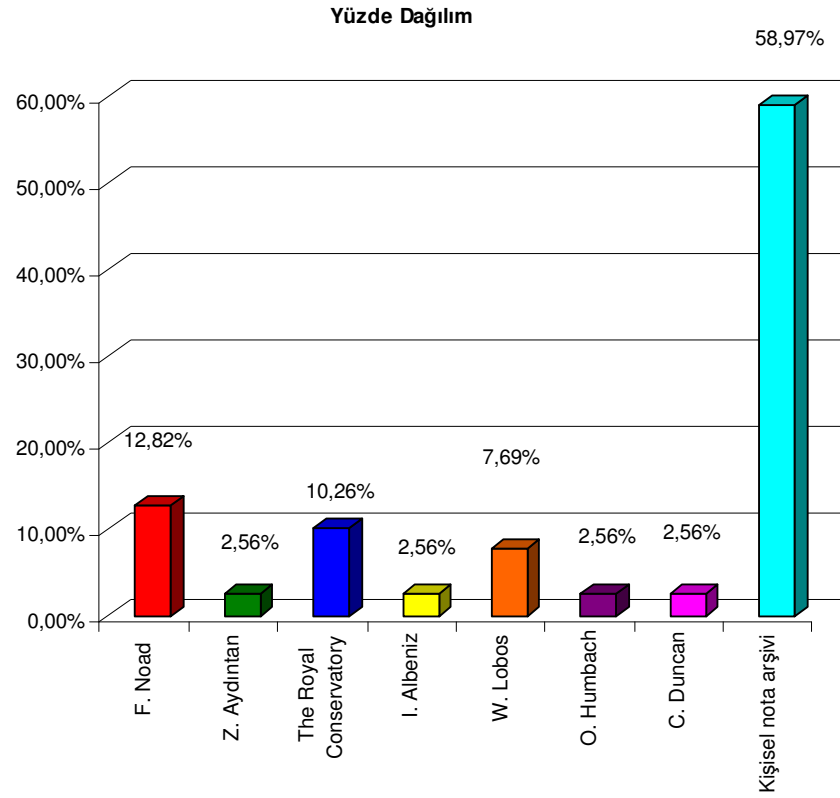
Tablo 3.2.12.2. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının Hangi Albümleri Kullandıklarına İlişkin Dağılım

Yazar	Kitap Adı	f	%
F. Noad	Gitar albümleri (Rönesans,Barok,Klasik,Romantik)	5	12,82
Z. Aydınlan	Gitar Albümü	1	2,56
The Royal Conservatory	Guitar Series (Third Edition)	4	10,26
I. Albeniz	Guitar music of spain 1-3	1	2,56
W. Lobos	Solo Guitar	3	7,69
O. Humbach	500 Jahre Musik für Klassische Gitarre	1	2,56
C. Duncan	Classical Guitar Repertoire I-II	1	2,56
Kişisel nota arşivi	Kişisel nota arşivi	23	58,97
Toplam		39	100

Tablo 3.2.12.2’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 58’i kişisel nota arşivi, % 12,82’si F. Noad - Gitar albümleri (Rönesans,Barok,Klasik,Romantik), % 10,26’sı The Royal Conservatory- Guitar Series (Third Edition), % 7,69’u W. Lobos- Solo Guitar, % 2,56’sı Z. Aydınlan - Gitar Albümü, % 2,56’sı I. Albeniz- Guitar music of spain 1-3, , % 2,56’sı O. Humbach-500 Jahre Musik für Klassische

Gitarre, % 2,56'sı C. Duncan-Classical Guitar Repertoire I-II albümlerini B.Ç.E. (Gitar) dersinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu dağılım grafik 3.2.12.2'de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.12.2. B.Ç.E. (Gitar) Dersinde Gitar Öğretim Elemanlarının Hangi Albümleri Kullandıklarına İlişkin Dağılım

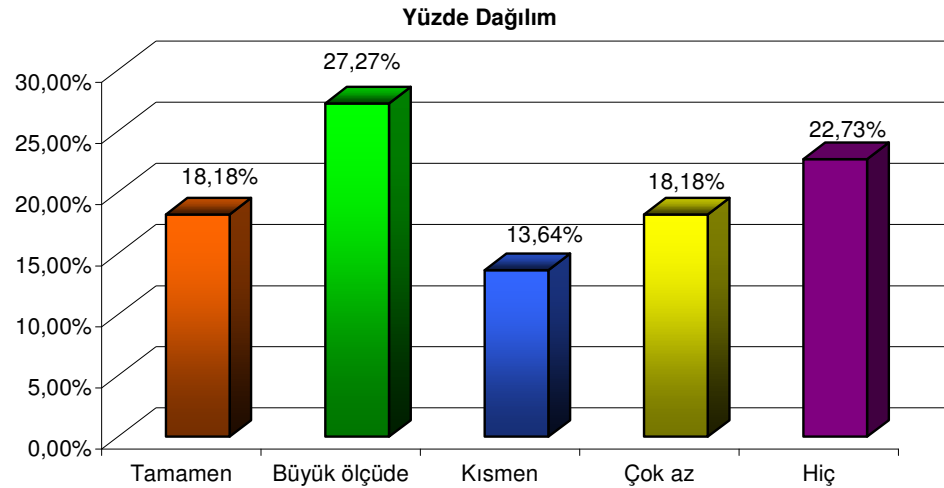
Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının, albüm olarak % 58'lik oranla, belli bir kaynak yerine çeşitli kaynaklardan derlenerek oluşturulmuş, kişisel nota arşivlerini kullandıkları görülmektedir.

Tablo 3.2.13.B.Ç.E.(Gitar) Dersinde Kullanılan Eserleri Seçerken, Kronolojik Sıranın Uygulanmasını Gösterir Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	4	18,18
b) Büyük ölçüde	6	27,27
c) Kısmen	3	13,64
d) Çok az	4	18,18
e) Hiç	5	22,73
Toplam	22	100

Tablo 3.2.13’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 27,27’si büyük ölçüde, % 22,73’ü hiç, % 18,18’i tamamen, % 18,18’i çok az, % 13,64’ü kısmen seçenekleriyle görüş bildirmişlerdir. Bu dağılım grafik 3.2.13’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.13. B.Ç.E.(Gitar) Dersinde Kullanılan Eserleri Seçerken, Kronolojik Sıranın Uygulanmasını Gösterir Dağılım

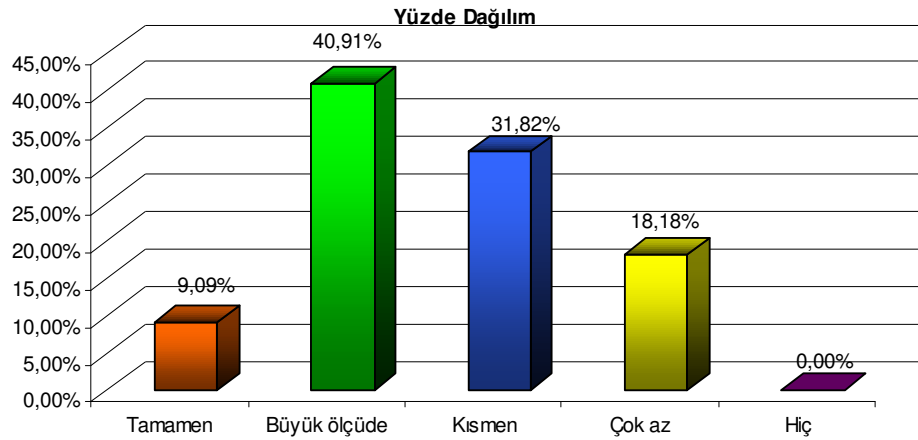
Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının % 45,45’inin tamamen ve büyük ölçüde seçenekleri ile, % 40,91’inin çok az ve hiç seçenekleri ile görüş bildirdikleri göz önüne alındığında, öğretim elemanlarının, yarıya yakın bir oranda eser seçiminde, tarihsel dönemlere ilişkin kronolojik sırayı takip etme hakkında farklı düşüncede oldukları görülmektedir.

Tablo 3.2.14. Programda Yer Alan Yapıtların/Eser-Etütlerin Müzik Öğretmenliği İçin Gerekli Dağarı Ne Ölçüde Oluşturduğuna İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	2	9,09
b) Büyük ölçüde	9	40,91
c) Kısmen	7	31,82
d) Çok az	4	18,18
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.14’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 40,91’i büyük ölçüde, % 31,82’si kısmen, % 18,18’i çok az, % 9,09’u tamamen seçenekleriyle görüş bildirmiş, hiç seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.14’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.14. Programda Yer Alan Yapıtların/Eser-Etütlerin Müzik Öğretmenliği İçin Gerekli Dağarı Ne Ölçüde Oluşturduğuna İlişkin Dağılım

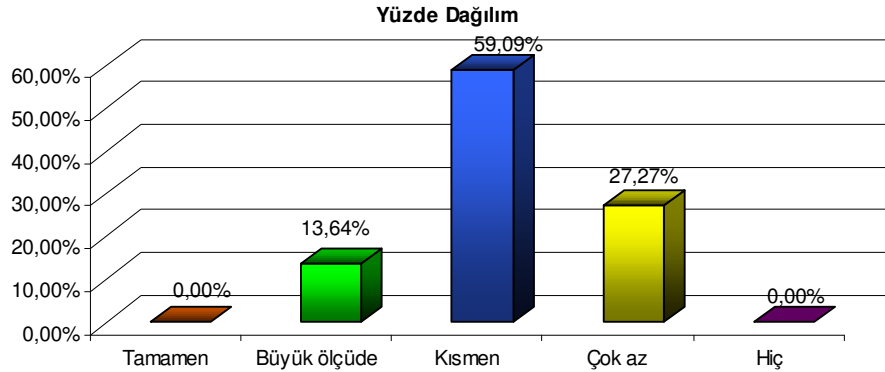
Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçenekleri olumlu iki seçenek olarak düşünüldüğünde, toplamda % 50’lik orana sahip olması, uygulanmakta olan programlarda kullanılan yapıtların/eser-etütlerin müzik öğretmenliği için gerekli dağarın oluşturulmasında kısmen yeterli olduğu söylenebilir.

Tablo 3.2.15. Derslerde, Ulusal Kültür Birikimine Dayalı Dağara (THM, TSM) Ne Ölçüde Yer Verdiklerine İlişkin Dağılım.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	0	0
b) Büyük ölçüde	3	13,64
c) Kısmen	13	59,09
d) Çok az	6	27,27
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.15’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 59,09’u kısmen, % 27,27’si çok az % 13,64’ü büyük ölçüde, seçenekleriyle görüş bildirmiş, tamamen ve hiç seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.15’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.15. Derslerde, Ulusal Kültür Birikimine Dayalı Dağara (THM,TSM) Ne Ölçüde Yer Verdiklerine İlişkin Dağılım.

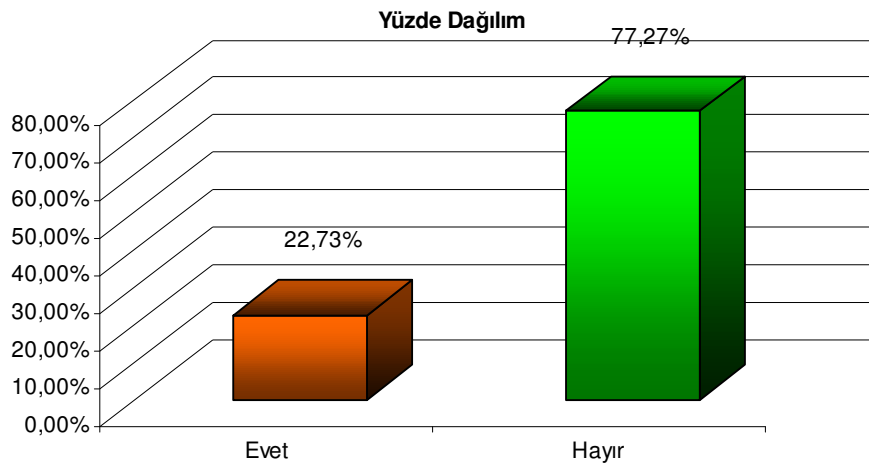
Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının % 13,64 oranında büyük ölçüde, % 59,09 oranında kısmen, % 27,27 oranında çok az seçenekleriyle görüş bildirdikleri göz önüne alındığında, uygulanmakta olan programlarda ulusal kültür birikimine dayalı dağara, (Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği vb.) kısmen yer verildiği sayısal verilerle görülmektedir.

Tablo 3.2.16. Yarıyılık ve/veya Yıllık Ortak-Zorunlu Parçaların Belirlenmesine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
Evet	5	22,73
Hayır	17	77,27
Toplam	22	100

Tablo 3.2.16’da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 77,27’si hayır, % 22,73’ü evet seçenekleriyle görüş bildirmiştir. Bu dağılım grafik 3.2.16’da da gösterilmiştir.

Grafik 3.2.16. Yarıyılık ve/veya Yıllık Ortak-Zorunlu Parçaların Belirlenmesine İlişkin Dağılım

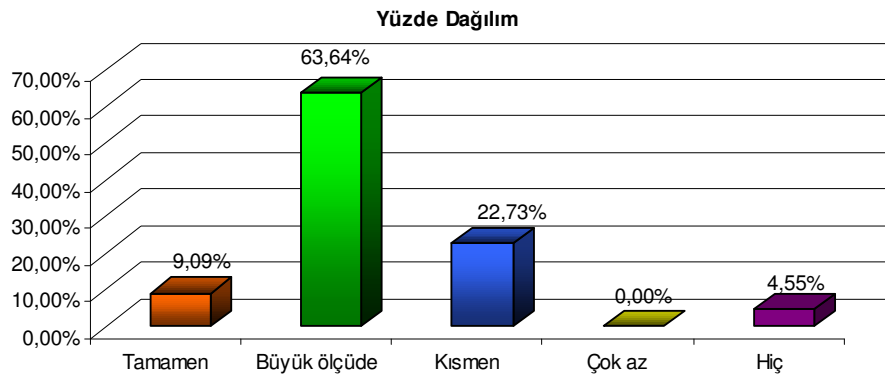
Elde edilen verilere göre, hayır seçeneğinin % 77,27’lik orana sahip olması, öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun, yarıyılık ve/veya yıllık ortak-zorunlu parçalar belirlemediklerini göstermektedir. Bu durumda, her sınıf için belirli bir asgari düzeyin henüz belirlenmemiş olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3.2.17. Öğrencilerin Kazanmaları Gereken Hedeflere İlişkin Etüt ve Eserleri, Dersteki Örnekler Dışında Başka Uygulamalarla da (Konser, Kayıt) Tanıyabilmelerine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	2	9,09
b) Büyük ölçüde	14	63,64
c) Kısmen	5	22,73
d) Çok az	0	0
e) Hiç	1	4,55
Toplam	22	100

Tablo 3.2.17’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 63,64’ü büyük ölçüde, % 22,73’ü kısmen, % 9,09’u tamamen, % 4,55’i hiç seçenekleriyle görüş bildirmiş, çok az seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.17’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.17. Öğrencilerin Kazanmaları Gereken Hedeflere İlişkin Etüt ve Eserleri, Dersteki Örnekler Dışında Başka Uygulamalarla da (Konser, Kayıt) Tanıyabilmelerine İlişkin Dağılım

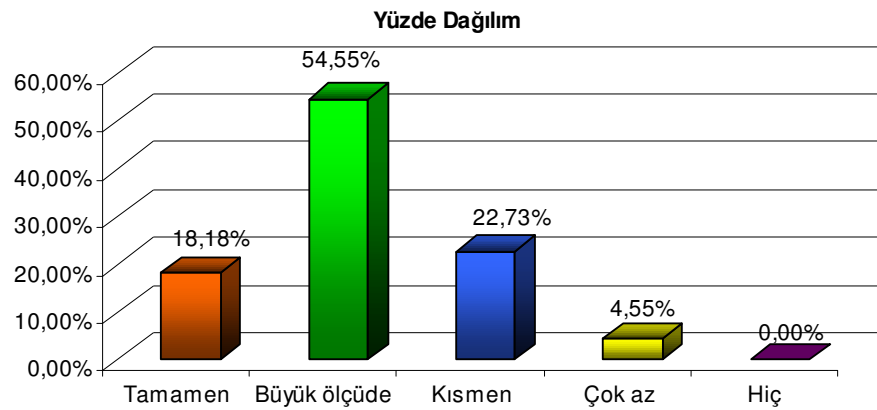
Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçeneklerinin toplamda % 72,73’lük orana sahip olması, uygulanmakta olan programlarda, öğrencilerin kazanmaları gereken hedeflere ilişkin etüt ve eserleri, dersteki örnekler dışında başka uygulamalarla da (konser, kayıt) tanıyabilme olanaklarının yeterli ölçüde sağlandığını göstermektedir.

Tablo 3.2.18. Öğrencilerin Bireysel Gelişim Aşamalarının İzlenebileceği Dokümanlara (Çizelge, Düzenli Tutulan Notlar) İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	4	18,18
b) Büyük ölçüde	12	54,55
c) Kısmen	5	22,73
d) Çok az	1	4,55
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.18’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 54,55’i büyük ölçüde, % 22,73’ü kısmen, % 18,18’i tamamen,% 4,55’i çok az seçenekleriyle görüş bildirmiş, hiç seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.18’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.18 Öğrencilerin Bireysel Gelişim Aşamalarının İzlenebileceği Dokümanlara (Çizelge, Düzenli Tutulan Notlar) İlişkin Dağılım

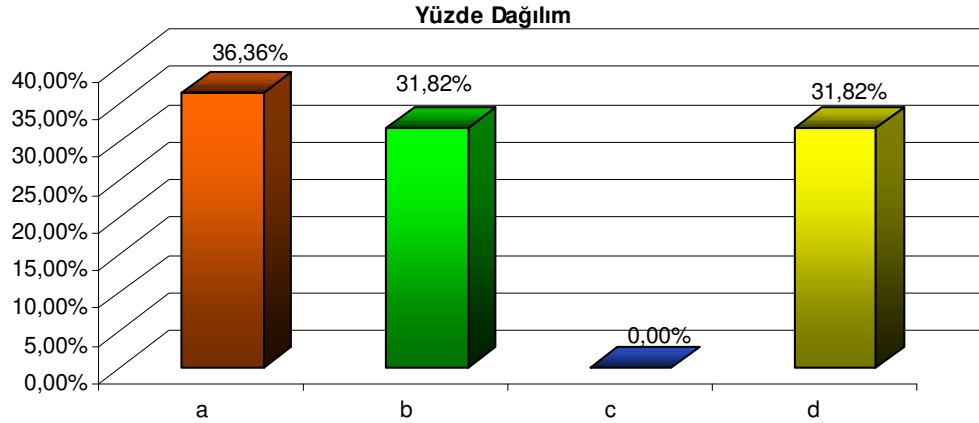

Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçeneklerinin toplamda % 72,73’lük orana sahip olması dikkate alındığında, öğrencilerin bireysel gelişim aşamalarının izlenebileceği dokümanların yeterli ölçüde oluşturulduğu düşünülmektedir.

Tablo 3.2.19. Öğrencilerin Başarı Düzeyinin Belirlenmesine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Programın öngördüğü hedefler	8	36,36
b) Öğrencinin kendi öğrenme ve gelişme düzeyi	7	31,82
c) Sınıfın ileri düzeydeki öğrencileri	0	0
d) Başka	7	31,82
Toplam	22	100

Tablo 3.2.19’da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 36,36’sı ‘a’ seçeneği, % 31,82’si ‘b’ seçeneği, % 31,82’si ‘d’ seçeneği ile görüş bildirmiş, ‘c’ seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.19’da da gösterilmiştir.

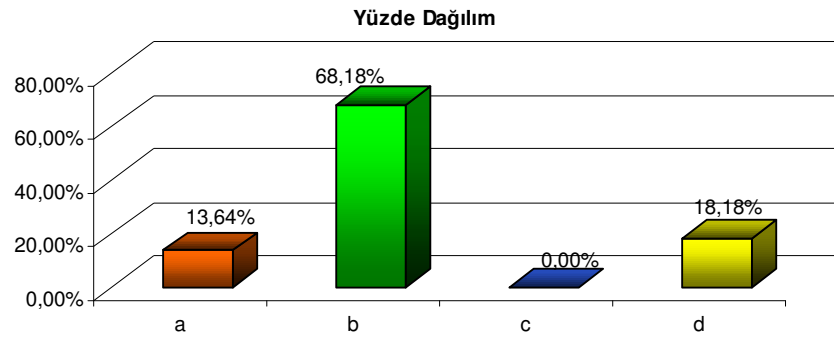
Grafik 3.2.19. Öğrencilerin Başarı Düzeyinin Belirlenmesine İlişkin Dağılım

Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının, % 36,36’sının ‘Programın öngördüğü hedefleri’, % 31,82’sinin ‘Öğrencinin kendi öğrenme ve gelişme düzeyini’, % 31,82’sinin ise ‘diğer’ seçeneği ile hem ‘Programın öngördüğü hedefleri’ hem de ‘Öğrencinin kendi öğrenme ve gelişme düzeyini’, öğrencinin başarı düzeyini belirlerken ölçüt aldıkları dikkate alınarak, programın öngördüğü hedefler kadar öğrencinin kendi gelişme düzeyinin de önemli olduğu kanısını taşıdıkları yorumu getirilebilir.

Tablo 3.2.20. Öğrencilerin Sınavlarda Değerlendirilmelerine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Eseri temiz ve temposunda çalabilme	3	13,64
b) Kazandırılması ve/veya geliştirilmesi beklenen davranışları sergileyebilme	15	68,18
c) Programda öngörülen seviyede eserler çalabilme	0	0
d) Başka	4	18,18
Toplam	22	100

Tablo 3.2.20’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 68,18’i ‘Kazandırılması ve/veya geliştirilmesi beklenen davranışları sergileyebilme’ seçeneği, % 18,18’i ‘Başka’ seçeneği, % 13,64’ü ‘Eseri temiz ve temposunda çalabilme’ seçeneği ile görüş bildirmiş, ‘Programda öngörülen seviyede eserler çalabilme’ seçeneği için görüş belirtmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.20’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.20. Öğrencilerin Sınavlarda Değerlendirilmelerine İlişkin Dağılım

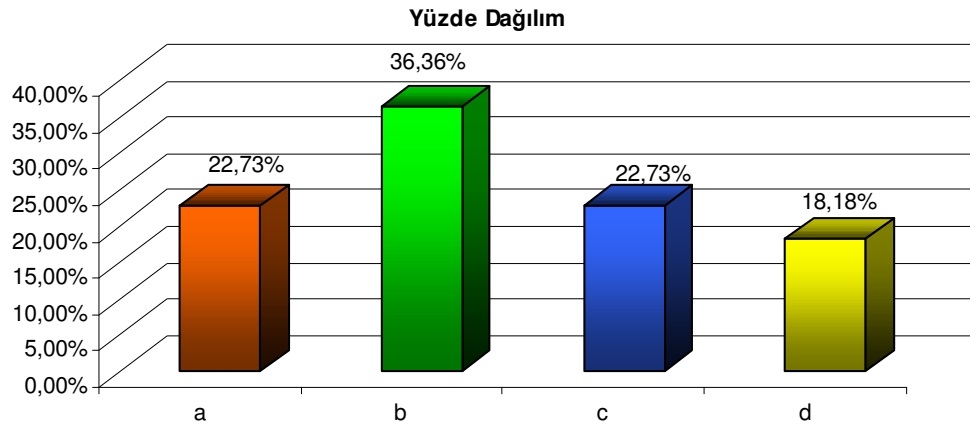
Elde edilen verilere göre, % 68,18’lik oranla ‘b’ seçeneği, (Kazandırılması ve/veya geliştirilmesi beklenen davranışları sergileyebilme), en büyük yüzdelik dilime sahiptir. Belli bir program çerçevesinde yürütülmekte olan bir derste, önceden belirlenmiş, kazandırılması ve/veya geliştirilmesi beklenen davranışlar olduğu ve sınavlarda bunların değerlendirilmesi gerektiği düşünüldüğünde, ‘b’ seçeneğinin, en büyük yüzdelik dilime sahip olması, olumlu bir sonuç olarak yorumlanabilir.

Tablo 3.2.21. Sınavları, Belirtilen Seçeneklerden Hangisi İle Yaptıklarına İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Ders ğretmeni tek başına	5	22,73
b) Komisyon halinde, ortak not vererek	8	36,36
c) Komisyon halinde, ders öğretmeninin not vermesi ile	5	22,73
d) Başka	4	18,18
Toplam	22	100

Tablo 3.2.21’de görüldüğü gibi, ğretim elemanlarının % 36,36’sı ‘Komisyon halinde, ortak not vererek’ seçeneğı, % 22,73’ü ‘Ders ğretmeni tek başına’ seçeneğı, % 22,73’ü ‘Komisyon halinde, ders öğretmeninin not vermesi ile’ seçeneğı, % 18,18’i ‘Başka’ seçeneğı ile görüş bildirmiştir. Bu dağılım grafik 3.2.21’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.21 Sınavları, Belirtilen Seçeneklerden Hangisi İle Yaptıklarına İlişkin Dağılım

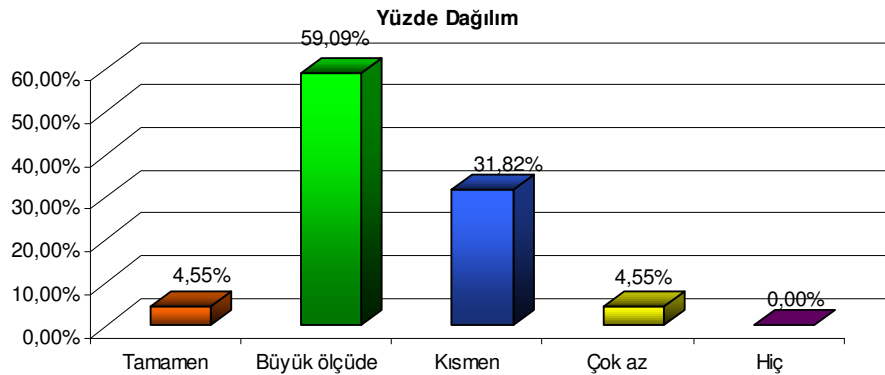
Elde edilen verilere göre, ğretim elemanlarının en büyük yüzdelik dilime sahip olan % 36,36’lık payla, ‘komisyon halinde ortak not vererek’ seçeneğı ile görüş bildirdikleri, ‘Ders ğretmeni tek başına’ ve ‘Komisyon halinde, ders öğretmeninin not vermesi ile’ seçeneğinin de % 22,73’lük aynı orana sahip olması dikkate alınarak, sınavları birbirlerinden farklı uygulamalarla yaptıkları görülmektedir.

Tablo 3.2.22 Öğrencilerin Gitar Çalmayla İlgili Önceden Kazanılmış Davranışlarının ve Belli Özelliklerinin Göz Önünde Bulundurularak, Programın Uygun Yerine Yerleştirilmelerine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	4,55
b) Büyük ölçüde	13	59,09
c) Kısmen	7	31,82
d) Çok az	1	4,55
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.22’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 59,09’u büyük ölçüde, % 31,82’si kısmen, % 4,55’i tamamen, % 4,55’i çok az seçenekleriyle görüş bildirmiş, hiç seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.22’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.22. Öğrencilerin Gitar Çalmayla İlgili Önceden Kazanılmış Davranışlarının ve Belli Özelliklerinin Göz Önünde Bulundurularak, Programın Uygun Yerine Yerleştirilmelerine İlişkin Dağılım

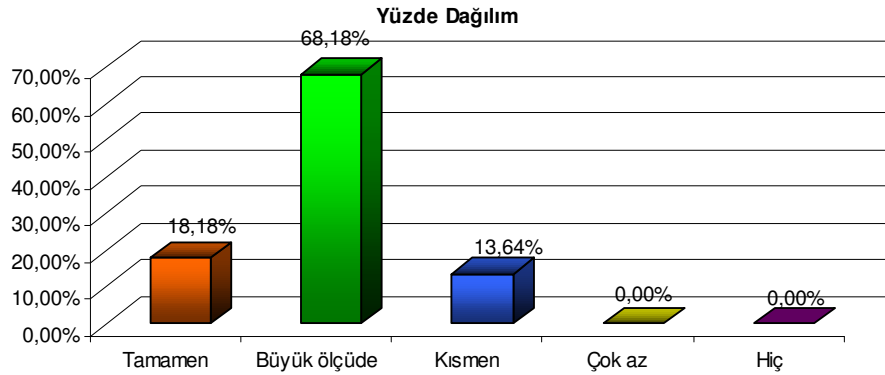
Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçeneklerinin toplamda % 63,64’lük orana sahip olması, olumlu bir veri olarak düşünüldüğünde, uygulanmakta olan programların, öğretim süreci başlamadan önce öğrencilerin gitar çalmayla ilgili önceden kazanılmış davranışlarının var olup olmadığı ve öğrencilerin belli özelliklerinin göz önünde bulundurularak programın uygun yerine yerleştirme işlemlerinin yapılabilmesi bakımından, yeterli olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 3.2.23. Gerekli Durumlarda, Farklı Etüt ve Teknik Alıştırmalar vb. Çalışmaların Yapılabilmesine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	4	18,18
b) Büyük ölçüde	15	68,18
c) Kısmen	3	13,64
d) Çok az	0	0
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.23’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 68,18’i büyük ölçüde, % 18,18’i tamamen, % 13,64’ü kısmen seçenekleriyle görüş bildirmiş, çok az ve hiç seçenekleri için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.23’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.23. Gerekli Durumlarda, Farklı Etüt ve Teknik Alıştırmalar vb. Çalışmaların Yapılabilmesine İlişkin Dağılım

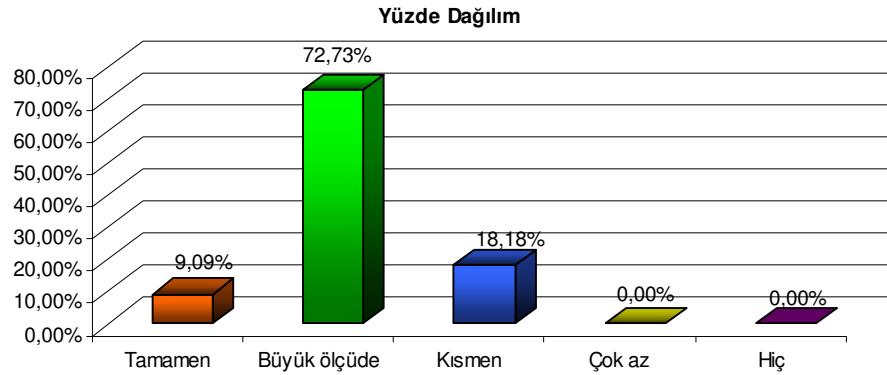
Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçeneklerinin toplamda % 86,36’lık orana sahip olması, uygulanmakta olan programların, öğrencilerin gelişim çizgileri izlenerek gerekli durumlarda eksikliklerin giderilebilmesi için farklı etüt ve teknik alıştırmalar vb. çalışmaların yapılabilmesi bakımından yeterli olduğu görülmektedir.

Tablo 3.2.24. Uygulanmakta Olan Programların, Yenilik, Değişiklik, Düzeltme Yapılabilmesi Açısından Ne Ölçüde Yeterli Olduğuna İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	2	9,09
b) Büyük ölçüde	16	72,73
c) Kısmen	4	18,18
d) Çok az	0	0
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.24’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 72,73’ü büyük ölçüde, % 18,18’i kısmen, % 9,09’u tamamen seçenekleriyle görüş bildirmiş, çok az ve hiç seçenekleri için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.24’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.24 Uygulanmakta Olan Programların, Yenilik, Değişiklik, Düzeltme Yapılabilmesi Açısından Ne Ölçüde Yeterli Olduğuna İlişkin Dağılım

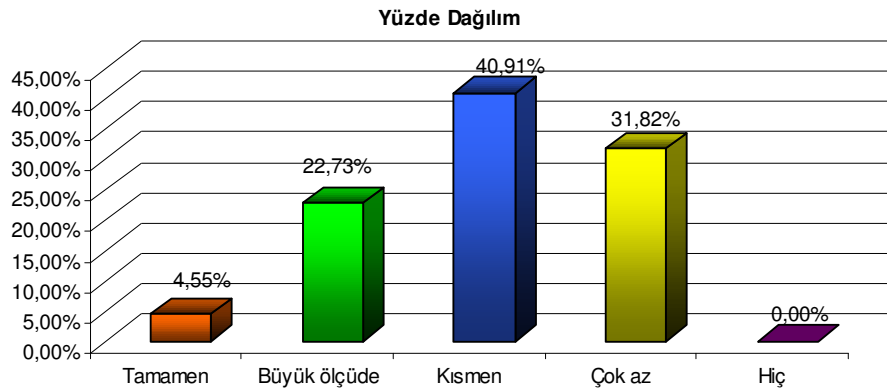
Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçeneklerinin toplamda % 81,82’lik orana sahip olması, olumlu bir veri olarak düşünüldüğünde, uygulanmakta olan programların, yarıyıl ve yıl sonlarında gerçekleşmesi beklenen hedefler ile mevcut durumun karşılaştırılarak yenilik, değişiklik, düzeltme yapılabilmesi açısından, yeterli olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 3.2.25. Gitar Öğretim Elemanlarının, Diğer Kurumlarda Yapılan Uygulamalardan/Çalışmalardan Ne Derece Haberdar Olduklarına İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	4,55
b) Büyük ölçüde	5	22,73
c) Kısmen	9	40,91
d) Çok az	7	31,82
e) Hiç	0	0
Toplam	22	100

Tablo 3.2.25’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 40,91’i kısmen, % 31,82’si çok az, % 22,73’ü büyük ölçüde, % 4,55’i, tamamen seçenekleri ile görüş bildirmiş, hiç seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.25’de de gösterilmiştir.

Grafik 3.2.25. Gitar Öğretim Elemanlarının, Diğer Kurumlarda Yapılan Uygulamalardan/Çalışmalardan Ne Derece Haberdar Olduklarına İlişkin Dağılım

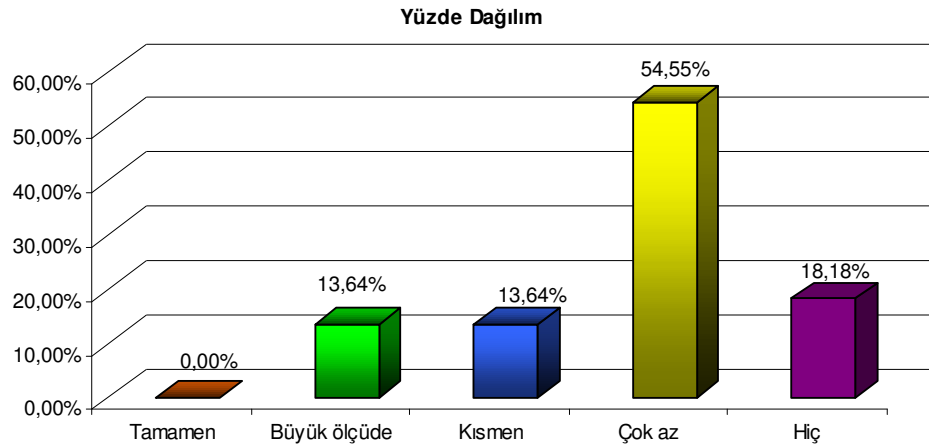
Elde edilen verilere göre, tamamen ve büyük ölçüde seçenekleri olumlu iki seçenek olarak düşünüldüğünde, toplamda yalnızca % 27,28’lik orana sahip olması, buna karşın kısmen ve çok az seçeneklerinin toplamda % 72,73’lük orana sahip olması göz önüne alındığında, Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersiyle ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamalardan/çalışmalardan, öğretim elemanlarının olması gereken-istendik ölçüde haberdar olmadığı görülmektedir.

Tablo 3.2.26. Farklı Kurumlardaki Öğretim Elemanlarının, Birbirleriyle Ne Derece Ortak Çalışmalar Yürüttüklerine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	0	0
b) Büyük ölçüde	3	13,64
c) Kısmen	3	13,64
d) Çok az	12	54,55
e) Hiç	4	18,18
Toplam	22	100

Tablo 3.2.26’da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 54,55’i çok az, % 18,18’i hiç, % 13,64’ü büyük ölçüde, % 13,64’ü kısmen seçenekleri ile görüş bildirmiş, tamamen seçeneği için görüş bildirilmemiştir. Bu dağılım grafik 3.2.26’da da gösterilmiştir.

Grafik 3.2.26. Farklı Kurumlardaki Öğretim Elemanlarının, Birbirleriyle Ne Derece Ortak Çalışmalar Yürüttüklerine İlişkin Dağılım

Elde edilen verilere göre, tamamen seçeneği için hiç görüş bildirilmemiş olması, büyük ölçüde seçeneğinin ise yalnızca % 13,64’lük değere sahip olması, buna karşın çok az ve hiç seçeneklerinin toplamda % 72,73’lük orana sahip olması göz önüne alındığında, Bireysel çalgı (gitar) dersi ile ilgili olarak diğer kurumlardaki öğretim elemanları ile ortak çalışmaların yeterli ölçüde yürütülmediği düşünülmektedir.

Tablo 3.2.27. Öğretim Elemanlarının B.Ç.E.(Gitar) Dersi Programına Yönelik Görüşlerine İlişkin Dağılım

Öneriler		f
1	Program, esnek, bireysel farklılıklara cevap verebilmeli	5
2	Ders saati/kredisi arttırılmalı	4
3	Program hedefleri, asgari (tabanı) belirlemeli ancak, öğrencinin program üstündeki gelişim sürecine de açık tutulmalıdır	1
4	Program, güzel sanatlar liselerindeki programın devamı olma niteliğini taşımalıdır	1
5	Programda, mesleki yaşantıda sıklıkla kullanılan konulara daha çok yer verilmeli	1
6	Programda, ulusal kültür birikimine dayalı dağara daha çok yer verilmeli	1
7	Programda, estetik ve doğaçlamayla ilgili konulara aşamalı olarak yer verilmeli	1
8	Program, uzmanlarınca incelenerek, köklü düzenlemeler sonrasında hayata geçirilmelidir	1
Toplam		15

Tablo 3.2.27’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının 5’i ‘Program, esnek, bireysel farklılıklara cevap verebilmeli’, 4’ü ‘Ders saati/kredisi arttırılmalı’, 1’i ‘Program hedefleri, asgari (tabanı) belirlemeli ancak, öğrencinin program üstündeki gelişim sürecine de açık tutulmalıdır’, 1’i ‘Program, güzel sanatlar liselerindeki programın devamı olma niteliğini taşımalıdır’, 1’i ‘Programda, mesleki yaşantıda sıklıkla kullanılan konulara daha çok yer verilmeli’, 1’i Programda, ulusal kültür birikimine dayalı dağara daha çok yer verilmeli’, 1’i ‘Programda, estetik ve doğaçlamayla ilgili konulara aşamalı olarak yer verilmeli’, 1’i ‘Program, uzmanlarınca incelenerek, köklü düzenlemeler sonrasında hayata geçirilmelidir’ ifadeleriyle görüş bildirmiştir.

Elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının 5’i ‘Program, esnek, bireysel farklılıklara cevap verebilmeli’, 4’ü ‘Ders saati/kredisi arttırılmalı’ ifadeleriyle görüş bildirmişlerdir. En yüksek frekansa sahip bu iki önerinin, öğretim elemanlarınca en önemli görülen ve üzerinde en fazla fikir birliğine varılan öneriler olduğu görülmektedir.

BÖLÜM 4

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, bir önceki bölümde belirtilen bulgulara bağlı olarak sonuçlar ve öneriler yer almıştır.

4.1. Sonuçlar

1. Öğretim elemanlarının % 86,36'sı bulundukları kurumda kadrolu olarak çalışmaktadır. En yüksek oranla %36,36'sı öğretim görevlisi olan öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu 8-11 yıl arasında hizmet yılına sahiptir.
2. Öğretim elemanları, uygulamakta oldukları programa büyük ölçüde bağlı kaldıklarını belirtmektedir. Bu programların türlerine ilişkin olarak; öğretim elemanlarının % 59,09'u, altı öğeli çağdaş öğretim programı dışında program türlerini (yazılı-basılı olmayan, tanımsal ve diğer program türleri) kullandıklarını belirtmiştir. Yine öğretim elemanlarının % 40,91'inin altı öğeli çağdaş öğretim programını kullandıklarını belirtmesine karşın; yalnızca bir kurumda, çağdaş öğretim programı öğelerini içeren, program örneği bulunmaktadır. Bu program Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanmaktadır. Bir lise programının yüksek öğretim kurumunda uygulanıyor olması, üniversitelerdeki program eksikliğinin çarpıcı bir göstergesidir.

3. Uygulanmakta olan programın istenilen düzeyde gerçekleşmesi için haftalık ders saatinin yeterli olmadığı, öğrencilerin sürekli kullanabilecekleri, nitelikli bir çalgıya, kısmen sahip oldukları saptanmıştır.
4. Uygulanmakta olan programlardaki hedeflerin müzik öğretmeni yetiştirme amacına, belli bir ölçüde uygun olduğu ve B.Ç.E.(Gitar) dersinde öğrencilerin öngörülen hedeflere, belli bir ölçüde ulaşabildikleri görülmüştür.
5. Kaynak olarak, çoğunlukla belli bir kaynak yerine çeşitli kaynaklardan oluşturulan kişisel nota arşivleri kullanılmaktadır. Las Escuela De La Guitara metodu %16,88'lik oranla en çok kullanılan metottur. Bundan başka, derslerde kaynak olarak çok farklı metotlar kullanılmaktadır. B.Ç.E.(Gitar) dersinde temel gitar teknikleri genel olarak; 1. sırada tirando, 2. sırada apoyando, 3. sırada legato(çıkıcı), 4. sırada legato(inici), 5. sırada staccato, 6. sırada vibrato, 7. sırada tremolo, 8. sırada rasquado sırası ile işlenmektedir.
6. Uygulanmakta olan programlarda ulusal kültür birikimine dayalı dağara, (Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği) yeterli ölçüde yer verilmediği ancak; öğretim elemanlarının, daha çok yer verilmesi gerektiği görüşünde olduğu, programlarda kullanılan yapıtların/eser-etütlerin, müzik öğretmenliği mesleği için gerekli dağarın oluşturulmasında, belli bir ölçüde yeterli olduğu saptanmıştır.

7. Öğretim elemanlarının, B.Ç.E.(Gitar) dersinde belirli bir yöntem (Kodaly, Suzuki, Emil-Dalcroze) izlemedikleri, deşifre çalışmalarına yeterli ölçüde yer verdikleri, derste seslendirilen eserler üzerinde armonik, formal analiz çalışmalarını, belli bir ölçüde yaptıkları ve eser seçiminde tarihsel dönemlere ilişkin kronolojik sıranın takibi hakkında, fikir birliği içinde olmadıkları görülmektedir.
8. Yarıyıllık ve/veya yıllık ortak-zorunlu parçalar belirlenmediği, sınavların birbirinden farklı uygulamalarla yapıldığı görülmektedir. Öğretim elemanlarının, derste önceden belirlenmiş, kazandırılması ve/veya geliştirilmesi beklenen davranışlar olduğu ve sınavlarda bunların değerlendirilmesi gerektiği, bununla beraber; öğrencinin başarı düzeyini belirlerken, programın ön gördüğü hedefler kadar öğrencinin kendi gelişme düzeyinin de ölçüt olarak alınması gerektiği, görüşünde oldukları saptanmıştır.
9. Öğretim süreci başlamadan önce öğrencilerin gitar çalmayla ilgili önceden kazanılmış davranışlarının var olup olmadığı ve öğrencilerin belli özelliklerinin göz önünde bulundurularak programın uygun yerine yerleştirme işlemlerinin yapılabilmesi bakımından, programın belli bir ölçüde yeterli olduğu sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin gelişim çizgileri izlenerek gerekli durumlarda eksikliklerin giderilebilmesi için farklı etüt ve teknik alıştırma vb. çalışmaların yapılabilmesi, yarıyıl ve yıl sonlarında gerçekleşmesi beklenen hedefler ile mevcut durumun karşılaştırılarak yenilik, değişiklik, düzeltme yapılabilmesi açısından, programın yeterli olduğu görülmüştür.

10. Öğretim elemanlarının, B.Ç.E.(Gitar) dersiyle ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamalardan/çalışmalardan, iletişim eksikliği nedeniyle yeterli ölçüde haberdar olmadığı ve diğer kurumlardaki öğretim elemanları ile ortak çalışmaların, öğretim elemanlarınca olması gereken-istendik ölçüde yürütülmediği, sonucu ortaya çıkmaktadır.
11. Öğretim elemanlarınca, en yüksek oran ile, ‘Program, esnek, bireysel farklılıklara cevap verebilmeli’ ve ‘Ders saati/kredisi arttırılmalı’ görüşlerinde, fikir birliğine varıldığı saptanmıştır.

4.2. Öneriler

Varılan sonuçlar doğrultusunda şu öneriler getirilebilir:

1. B.Ç.E. (Gitar) dersi için, çağdaş program geliştirme ölçütlerine uygun, tüm kurumlarda ortak kullanılabilinecek bir öğretim programı oluşturulmalıdır.
2. Uygulanmak istenen programın istenilen düzeyde gerçekleşmesi için, haftalık ders saati ve kredisi arttırılmalıdır.
3. Uygulanması istenen öğretim programlarına, öğrencilerin bireysel farklılıklarına cevap verebilecek, esnek bir yapı kazandırılması yararlı olacaktır.

4. Ulusal kültür birikimine dayalı dağara, öğretim elemanlarının da bu yönde açıkça görüş bildirdikler göz önüne alınarak, programlarda daha çok yer verilmeli, ayrıca; müzik öğretmenliği mesleki yaşantısında yoğun olarak kullanılan dağar, yöntem, uygulamalar da, programlarda daha çok yer almalıdır.
5. Aynı meslek grubuna eleman yetiştiren bu kurumlarda, belli bir standardın oluşturulabilmesi açısından, bütün kurumlarda kullanılabilinecek ortak bir repertuarın oluşturulması yarar sağlayacaktır.
6. B.Ç.E. (Gitar) dersinde, öğrencilerin sınama-ölçme ve değerlendirmelerine ilişkin tüm kurumlarda kullanılabilinecek standart yapıların oluşturularak bu konuda bir bütünlük sağlanması gerekmektedir.
7. Müzik öğretmeni yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında görev yapan gitar öğretim elemanlarının, gitar eğitimi ile ilgili uygulamaların standartlaşması, bu alandaki bilgilerin paylaşılması, birlikte yapılabilinecek ortak çalışmaların da yürütülebilmesi açısından, iletişim içerisinde olabilecekleri bir ağın oluşturulması yarar sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

BELEVİ, K. (1997). **Gitar Metodu**. İstanbul: Alkım Yayınevi

BLACKBURN,L. (1998). **Whole Music**. USA: Hieneman.Portsmout,NH

BÜYÜKKARAGÖZ, S. ve diğerleri (1997). **Eğitime Giriş**. Konya: Güney Ofset Matbaacılık.

BÜYÜKKARAGÖZ, S.S. (1997). **Program Geliştirme “Kaynak Metinler”** (İkinci baskı) Konya: Öz Eğitim Basım Yayın Dağıtım LTD. ŞTİ.

CHEYETE, I.H. (1969). **Teaching Music Creatively**. USA: McGraw-Hill Book Company

DEMİREL Ö. (2002). **Eğitimde Program Geliştirme**. (Dördüncü baskı) Ankara: Pegem A Yayıncılık

DOĞAN, H. (1975). **Program Geliştirmede Sistem Yaklaşımı**. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt:7 Sayı:14

ELMAS, Y. (2003). **Sorularla Gitar**. (İkinci baskı) İstanbul: Pan Yayıncılık

ERTÜRK, S. (1982) **Eğitimde Program Geliştirme**. (Dördüncü baskı) Ankara: Meteksan Ltd. Şti.

FİDAN, N., Erden M. (1998). **Eğitime Giriş**. İstanbul: Alkım Yayınevi

Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, *Müzik Öğretmenliği Lisans Programı*. <<http://www.guzelsanatlar.gazi.edu.tr/muzik/dersler.htm#prog>>

Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, *ders içerikleri*. <http://www.guzelsanatlar.gazi.edu.tr/muzik/Ects_Tr/index.htm>

HALVAŞI, A.A. (1999). Ülkemiz Müzik Eğitiminde Klasik Gitar. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

KANNECİ, A. (2001). Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi ve Yapıtlarının Uluslar Arası Gitar Repertuarındaki Yeri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi*. <http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/modules.php?name=Downloads&d_op=viewdownload&cid=38>

SAY, A. (1997). **Müzik Tarihi**. (Üçüncü baskı) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

SAY, A., (1992). **Müzik Ansiklopedisi**. (Cilt: 4). Ankara: Odak Ofset.

SÖZER, V. (1996). **Müzik Ansiklopedik Sözlük**. (Dördüncü baskı) İstanbul: Remzi Kitapevi A.Ş.

UÇAN, A. (1997). **Müzik Eğitimi**. (İkinci baskı) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

UÇAN, A. (1996). **İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi**. (İkinci baskı) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

VARIŞ, F. (1988). **Eğitimde Program Geliştirme Teori ve Teknikler.** (Dördüncü baskı) Ankara: Alkım Yayıncılık

YEŞİL,C.M. (1998). **Klasik Gitar Eğitimi.** Ankara: Alaz Ofset

EKLER

EK 1

ANKET FORMU

ANKET FORMU

AÇIKLAMA

Bu anket ‘*Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersinin Öğretim Programları Yönünden İncelenmesi*’ adlı yüksek lisans tezi çerçevesinde yürütülmekte olan araştırmaya temel olacak bilgilerin toplanması ve öğretim programının geliştirilmesine katkı sağlanması amacıyla hazırlanmıştır.

Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı öğretmenleri tarafından doldurulan anket sonucunda elde edilen tüm bilgiler bu araştırmanın dışında başka bir amaç için kullanılmayacaktır.

Anket, içersinde yer alan tüm sorulara vereceğiniz, mevcut durumu ve düşüncelerinizi yansıtan cevaplarınızla amacına ulaşacaktır.

İlginiz ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Araştırmacı
Engin ÖZYÖRÜK

YÖNERGE

Bu ankette çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular yer almaktadır. Çoktan seçmeli soruları yanıtınızın önündeki parantezin içini işaretleyerek (x), açık uçlu soruları cevabınızı ayrılan boşluğa yazarak yanıtlayınız.

Anket Soruları

Kişisel Bilgiler

1. Çalıştığınız kurum

Lütfen
belirtiniz.....

2. Çalıştığınız müzik eğitimi bölümünün

- () Kadrolu öğretim elemanıyım
- () Ücretli öğretim elemanıyım

3. Unvanınız

- () Prof.
- () Doçent
- () Yrd. Doç.
- () Öğretim Görevlisi
- () Araştırma Görevlisi
- () Okutman

4. Hizmet yılınız

- () 1-3
- () 4-7
- () 8-11
- () 12-15
- () 16-21
- () Diğer (Lütfen belirtiniz)

Programa ilişkin sorular

5. Bireysel çalgı (gitar) dersine yönelik olarak aşağıdaki program türlerinden hangisini uyguluyorsunuz?

- a.() Yazılı-basılı olmayan program
(Yazıya dökülmemiş hali ile aklınızdaki program)
- b.() Tanımsal program
(Dersin kapsamını veya içeriğini kısaca anlatan tanımdan oluşur)
- c.() Altı ögeli çağdaş öğretim programı
(Hedefler, hedef davranışlar, içerik-konular, öğretme-öğrenme durumları
sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemlerinden oluşur)
- d.() Diğer (Lütfen belirtiniz).....
.....

6. Uygulamakta olduğunuz programa ne ölçüde bağlı kalabiliyorsunuz?

- a.() Tamamen b.() Büyük ölçüde c.() Kısmen d.() Çok az e.() Hiç

7. Uygulamakta olduğunuz programının istenilen düzeyde gerçekleşmesi için haftalık ders saati ne ölçüde yeterlidir?

- a.() Tamamen b.() Büyük ölçüde c.() Kısmen d.() Çok az e.() Hiç

8. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde öğrenciler sürekli kullanabilecekleri, nitelikli bir çalgıya ne ölçüde sahipler?

- a.() Tamamen b.() Büyük ölçüde c.() Kısmen d.() Çok az e.() Hiç

9. Uygulamakta olduğunuz programdaki hedeflerin müzik öğretmeni yetiştirme amacına ne ölçüde uygun olduğunu düşünüyorsunuz?

- a.() Tamamen b.() Büyük ölçüde c.() Kısmen d.() Çok az e.() Hiç

10. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde öğrenciler öngörülen hedeflere ne derece ulaşabilmektedirler?

- a.() Tamamen b.() Büyük ölçüde c.() Kısmen d.() Çok az e.() Hiç

11. Uygulamakta olduğunuz programda öğrenciye hedef davranışlar kazandırılırken, aşağıdaki yollardan hangisi izlenmektedir?

a.() Güdüleme, açıklayıp (gösterip) örnekleme, yaptırıp uygulatma

b.() Güdüleme, açıklayıp (gösterip) örnekleme, yaptırıp uygulatma, eksikleri giderme

c.() Güdüleme, açıklayıp (gösterip) örnekleme, yaptırıp uygulatma, eksikleri giderme, mesleki yaşantıda nasıl kullanılabileceğine ilişkin bilgilendirme

d.() Başka

12. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde belirli bir yöntem (Kodaly, Suzuki, Emil-Dalcroze) izliyor musunuz?

a.()Evet

b.()Hayır

13. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde temel gitar tekniklerini nasıl bir sıra halinde işlemektesiniz? Lütfen parantez içlerini numaralandırınız!

() Tirando

() Apoyando

() Legato (inici)

() Legato (çıkıcı)

() Rasguado

() Tremolo

() Vibrato

() Staccato

14. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde kullandığınız eserler üzerinde armonik, formal analiz çalışmalarını ne ölçüde yapmaktasınız?

a. () Tamamen b.() Büyük ölçüde c.() Kısmen d.() Çok az e. () Hiç

15. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde deşifre çalışmalarına ne ölçüde yer vermektasınız?

a. () Tamamen b.() Büyük ölçüde c.() Kısmen d.() Çok az e. () Hiç

16. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde hangi kitapları (metot, albüm) kullanmaktasınız? (Lütfen belirtiniz)

17. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde kullandığınız eserleri seçerken, tarihsel dönemleri (barok, romantik vb.) kronolojik sıra ile ne ölçüde takip ediyorsunuz?

a. () Tamamen b. () Büyük ölçüde c. () Kısmen d. () Çok az e. () Hiç

18. Uygulamakta olduğunuz programda kullandığınız yapıtlar/eser-etütler müzik öğretmenliği için gerekli dağarın oluşturulmasında ne ölçüde yeterlidir?

a. () Tamamen b. () Büyük ölçüde c. () Kısmen d. () Çok az e. () Hiç

19. Uygulamakta olduğunuz programda ulusal kültür birikimine dayalı dağara (THM,TSM) ne ölçüde yer veriyorsunuz?

a. () Tamamen b. () Büyük ölçüde c. () Kısmen d. () Çok az e. () Hiç

20. Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde yarıyıllık ve/veya yıllık ortak-zorunlu parçalar belirliyor musunuz?

a. ()Evet

b. ()Hayır

21. Uygulamakta olduğunuz programda, öğrencilerin kazanmaları gereken hedeflere ilişkin etüt ve eserleri, dersteki örnekler dışında başka uygulamalarla da (konser,kayıt) tanıyabilecekleri olanaklar ne ölçüde sağlıyorsunuz?

a. () Tamamen b. () Büyük ölçüde c. () Kısmen d. () Çok az e. () Hiç

22. Öğrencilerinizin bireysel gelişim aşamalarını izleyebileceğiniz dokümanlar (çizelge, düzenli tutulan notlar) ne ölçüde oluşturuyorsunuz?

a. () Tamamen b. () Büyük ölçüde c. () Kısmen d. () Çok az e. () Hiç

23. Uygulamakta olduğunuz program doğrultusunda, öğrencinin başarı düzeyinin belirlenmesinde aşağıdakilerden hangisi ölçüt olarak alınmaktadır?

a. () Programın öngördüğü hedefler

b. () Öğrencinin kendi öğrenme ve gelişme düzeyi

c. () Sınıfın ileri düzeydeki öğrencileri

d. () Başka

24. Uygulamakta olduğunuz programda öğrenciler sınavlarda, aşağıda verilen seçeneklerden özellikle hangisi ile değerlendirilmektedir?

a. () Eseri temiz ve temposunda çalabilme

b. () Kazandırılması ve/veya geliştirilmesi beklenen davranışları sergileyebilme

c. () Programda öngörülen seviyede eserler çalabilme

d. () Başka

25. Uygulamakta olduğunuz programda sınavları aşağıdaki seçeneklerden hangisi ile yapmaktasınız?

- a.() Ders ğretmeni tek başına
- b.() Komisyon halinde, ortak not vererek
- c.() Komisyon halinde, ders öğretmeninin not vermesi ile
- d.() Başka

26. Uygulamakta olduğunuz program, ğretim süreci başlamadan önce öğrencilerin gitar çalmayla ilgili önceden kazanılmış davranışlarının var olup olmadığı ve öğrencilerin belli özelliklerinin göz önünde bulundurularak programın uygun yerine yerleştirme işlemlerinin yapılabilmesi bakımından ne ölçüde yeterlidir?

- a. () Tamamen
- b.() Büyük ölçüde
- c.() Kısmen
- d.() ok az
- e. () Hiç

27. Uygulamakta olduğunuz program, öğrencilerin gelişim çizgileri izlenerek gerekli durumlarda eksikliklerin giderilebilmesi için farklı etüt ve teknik alıştırmalar vb. Çalışmaların yapılabilmesi bakımından ne ölçüde yeterlidir?

- a. () Tamamen
- b.() Büyük ölçüde
- c.() Kısmen
- d.() ok az
- e. () Hiç

28. Uygulamakta olduğunuz program yarıyıl ve yıl sonlarında gerçekleşmesi beklenen hedefler ile mevcut durumun karşılaştırılarak yenilik, değişiklik, düzeltme yapılabilmesi açısından ne ölçüde yeterlidir?

- a. () Tamamen
- b.() Büyük ölçüde
- c.() Kısmen
- d.() ok az
- e. () Hiç

29. Bireysel algı Eğitimi (Gitar) dersiyle ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamalardan/çalışmalardan ne derece haberdarsınız?

- a. () Tamamen
- b.() Büyük ölçüde
- c.() Kısmen
- d.() ok az
- e. () Hiç

30. Bireysel algı(gitar) dersi ile ilgili olarak diğer kurumlardaki ğretim elemanları ile ortak çalışmalar yürütmekte misiniz?

- a. () Tamamen
- b.() Büyük ölçüde
- c.() Kısmen
- d.() ok az
- e. () Hiç

Bireysel algı Eğitimi (Gitar) dersi programına ilişkin önerilerinizi lütfen belirtiniz. Ayrıca Bireysel algı Eğitimi (Gitar) dersi için uygulamakta olduğunuz ğretim programının bir kopyasını bu ankete eklemeniz araştırmaya katkı sağlayacaktır

EK 2

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I.YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma I	2	2	3
A	Piyano I	1	0	1
A	Bireysel Çalgı I	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi I	1	0	1
A	Okul Çalgıları I (Gitar-Bağlama-Blokflüt)	0	2	1
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
GK	Müzik Kültürü	2	0	2
GK	Felsefeye Giriş	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
TOPLAM		19	4	21

II.YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma II	2	2	3
A	Piyano II	1	0	1
A	Bireysel Çalgı II	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi II	1	0	1
A	Okul Çalgıları II(Gitar-Bağlama-Blokflüt)	0	2	1
A	Koro I	0	2	1
GK	Genel Müzik Tarihi I	2	0	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		17	6	20

III.YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma III	2	2	3
A	Piyano III	1	0	1
A	Bireysel Çalgı III	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi III	1	0	1
A	Koro II	2	2	3
A	Armoni Kontrpuan-Eşlik I	2	0	2
A	Geleneksel Türk Halk Müziği	2	0	2
A	Okul Çalgıları(Gitar-Bağlama-Blokflüt) III	0	2	1
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
GK	Genel Müzik Tarihi II	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
TOPLAM		18	8	22

IV.YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma IV	2	2	3
A	Piyano IV	1	0	1
A	Bireysel Çalgı IV	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi IV	1	0	1
A	Koro III	2	2	3
A	Armoni Kontrpuan-Eşlik II	2	0	2
A	Geleneksel Türk Halk Müziği Uygulaması	0	2	1
A	Türk Müzik Tarihi	2	0	2
A	Elektronik Org Eğitimi	0	2	1
MB	Rehberlik	3	0	3
GK	Bilgisayar II	2	2	3
TOPLAM		16	10	21

V.YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müzik İşitme Okuma Yazma V	2	0	2
A	Piyano V	1	0	1
A	Bireysel Çalgı V	1	0	1
A	Armoni Kontrpuan-Eşlik III	2	0	2
A	Koro IV	1	2	2
A	Orkestra/Oda Müziği I	1	2	2
A	Geleneksel Türk Sanat Müziği	2	0	2
A	Çalgı Bakım Onarım Bilgisi I	0	2	1
A	Eşlik Çalma	0	2	1
A	Eğitim Müziği Dağarı	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
GK	Güncel ve Popüler Müzikler	2	0	2
TOPLAM		16	10	21

VII.YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Piyano VII*	1	0	1
A	Bireysel Çalgı VII	1	0	1
A	Koro VI	2	2	3
A	Orkestra/Oda Müziği III	1	2	2
A	Türk Müziği Çökseslendirme*	0	2	1
MB	<i>Okul Deneyimi</i>	1	4	3
MB	<i>Özel Öğretim Yöntemleri II</i>	2	2	3
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
MB	Bilimsel Araştırma Teknikleri	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları**	1	2	2
GK	Oyun, Dans ve Müzik	0	2	1
TOPLAM		14	16	22

VI.YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma VI	2	0	2
A	Piyano VI	1	0	1
A	Bireysel Çalgı VI	1	0	1
A	Armoni Kontrpuan-Eşlik IV	2	0	2
A	Koro V	1	2	2
A	Orkestra/Oda Müziği II	1	2	2
A	Geleneksel Türk Sanat Müziği Uygulaması	0	2	1
A	Çalgı Bakım Onarım Bilgisi II	0	2	1
A	Müzik Biçimleri	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	<i>Sınıf Yönetimi</i>	2	0	2
GK	Estetik *	0	2	1
TOPLAM		14	12	20

VIII.YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Koro VII	0	2	1
A	Orkestra/Oda Müziği IV	1	2	2
A	Proje-Tez	0	2	0
A	Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar*	0	2	1
MB	Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3
MB	Müzik Toplulukları Eğitimi ve Yönetimi	1	2	2
MB	<i>Öğretmenlik Uygulaması</i>	2	6	5
MB	Piyano ve Öğretimi	1	0	1
MB	Bireysel Çalgı ve Öğretimi	1	0	1
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
TOPLAM		10	18	18

GENEL TOPLAM	Teorik	Uygulama	Kredi	Saat
	124	84	165	208

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, MB: Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri , GK: Genel kültür dersleri

EK 3

GAZİ ÜNİVERSİTESİ M.E.A.B.D.

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ (GİTAR) DERSİ

İÇERİKLERİ

Ders Kodu ve Adı			Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü							
GMÖ 107 Bireysel Çalgı Eğitimi - gitar			Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı							
Yarıyıl 1	Eğitim ve Öğretim Yöntemleri							Krediler		
	Teori	Uyg.	Lab.	Proje/Alan Çalışması			Diğer	Toplam	Kredi	ECTS Kredi
	14								1	3
Ders Dili	Türkçe									
Zorunlu/Seçmeli	Zorunlu									
Önkoşul	Yok									
Dersin İçeriği	Çalma pozisyonu ile ilgili yaklaşımlar, parmak bağımsızlığına yönelik sağ ve sol el çalışmaları, gam ve arpej çalışmaları, klasik gitar repertuarından eserlerin seslendirilmesi, gitarın okul müzik eğitiminde kullanılma yolları.									
Dersin Amacı	Gitarın teknik özelliklerini öğretmek; okul müzik eğitiminde gitarın kullanılma yolları; öğrencilerin müzikal gelişimlerine katkıda bulunmak ve kendilerini müzik yoluyla ifade etmelerine, kendi müzikal kimliklerini bulmalarına rehberlik etmek.									
Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler	Gelişen bir müzikaliteye sahip olmak; müziğe karşı estetik hassasiyetin gelişmesi									
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	- İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı gitar Eğitimi I - Arenas I gitar metodu - Scott Tennant, Pumping Nylon F. Noad, Solo Guitar Playing									
Değerlendirme Ölçütleri								Varsa (X) olarak İşaretleyiniz	Yüzde (%)	
	Ara Sınavlar								%30	
	Kısa Sınavlar								%5	
	Ödevler									
	Projeler									
	Dönem Ödevi									
	Laboratuvar									
	Diğer (Derse Devam)								%5	
	Dönem Sonu Sınavı								%60	
Ders Sorumluları	İlgili öğretim elemanı									

Ders Kodu ve Adı		Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı								
GMÖ 204 Bireysel Çalgı Eğitimi - gitar										
Yarıyıl 4	Eğitim ve Öğretim Yöntemleri								Krediler	
	Teori	Uyg.	Lab.	Proje/Alan Çalışması			Diğer	Toplam	Kredi	ECTS Kredi
	14								1	3
Ders Dili	Türkçe									
Zorunlu/Seçmeli	Zorunlu									
Önkoşul	Yok									
Dersin İçeriği	Klasik gitar repertuarından teknik gelişime yönelik etüt ve eserlerin seslendirilmesi, müziksel ifade araçlarının zenginleştirilmesi, gitarın okul müzik eğitiminde kullanılma yolları.									
Dersin Amacı	Öğrencilerin müzikal gelişimlerine ve kendilerini müzik yoluyla ifade etmelerine katkıda bulunmak									
Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler	Gelişen bir müzikaliteye sahip olmak; müziğe karşı estetik hassasiyetin gelişmesi; mevcut repertuarın zenginleştirilmesi.									
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	- İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı gitar Eğitimi I-II - Arenas II gitar metodu - Scott Tennant, Pumping Nylon F. Noad, Solo Guitar Playing									
Değerlendirme Ölçütleri									Varsa (X) olarak İşaretleyiniz	Yüzde (%)
	Ara Sınavlar									%30
	Kısa Sınavlar									%5
	Ödevler									
	Projeler									
	Dönem Ödevi									
	Laboratuvar									
	Diğer (Derse Devam)									%5
	Dönem Sonu Sınavı									%60
Ders Sorumluları	İlgili öğretim elemanı									

Ders Kodu ve Adı			Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı							
GMÖ 303 Bireysel Çalgı Eğitimi - gitar										
Yarıyıl 5	Eğitim ve Öğretim Yöntemleri							Krediler		
	Teori	Uyg.	Lab.	Proje/Alan Çalışması			Diğer	Toplam	Kredi	ECTS Kredi
	14								1	3
Ders Dili	Türkçe									
Zorunlu/Seçmeli	Zorunlu									
Önkoşul	Yok									
Dersin İçeriği	Klasik gitar repertuarından teknik gelişime yönelik etüt ve eserlerin seslendirilmesi, müziksel ifade araçlarının zenginleştirilmesi, gitarın okul müzik eğitiminde kullanılma yolları.									
Dersin Amacı	Öğrencilerin müzikal gelişimlerine ve kendilerini müzik yoluyla ifade etmelerine katkıda bulunmak									
Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler	Gelişen bir müzikaliteye sahip olmak; müziğe karşı estetik hassasiyetin gelişmesi; mevcut repertuarın zenginleştirilmesi.									
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	- İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı gitar Eğitimi I-II - Arenas II gitar metodu - Scott Tennant, Pumping Nylon F. Noad, Solo Guitar Playing									
Değerlendirme Ölçütleri								Varsa (X) olarak İşaretleyiniz	Yüzde (%)	
	Ara Sınavlar								%30	
	Kısa Sınavlar								%5	
	Ödevler									
	Projeler									
	Dönem Ödevi									
	Laboratuvar									
	Diğer (Derse Devam)								%5	
	Dönem Sonu Sınavı								%60	
Ders Sorumluları	İlgili öğretim elemanı									

Ders Kodu ve Adı		Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı								
GMÖ 304 Bireysel Çalgı Eğitimi - gitar										
Yarıyıl 6	Eğitim ve Öğretim Yöntemleri							Krediler		
	Teori	Uyg.	Lab.	Proje/Alan Çalışması			Diğer	Toplam	Kredi	ECTS Kredi
	14								1	3
Ders Dili	Türkçe									
Zorunlu/Seçmeli	Zorunlu									
Önkoşul	Yok									
Dersin İçeriği	Klasik gitar repertuarından teknik gelişime yönelik etüt ve eserlerin seslendirilmesi, müziksel ifade araçlarının zenginleştirilmesi, gitarın okul müzik eğitiminde kullanılma yollarının araştırılması; gitar çalmayı öğretmeyle ilgili yaklaşımlar.									
Dersin Amacı	Öğrencilerin müzikal gelişimlerine ve kendilerini müzik yoluyla ifade etmelerine katkıda bulunmak									
Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler	Gelişen bir müzikaliteye sahip olmak; müziğe karşı estetik hassasiyetin gelişmesi; mevcut repertuarın zenginleştirilmesi.									
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	- İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı gitar Eğitimi I-II - Arenas II gitar metodu - Scott Tennant, Pumping Nylon F. Noad, Solo Guitar Playing									
Değerlendirme Ölçütleri								Varsa (X) olarak İşaretleyiniz	Yüzde (%)	
	Ara Sınavlar								%30	
	Kısa Sınavlar								%5	
	Ödevler									
	Projeler									
	Dönem Ödevi									
	Laboratuvar									
	Diğer (Derse Devam)								%5	
	Dönem Sonu Sınavı								%60	
Ders Sorumluları	İlgili öğretim elemanı									

Ders Kodu ve Adı			Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü							
GMÖ 401 Bireysel Çalgı Eğitimi - gitar			Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı							
Yarıyıl 7	Eğitim ve Öğretim Yöntemleri							Krediler		
	Teori	Uyg.	Lab.	Proje/Alan Çalışması			Diğer	Toplam	Kredi	ECTS Kredi
	14								1	3
Ders Dili	Türkçe									
Zorunlu/Seçmeli	Zorunlu									
Önkoşul	Yok									
Dersin İçeriği	Klasik gitar repertuarından teknik gelişime yönelik etüt ve eserlerin seslendirilmesi, öğrencilerin sahip olduğu müziksel ifade araçlarının zenginleştirilmesi, gitarın okul müzik eğitiminde kullanılma yollarının araştırılması; gitar çalmayı öğretmeyle ilgili yaklaşımlar.									
Dersin Amacı	Öğrencilerin müzikal gelişimlerine ve kendilerini müzik yoluyla ifade etmelerine katkıda bulunmak									
Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler	Gelişen bir müzikaliteye sahip olmak; müziğe karşı estetik hassasiyetin gelişmesi; mevcut repertuarın zenginleştirilmesi.									
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	- İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı gitar Eğitimi I-II-III-V - Arenas II-III gitar metodları - Scott Tennant, Pumping Nylon F. Noad, Solo Guitar Playing									
Değerlendirme Ölçütleri								Varsa (X) olarak İşaretleyiniz	Yüzde (%)	
	Ara Sınavlar								%30	
	Kısa Sınavlar								%5	
	Ödevler									
	Projeler									
	Dönem Ödevi									
	Laboratuvar									
	Diğer (Derse Devam)								%5	
	Dönem Sonu Sınavı								%60	
Ders Sorumluları	İlgili öğretim elemanı									

Ders Kodu ve Adı			Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı							
GMÖ 402 Bireysel Çalgı Eğitimi - gitar										
Yarıyıl 8	Eğitim ve Öğretim Yöntemleri							Krediler		
	Teori	Uyg.	Lab.	Proje/Alan Çalışması			Diğer	Toplam	Kredi	ECTS Kredi
	14								1	3
Ders Dili	Türkçe									
Zorunlu/Seçmeli	Zorunlu									
Önkoşul	Yok									
Dersin İçeriği	Klasik gitar repertuarından teknik gelişime yönelik etüt ve eserlerin seslendirilmesi, öğrencilerin sahip olduğu müziksel ifade araçlarının zenginleştirilmesi, gitarın okul müzik eğitiminde kullanılma yollarının araştırılması; gitar çalmayı öğretmeyle ilgili yaklaşımlar.									
Dersin Amacı	Öğrencilerin müzikal gelişimlerine ve kendilerini müzik yoluyla ifade etmelerine katkıda bulunmak									
Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler	Gelişen bir müzikaliteye sahip olmak; müziğe karşı estetik hassasiyetin gelişmesi; mevcut repertuarın zenginleştirilmesi.									
Ders Kitabı ve/veya Kaynaklar	- İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı gitar Eğitimi I-II-III-V - Arenas II-III-IV-V gitar metodları - Scott Tennant, Pumping Nylon F. Noad, Solo Guitar Playing									
Değerlendirme Ölçütleri								Varsa (X) olarak İşaretleyiniz	Yüzde (%)	
	Ara Sınavlar								%30	
	Kısa Sınavlar								%5	
	Ödevler									
	Projeler									
	Dönem Ödevi									
	Laboratuvar									
	Diğer (Derse Devam)								%5	
	Dönem Sonu Sınavı								%60	
Ders Sorumluları	İlgili öğretim elemanı									

EK 4

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
ÇALGI (GİTAR) DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

ÇALGI (GİTAR) DERSİ 1. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI

ÖZEL AMAÇLAR

1. 2 oktavlık do majör dizisini çalabilme.
2. Do majör tonunda tam kadana çalabilme.
3. Do majör dizisini ve kabansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
4. Do majör dizisi içindeki üçlü aralıkları çalabilme.
5. Do majör dizisi içindeki altılı aralıkları çalabilme
6. Do majör dizisi içindeki sekizli/oktav aralıkları çalabilme.
7. Do majör dizisi içindeki üçlü-altolu ve sekizli aralıkları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
8. 2 oktavlık la minör dizisini çalabilme.
9. La minör tonunda tam kadana çalabilme.
10. La minör dizisini ve kadansönö doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
11. 2 oktavlık sol majör dizisini çalabilme.
12. Sol majör tonunda tam kadana çalabilme.
13. Sol majör dizisini ve kabansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
14. 2 oktavlık mi minör dizisini çalabilme.
15. Mi minör tonunda tam kadana çalabilme.
16. Mi minör dizisini ve kabansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
17. 2 oktavlık fa majör dizisini çalabilme.
18. Fa majör tonunda tam kadana çalabilme.
19. Fa majör dizisini ve kabansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
20. 2 oktavlık re minör dizisini çalabilme.
21. Re minör tonunda tam kadana çalabilme.
22. Re minör dizisini ve kabansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
23. 2 oktavlık re majör dizisini çalabilme.
24. Re majör tonunda tam kadana çalabilme.
25. Re majör dizisini ve kabansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
26. 2 oktavlık si minör dizisini çalabilme.
27. Si minör tonunda tam kadana çalabilme.
28. Si minör dizisini ve kabansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
29. Tüm konumlarda dörtlük, sekizlik ve onaltılık sürelerle inici bağlı çalabilme.
30. Tüm konumlarda dörtlük, sekizlik ve onaltılık sürelerle çıkıcı bağlı çalabilme.
31. Bütün konumlardaki bağlı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
32. Arpej tekniğini değişik sağ el formüllerine uygulayabilme.
33. Rönesans (Yeniden Doğuş) Dönemi şarkı formlarını ve bestecilerini tanıyabilme.
34. Barok Dönem şarkı formlarını ve bestecilerini tanıyabilme.

2

ÜNİTELERİN DAĞILIMI

ÜNİTELER AMAÇ SAYISI DAVRANIŞ SAYISI ORAN (%)

I. Arızasız Majör ve Minör

Diziler

10 41 15

II. Bir Diyezli Majör ve

Minör Diziler
6 27 15
III. Bir Bemollü Majör ve
Minör Diziler
6 27 15
IV. İki Diyezli Majör ve
Minör Diziler
6 27 15
V. Gitar Çalmada Temel
Teknikler-IV
4 17 35
VI. Gitar Müziğinde
Dönemler-I
2 4 5
TOPLAM 34 143 100

I. ÜNİTE

ARIZASIZ MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

I. KONU: DO MAJÖR DİZİSİ

1. Amaç : 2 oktavlık do majör dizisini çalabilme.

Davranışlar:

1. Diziyi çalarken doğru sol el parmaklarını basma.
2. Diziyi imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma.
3. Do majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma.

2. Amaç:Do majör tonunda tam kadana çalabilme.

Davranışlar:

1. Do majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma.
2. Fa majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma.
3. Sol majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma.
4. Do, fa, sol, do akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma.
5. Do majör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme.

3. Amaç: Do majör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.

Davranışlar:

1. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma.
2. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma.
3. Diziyi ve kadansı çalarken süreyi aksatmama.
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma.

3

5. Diziyi ve kadansı akıcı bir biçimde çalma.

II. KONU: DO MAJÖR DİZİSİ İÇİNDEKİ ÜÇLÜ, ALTILI VE SEKİZLİ (OKTAV)

ARALIKLAR

Amaç: Do majör dizisi içindeki üçlü aralıkları çalabilme

Davranışlar:

1. Do-mi, re-fa, mi-sol, fa-la, sol-si, la-do, si-re aralıklarını tüm konumlarda doğru sol el

parmakları ile basma

2. Üçlü aralıkları pimi formülü ile çalma

3. Düzeyine uygun parçalardaki üçlü aralıkları doğru ve temiz seslendirme

2. **Amaç:** Do majör dizisi içindeki altılı aralıkları çalabilme.

Davranışlar:

1. Do-la, re-si, mi-do, fa-re, sol-mi, la-fa, si-sol aralıklarını tüm konumlarda doğru sol el

parmakları ile basma.

2. Altılı aralıkları pimi formülü ile çalma.

3. Düzeyine uygun parçalardaki altılı aralıkları doğru ve temiz seslendirme.

3. **Amaç:** Do majör dizisi içindeki sekizli/oktav aralıkları çalabilme.

Davranışlar:

1. Do-do, re-re, mi-mi, fa-fa, sol-sol, la-la, si-si aralıklarını tüm konumlarda doğru sol el

parmakları ile basma.

2. Sekizli (oktav) aralıkları pimi formülü ile çalma.

3. Düzeyine uygun parçalardaki sekizli (oktav) aralıkları doğru ve temiz seslendirme.

4. **Amaç:** Do majör dizisi içindeki üçlü, altılı ve sekizli aralıkları doğru ve temiz çalmaya

özen gösterebilme.

Davranışlar:

1. aralıkları çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma gösterme.

2. aralıkları çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma gösterme.

3. aralıkları çalarken süreyi aksatmama.

4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma.

5. aralıkları akıcı bir biçimde çalma.

III. KONU: LA MİNÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık la minör dizisini çalabilme.

Davranışlar:

1. Diziyi çalarken doğru sol el parmaklarını basma.

2. Doğal, armonik ve melodik la minör dizilerini çalma.

3. Diziyi imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma.

4. La minör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma.

2. **Amaç:** La minör tonunda tam kadans çalabilme.

Davranışlar:

4

1. La minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma.

2. Re minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma.

3. Mi majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma.

4. La, re, mi, la akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma.

5. La minör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme.

3. **Amaç:** La minör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.

Davranışlar:

1. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma.

2. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma.

3. Diziyi ve kadansı çalarken süreyi aksatmama.

4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma.
 5. Diziye ve kadansı akıcı bir biçimde çalma.
- Terimler:** Do majör, la minör

II. ÜNİTE

BİR DİYEZLİ MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

I. KONU: SOL MAJÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık sol majör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziye çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Diziye imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
3. Sol majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma

2. **Amaç:** Sol majör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Sol majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. Do majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. Re majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
4. Sol, do, re, sol akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
5. Sol majör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme

3. **Amaç:** Sol majör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziye ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma gösterme
2. Diziye ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma gösterme
3. Diziye ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Diziye ve kadansı akıcı bir biçimde çalma

II. KONU: Mİ MİNÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık mi minör dizisini çalabilme

Davranışlar:

5

1. Diziye çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Doğal, armonik ve melodik mi minör dizilerini çalma
3. Diziye imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
4. Mi minör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma

2. **Amaç:** Mi minör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Mi minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. La minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. Si majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
4. Mi, la, si, mi akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
5. Mi minör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme

3. **Amaç:** Mi minör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziye ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Diziye ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma

3. Diziye ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Diziye ve kadansı akıcı bir biçimde çalma

Terimler: Sol majör, mi minör

III. ÜNİTE

BİR BEMOLLÜ MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

I. KÖNÜ: FA MAJÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık fa majör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziye çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Diziye imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
3. Fa majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma
2. **Amaç:** Fa majör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Fa majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. Si bemol majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. Do majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
4. Fa, si bemol, do, fa akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
5. Fa majör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme
3. **Amaç:** Fa majör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziye ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Diziye ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma

6

3. Diziye ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Diziye ve kadansı akıcı bir biçimde çalma

II: KÖNÜ: RE MİNÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık re minör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziye çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Doğal, armonik ve melodik re minör dizilerini çalma
3. Diziye imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
4. Re minör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma
2. **Amaç:** Re minör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Re minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. Sol minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. La majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
4. Re, sol, la, re akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
5. Re minör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme

3. **Amaç:** Re minör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziye ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma

2. Diziye ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
 3. Diziye ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
 4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
 5. Diziye ve kadansı akıcı bir biçimde çalma
- Terimler:** Fa majör, re minör

IV. ÜNİTE

2 DİYEZLİ MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

I. KONU: RE MAJÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık re majör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziye çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Diziye imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
3. Re majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma

2. **Amaç:** Re majör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Re majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. Sol majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. La majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
- 7
4. Re, sol, la, re akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
5. Re majör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme

3. **Amaç:** Re majör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziye ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Diziye ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
3. Diziye ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Diziye ve kadansı akıcı bir biçimde çalma

II.KONU: Sİ MİNÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık si minör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziye çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Doğal, armonik ve melodik si minör dizilerini çalma
3. Diziye imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
4. Si minör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma

2. **Amaç:** Si minör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Si minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. Mi minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. Fa majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
4. Si, mi, fa, si akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
5. Si minör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme

3. **Amaç:** Si minör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziye ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
 2. Diziye ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
 3. Diziye ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
 4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
 5. Diziye ve kadansı akıcı bir biçimde çalma
- Terimler:** Re majör, si minör

V. ÜNİTE

GİTAR ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER-IV

I. KONU: BAĞLI ÇALMA TEKNİKLERİ-IV

- 1. Amaç:** Tüm konumlarda dörtlük, sekizlik ve onaltılık sürelerle inici bağlı çalabilme

Davranışlar:

1. İnici bağlı çalınacak notaların hepsinde kapalı vuruş yapma
2. İnici bağlı çalma tekniğini tüm tellerde ve konumlarda 2-1, 3-1, 4-1, 3-2, 4-2 ve 4-3 parmakları ile uygulama

3. İnici bağlı çalma tekniğini notaların sürelerini aksatmadan uygulama

4. Düzeyine uygun parçalardaki inici bağlı notaları doğru ve temiz seslendirme

- 2. Amaç:** Tüm konumlarda dörtlük, sekizlik ve onaltılık sürelerle çıkıcı bağlı çalabilme

Davranışlar:

1. Çıkıcı bağlı çalınacak notaların hepsinde kapalı vuruş yapma
2. Çıkıcı bağlı çalma tekniğini tüm tellerde ve konumlarda 1-2, 1-3, 1-4, 2-3, 2-4 ve 3-4 parmakları ile uygulama

3. Çıkıcı bağlı çalma tekniğini notaların sürelerini aksatmadan uygulama

4. Düzeyine uygun parçalardaki çıkıcı bağlı notaları doğru ve temiz seslendirme

- 3. Amaç:** Bütün konumlardaki bağlı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Bağlı notaları çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Bağlı notaları çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
3. Bağlı notaları çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Bağlı notaları akıcı bir biçimde çalma

II. KONU: ARPEJ TEKNİĞİ

- 1. Amaç:** Arpej tekniğini değişik sağ el formüllerine uygulayabilme

Davranışlar:

1. Arpej tekniğini uygularken seslerin uzamasını sağlama
2. Arpej tekniğini üçleme, onaltılık ve altılama nota süreleri ile çalma
3. Arpej tekniğini değişik sağ el formülleri ile çalma
4. Düzeyine uygun parçalardaki arpejleri doğru ve temiz seslendirme

- Terimler:** Çıkıcı bağ, inici bağ, arpej

VI. ÜNİTE

GİTAR MÜZİĞİNDE DÖNEMLER - I

I. KONU: RÖNESANS DÖNEMİ

1.Amaç: Rönesans dönemi şarkı formlarını ve bestecilerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Rönesans döneminde kullanılan şarkı formlarının; Pavane, Galliarde, Fantasia, Estampe, Tedesca, Passamezzo, Saltarello, Dance, Nachtanz, Folias olduğunu söyleme-yazma.

2. Başlıca rönesans dönem bestecilerinin; John Dowland, Luis de Narvaes, Gaspar Sanz, Thomas Robinson, Alonzo Mudarra, Luis Milan, Michael Praetorius olduğunu söyleme-yazma.

II. KONU: BAROK DÖNEM

1.Amaç: Barok dönem şarkı formlarını ve bestecilerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Barok dönemde kullanılan şarkı formlarının; Süit, Allemande, Sarabande, Menuet, Passacaille, Gavot, Romance, Prelude, Capriccio, Waltz, Landler, Mazurka, Gigue, Courante, Aria, Füg, Bourre, Sonatin olduğunu söyleme-yazma.

2. Başlıca barok dönem bestecilerinin; J.S.Bach, Dominico Scarlatti, J.AntonLogy, S.Leopold Weiss, Robert de Vissee, Thomas Champion, Giovanni Granata olduğunu söyleme yazma.

Terimler: Rönesans dönemi, Pavane, Galliarde, Fantasia, Estampe, Tedesca, Passamezzo, Saltarello, Dance, Nachtanz, Folias, Barok dönem, Suit, Allemande, Sarabande, Menuet, Passacaille, Gavot, Romance, Prelude, Capriccio, Waltz, Landler, Mazurka, Gigue,

Courante, Aria, Füg, Bourre, Sonatin.

ÖRNEK İŞLENİŞ

I. HAZIRLIK:

Okulun Adı : Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

Dersin Adı : Gitar

Sınıfı : 1. sınıf

Ünitenin Adı : (V. Ünite) Gitar Çalmada Temel Teknikler-IV

Konunun Adı : Arpej Tekniği

Süresi : 40.

Öğretim Yön. ve Tek. : Uygulama, anlatım, soru-cevap, gösteri.

Kaynaklar :

Araç ve Gereçler : Gitar, ders kitabı, nota sehpası, ayaklık, sandalye

Amaç Alanı : Devinişsel

Amaçlar : Arpej tekniğini değişik sağ el formüllerine uygulayabilme

Davranışlar : 1. Arpej tekniğini uygularken seslerin uzamasını sağlama

2. Arpej tekniğini üçleme, onaltılık ve altılama nota süreleri ile uygulama

10

3. Arpej tekniğini değişik sağ el formülleri ile uygulama

4. Düzeyine uygun parçalardaki arpejleri doğru ve temiz seslendirme

II. EĞİTİM DURUMLARI

1. Öğrencinin gitarla doğru oturuş ve tutuş pozisyonu alması
2. Öğrenciden bir önceki konuda öğrenilen çıkıcı ve inici bağlı çalma tekniğini içeren parçayı çalmasının istenmesi
3. Üçlemeli nota sürelerinden oluşan etüdün, öğretmen tarafından pim, pmi, pma, pam, formülleri ile çalınması ve öğrenciye gösterilmesi
4. Üçlemeli nota sürelerinden oluşan etüdün öğrenci tarafından ilk formülden başlamak üzere çalınmaya çalışılması
5. Öğrenciye tüm formülleri uygulayabilmesi için süre verilmesi
6. Arpej yaparken, seslerin uzaması gerektiğinin öğrenciye hatırlatılması ve buna dikkat etmesinin istenmesi
7. Onaltılık nota sürelerinden oluşan etüdün, öğretmen tarafından pimi, pmim, pmam, pama, pima, pami, pmia, paim, formülleri ile çalınması ve öğrenciye gösterilmesi
8. Onaltılık nota sürelerinden oluşan etüdün öğrenci tarafından ilk formülden başlamak üzere çalınmaya çalışılması
9. Öğrenciye tüm formülleri uygulayabilmesi için süre verilmesi
10. Altılama nota sürelerinden oluşan etüdün, öğretmen tarafından pimamiamiami, pmiamiamiami formülleri ile çalınması ve öğrenciye gösterilmesi
11. Altılama nota sürelerinden oluşan etüdün öğrenci tarafından ilk formülden başlamak üzere çalınmaya çalışılması
12. Öğrenciye diğer formülü uygulayabilmesi için süre verilmesi
13. Öğrenciye süreleri doğru yada yanlış çaldığına ilişkin onay verilmesi
14. Doğruların pekiştirilmesi, yanlışların düzeltilmesi ve eksiklerin tamamlanması
15. Düzeyine uygun parçanın öğretmen tarafından çalınması ve yorumlanması
16. Parçanın öğrenci tarafından deşifre edilmesi
17. Öğrencini parçayı bir sonraki derse hazır olarak getirmesinin istenmesi

III: ÖRNEK ÖLÇME DURUMLARI

Açıklama: Arpej tekniğinin değişik sağ el formülleriyle çalındığını gösteren davranışlar

aşağıda listelenmiştir. Bu davranışları gözleyerek ilgili yere çarpı (x) işareti koyunuz.

Dereceleme ölçeği: 1-Çok zayıf, 2-Zayıf, 3-Orta, 4-İyi, 5-Pekiyi

Öğrencinin Adı Soyadı :

Ünite : Gitar Çalmada Temel Teknikler-IV

Konu : Arpej Tekniği

Amaç Alanı : Devinişsel

Amaç : Arpej tekniğini değişik sağ el formüllerine uygulayabilme

Davranışlar : 1. Arpej tekniğini uygularken seslerin uzamasını sağlama

11

2. Arpej tekniğini üçleme, onaltılık ve altılama nota süreleri ile çalma
3. Arpej tekniğini değişik sağ el formülleri ile çalma

4. Düzeyine uygun parçalardaki arpejleri akıcı biçimde seslendirme

DEVİNİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar: 1. 2. 3. 4. 5.

1. Arpej yaparken seslerin uzamasını sağlama

2. Üçlemeli nota sürelerinden oluşan etüdü pim, pmi, pma, pam, formülleri ile çalma

3. Onaltılık nota sürelerinden oluşan etüdü pimi, pmim, pmam, pama, pima, pami, pmia, paim, formülleri ile çalma

4. Altılama nota sürelerinden oluşan etüdü pimamiamiami ve pmiamiamiami formülleri ile çalma

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ile ilgili değerlendirmelerde bulunur.

ÇALGI (GİTAR) DERSİ 2. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI

ÖZEL AMAÇLAR

1. 2 oktavlık la majör dizisini çalabilme.
2. La majör tonunda tam kadans çalabilme.
3. La majör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
4. 2 oktavlık fa diyez minör dizisini çalabilme.
5. Fa diyez minör tonunda tam kadans çalabilme.
6. Fa diyez minör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme
7. Sekizlik ve onaltılık sürelerle çıkıcı üç bağlı çalabilme.
8. Sekizlik ve onaltılık sürelerle inici üç bağlı çalabilme.
9. Üç bağlı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
10. Çarpma ve bağlı çalma tekniklerini birbirinden ayırt edebilme
11. Sekizlik sürelerle, çıkıcı çarpma tekniği ile çalabilme
12. Sekizlik sürelerle, inici çarpma tekniği ile çalabilme
13. Bütün konumlarda ve tellerde çıkıcı ve inici çarpma tekniği ile çalabilme
14. Çarpmalı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme
15. 2 oktavlık mi majör dizisini çalabilme
16. Mi majör tonunda tam kadans çalabilme
17. Mi majör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme
18. 2 oktavlık do diyez minör dizisini çalabilme
19. Do diyez minör tonunda tam kadans çalabilme
20. Do diyez minör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme
21. Değişik sağ el formülleri ile tremolo tekniğini uygulayabilme
22. Glisendo tekniğini kavrayabilme
23. Glisendo tekniği ile çalabilme
24. Glisendolu notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme
25. Klâsik dönemin şarkı formlarını ve bestecilerini tanıyabilme.
26. Romantik dönemin şark formlarını ve bestecilerini tanıyabilme.

ÜNİTELERİN DAĞILIMI

ÜNİTELER AMAÇ SAYISI DAVRANIŞ

SAYISI

ORAN(%)

I. Üç Diyezli Majör ve Minör

Diziler

6 27 10

II. Gitar Çalma Teknikleri-I 8 39 30

III. Dört Diyezli Majör ve

Minör Diziler

6 27 10

IV. Gitar Çalma Teknikleri-II 4 19 45

V. Gitar Müziğinde Dönemler-

II

2 4 5

TOPLAM 26 116 100

2

I. ÜNİTE

3 DİYEZLİ MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

1. KONU: LA MAJÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık la majör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziyi çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Diziyi imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
3. La majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma

2. **Amaç:** La majör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. La majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. Re majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. Mi majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
4. La, re, mi, la, akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
5. La majör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme

3. **Amaç:** La majör dizisini ve kadansın doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
3. Diziyi ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Diziyi ve kadansı akıcı bir biçimde çalma

II.KONU: FA DİYEZ MİNÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık fa diyez minör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziyi çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Doğal, armonik ve melodik fa diyez minör dizilerini çalma
3. Diziyi imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
4. Fa diyez minör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma

2. **Amaç:** Fa diyez minör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Fa diyez minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. Si minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. Do diyez majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
4. Fa diyez, si, do diyez, fa diyez akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
5. Fa diyez minör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadanslar doğru ve temiz seslendirme

3

3. **Amaç:** Fa diyez minör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
3. Diziyi ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Diziyi ve kadansı akıcı bir biçimde çalma

Terimler: La majör, fa diyez minör

II. ÜNİTE**GİTAR ÇALMA TEKNİKLERİ-I****1. KONU: BAĞLI ÇALMA TEKNİKLERİ-V**

1. Amaç: Sekizlik ve onaltılık sürelerle, çıkıcı üç bağlı çalabilme

Davranışlar:

1. 1. parmağı 5. konumda ve 1. teldeki la notasına basma ve m parmağı ile kapalı vuruş yapma
 2. 2. parmağı 5. konumda 1. teldeki si bemol notasına kuvvetlice vurarak (sağ elle çalmadan) ses elde etme
 3. 3. parmağı 5. konumda 1. teldeki si naturel notasına kuvvetlice vurarak (sağ elle çalmadan) ses elde etme
 4. Bu çalışmaları temiz ses elde edene kadar nota sürelerinin eşit olmasına dikkat ederek tekrar etme
 5. Çıkıcı üç bağlı çalma tekniğini 1-2-3, 1-2-4, 1-3-4, 2-3-4 parmakları ile uygulama
 6. Düzeyine uygun parçalardaki çıkıcı üç bağlı pasajları doğru ve temiz seslendirme
- 2. Amaç:** Sekizlik ve onaltılık sürelerle, inici üç bağlı çalabilme

Davranışlar:

1. 3-2-1. parmakları 7. konumda 1. tel üzerine (si, si bemol, la perdelerine) yerleştirme
2. Si sesini m parmağı ile kapalı vuruşla çalma
3. Sıra ile (sağ elle çalmadan) 2. ve 1. parmaklarla teli çekme
4. Bu çalışmayı temiz ses elde edene kadar nota sürelerinin eşit olmasına dikkat ederek tekrar etme
5. İnici üç bağlı çalma tekniğini 4-3-2, 4-3-1, 4-2-1, 3-2-1 parmakları ile uygulama
6. Düzeyine uygun parçalardaki inici üç bağlı pasajları doğru ve temiz seslendirme

3. Amaç: Üç bağlı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme**Davranışlar:**

1. Üç bağlı notaları çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Üç bağlı notaları çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
3. Üç bağlı notaları çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma

4

5. Üç bağlı notaları akıcı bir biçimde çalma

2. KONU: ÇARPMA TEKNİĞİ

1. Amaç: Çarpma ve bağlı çalma tekniklerini birbirinden ayırt edebilme

Davranışlar:

1. Çarpma ve bağlı çalma tekniklerinin birbirlerine çok benzediğini söyleme, gösterme
2. Bağlı çalma tekniğinin notaların kendi süreleri içinde uygulandığını gösterme
3. Çarpma tekniğinin ilk notanın süresi içinde uygulandığını gösterme
4. Çarpma ve bağlı çalma tekniklerini birbirine karıştırmama
2. **Amaç:** Sekizlik sürelerle, çıkıcı çarpma tekniği ile çalabilme

Davranışlar:

1. 1. parmağı 1. teldeki ve konumdaki fa notasına basma
2. Sağ elin m parmağı ile kapalı vuruşla fa notasını çalma
3. Sağ elle vuruşu yapar yapmaz, sol elin 3. parmağını sol notasına kuvvetlice çarpma
4. Aynı çalışmayı 1-2, 1-3, 1-4, 2-3, 2-4 ve 3-4 parmakları ile yapma
3. **Amaç:** Sekizlik sürelerle, inici çarpma tekniği ile çalabilme

Davranışlar:

1. 3-1. parmağı 1. teldeki ve konumdaki sol-fa notasına basma
2. Sağ elin m parmağı ile kapalı vuruşla sol notasını çalma
3. Sağ elle vuruşu yapar yapmaz, sol elin 3. parmağı ile teli çekme
4. Aynı çalışmayı 2-1, 4-1, 3-2, 4-2 ve 4-3 parmakları ile yapma
4. **Amaç:** Bütün konumlarda ve tellerde çıkıcı ve inici çarpma tekniği ile çalabilme

Davranışlar:

1. Çıkıcı çarpma tekniğini bütün konumlarda uygulama
2. İnici bağlı çalma tekniğini bütün konumlarda uygulama
3. Çıkıcı çarpma tekniğini bütün tellerde uygulama
4. İnici çarpma tekniğini tüm tellerde uygulama
5. Düzeyine uygun parçalardaki çıkıcı ve inici çarpma tekniği gerektiren pasajları doğru ve temiz seslendirme

5. **Amaç:** Çarpmalı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Çarpma yaparken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Çarpma yaparken doğru sağ el parmaklarını kullanma
3. Çarpma yaparken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Çarpma yapılan notaları akıcı bir biçimde çalma

Terimler: Çarpma-çıkıcı çarpma-inici çarpma

III. ÜNİTE

4 DİYEZLİ MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

1. KONU: Mİ MAJÖR DİZİSİ

5

1. **Amaç:** : 2 oktavlık mi majör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziyi çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Diziyi imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
3. Mi majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma
2. **Amaç:** Mi majör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Mi majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
 2. La majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
 3. Si majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
 4. Mi, la, si, mi, akorlarını peş peşe akıcı bir biçimde çalma
 5. Mi majör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme
- 3. Amaç:** Mi majör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
3. Diziyi ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Diziyi ve kadansı akıcı bir biçimde çalma

II.KONU: DO DİYEZ MİNÖR DİZİSİ

1. **Amaç:** 2 oktavlık do diyez minör dizisini çalabilme

Davranışlar:

1. Diziyi çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Doğal, armonik ve melodik do diyez minör dizilerini çalma
3. Diziyi imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
4. Do diyez minör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı bir biçimde çalma

2. **Amaç:** Do diyez minör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar:

1. Do diyez minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
2. Fa diyez minör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
3. Sol diyez majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
4. Do diyez, fa diyez, sol diyez, do diyez akorlarını peş peşe akıcı biçimde çalma
5. Do diyez minör tonunda, düzeyine uygun parçalardaki kadansları doğru ve temiz seslendirme

3. **Amaç:** Do diyez minör dizisini ve kadansını doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sol el parmaklarını kullanma
2. Diziyi ve kadansı çalarken doğru sağ el parmaklarını kullanma
- 6
3. Diziyi ve kadansı çalarken süreyi aksatmama
4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma
5. Diziyi ve kadansı akıcı bir biçimde çalma

Terimler: Mi majör - diyez minör

IV. ÜNİTE

GİTAR ÇALMA TEKNİKLERİ-II

I.KONU: TREMOLO TEKNİĞİ-II

1. **Amaç:** Değişik sağ el formülleri ile tremolo tekniğini uygulayabilme

Davranışlar:

1. Tremolo çalışmasını onaltılık sürelerle pima, pami, pimi, pmim, pmam, pama

formülleri yapma

2. Tremolo çalışmasını onaltılık sürelerle pimipmam, pmimpama, pmampimi, pamapmim ile yapma

3. Tremolo çalışmasını onaltılık-altılama nota süreleri ile pimami, pamima, formülleri ile yapma

4. Tremolo tekniğinde yazılmış düzeyine uygun parçaları akıcı biçimde seslendirme

II. KONU: GLİSENDO (KAYDIRMA) TEKNİĞİ

1. **Amaç:** Glisendo tekniğini kavrayabilme

Davranışlar:

1. Glisendo tekniğinin sol el parmaklarının teller üzerinde basınçla kaydırılması ile yapıldığını yazma, söyleme

2. Parmak kaydırmasının ilk çalınan notanın süresi bittikten sonra, aynı notayı tekrar çalıp

kaydırma ile yapıldığını yazma, söyleme

3. Kaydırmanın genellikle aynı teller üzerinde olmakla birlikte, farklı tellerde de yapılabileceğini yazma, söyleme

2. **Amaç:** Glisendo tekniği ile çalabilme

Davranışlar:

1. 1. parmağı 2. teldeki ve konumdaki do diyez notasına basma

2. M parmağı ile kapalı vuruşla bu notayı çalma

3. Notanın süresi sona erdikten sonra aynı notaya 2. parmağı basma

4. İ parmağı ile kapalı vuruşla aynı notayı tekrar çalma ve hemen 2. parmağı fa diyez kadar telden ayırmadan kaydırma

5. Aynı çalışmayı 1-3, 1-4, 2-3, 2-4, 3-4, 1-1, 2-2, 3-3, 4-4 parmakları ile yapma

6. Aynı çalışmayı inici olarak ters parmaklarla yapma

7. Düzeyine uygun parçalardaki glisendolu pasajları doğru ve temiz seslendirme

3. **Amaç:** Glisendolu notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme

Davranışlar:

1. Glisendo yaparken doğru sol el parmaklarını kullanma

2. Glisendo yaparken doğru sağ el parmaklarını kullanma

3. Glisendo yaparken süreyi aksatmama

7

4. Sesleri temiz bir şekilde çıkarma

5. Glisendo yaparken notaları akıcı bir biçimde çalma

Terimler: Tremololo, Glisendo.

V. ÜNİTE

GİTAR MÜZİĞİNDE DÖNEMLER - II

I. KONU: KLASİK DÖNEM

1.**Amaç:** Klâsik dönemin şarkı formlarını ve bestecilerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Klâsik dönemde kullanılan şarkı formlarının; Sonat, Konçerto, Prelude, Theme and

Variations, Rondo, Menuet, Overture olduğunu söyleme-yazma.

2. Başlıca klâsik dönem bestecilerinin; Fernando Sor, Mario Giuliani, Ferdinando Carulli, Matteo Carcassi, Donizetto Aguado, Napolyon Coste, Antonio Diabelli, Filippo Gragnani, Albert Cano, Francesco Molino, Domenico Cimarosa olduğunu söyleme yazma.

II. KONU: ROMANTİK DÖNEM

1.Amaç: Romantik dönemin şarkı formlarını ve bestecilerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. Romantik dönemde kullanılan şarkı formlarının klasik dönemdekilere ek olarak; nocturno, barcarole, bagatelle olduğunu söyleme- yazma.

2. Başlıca romantik dönem bestecilerinin; Francisco Tarrega, Robert Schumann, Francis

Poulenc, Benjamin Britten, Jaquin Rodrigo, Nicholai Paganini olduğunu söyleme- yazma.

Terimler: Klâsik dönem, Sonat, Konçerto, Prelude, Theme and Variations, Rondo, Menuet, Overture, Romantik dönem, nocturno, barcarole, bagatelle.

ÖRNEK İŞLENİŞ

I. Hazırlık:

Okulun Adı : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

Dersin Adı : Gitar

Sınıfı : 2. sınıf

Ünitenin Adı : (I. Ünite) 3 Diyezli Majör ve Minör Diziler

Konunun Adı : La majör Dizisi

Süresi : 40.

Öğretim Yön. ve Tek. : Uygulama, anlatım, soru-cevap, gösteri.

Kaynaklar :

Araç ve Gereçler : Gitar, ders kitabı, nota sehpası, ayaklık, sandalye

Amaç Alanı : Devinişsel

1. Amaç : 2 oktavlık la majör dizisini çalabilme

Davranışlar : 1. Diziyi çalarken doğru sol el parmaklarını basma

2. Diziyi imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma

8

3. La majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma

2. Amaç : La majör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar : 1. La majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma

2. Re majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma

3. Mi majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma

II. EĞİTİM DURUMLARI

1. La majör dizisinin hangi arızaları alabileceğinin öğrenciye sorulması

2. La majör dizisinin fa diyez, do diyez ve sol diyez arızalarını aldığının öğretmen tarafından söylenmesi

3. Bütün konumlardaki do diyez ve fa diyez perdelerinin öğrenci tarafından gösterilmesinin istenmesi, gerektiğinde hatırlatılması

4. Bu arızalara ek olarak tüm konumlardaki sol diyez perdelerinin öğretmen tarafından

öğrenciye gösterilmesi

5. Bütün perdelerdeki sol diyez seslerini öğrencinin çalması

6. 2 oktavlık la majör dizisinin seslerine sol elin hangi parmaklarıyla basılacağını öğretmen gösterilmesi

7. oktavlık la majör dizisinin öğretmen tarafından çıkıcı ve inici olarak kapalı ve açık vuruşlarla, imim ve mama formülleriyle çalınması

8. 2 oktavlık la majör dizini, öğrencinin çıkıcı ve inici olarak kapalı vuruşla imim formülü

ile çalışması

9. Öğrenciye diziye tamamlayabilmesi için süre verilmesi

10. Yanlış bastığı parmakların düzeltilmesi ve doğrulara onay verilmesi

11. 2 oktavlık la majör dizini, öğrencinin çıkıcı ve inici olarak kapalı vuruşla mama formülü ile çalışması

12. 2 oktavlık la majör dizini, öğrencinin çıkıcı ve inici olarak açık vuruşla imim ve mama

formülleri ile çalmaya çalışması

13. La , re ve mi majör akor kalıplarının öğretmen tarafından gösterilmesi

14. La- re-mi-la majör akorlarının peş peşe çalınması ile la majör tonunda tam kadans

yapılacağını öğrenciye söylenmesi ve çalınarak gösterilmesi

15. Her bir akor kalıbını öğrencinin basması

16. Öğrenciden kadans yapmasının istenmesi

17. Akorları peş peşe ekleyebilmesi için öğrenciye süre verilmesi

18. Düzeyine uygun parçanın öğretmen tarafından çalınması ve yorumlanması

19. Parçanın öğrenci tarafından deşifre edilmesi

20. Öğrencinin parçayı bir sonraki derse hazır olarak getirmesinin istenmesi

III. ÖRNEK ÖLÇME DURUMLARI

Açıklama: 2 oktavlık la majör dizisinin ve la majör tonunda tam kadans çalındığını gösteren davranışlar aşağıda listelenmiştir. Bu davranışları gözleyerek ilgili yere çarpı (x) işareti

koyunuz.

9

Dereceleme Ölçeği: 1-Çok zayıf, 2-Zayıf, 3-Orta, 4-İyi, 5-Peki

Öğrencinin Adı Soyadı:

Ünite : 3 Diyezli Majör ve Minör Diziler

Konu : La Majör Dizisi

Amaç Alanı : Devinişsel

1. Amaç : 2 oktavlık la majör dizisini çalabilme

Davranışlar : **1.** Diziye çalarken doğru sol el parmaklarını basma

2. Diziye imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma

3. La majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma

2. Amaç : La majör tonunda tam kadans çalabilme

Davranışlar : **1.** La majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma

2. Re majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma

3. Mi majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma

DEVİNİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar: 1. 2. 3. 4. 5.

1. Diziye çalarken doğru sol el parmaklarını basma
2. Diziye imim ve mama formülleri ile açık ve kapalı vuruşlarla çalma
3. La majör dizisini oluşturan bütün sesleri çıkıcı ve inici olarak akıcı biçimde çalma
4. La majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
5. Re majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma
6. Mi majör akorunu sol elle doğru parmaklarla basma

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ile ilgili değerlendirmelerde bulunur.